The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 37 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, OCTOBER 16, 1963

LATVIJA
AMERIKĀ

83. n-rs TREŠDIEN, 1963. GADA 16. OKTOBRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 37 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Lai pateicībā pieminam bagāto gadu! E. Damberga zīmējums LA

Krievi bloķē Berlines autoceļu

Pagājušās nedēļas otrā pusē padomju armijas vienības uzsāka Berlīnes autoceļu bloķēšanu, aizkavējot amerikāņu apgādes konvoju laicīgu ieripošanu Rietumberlīnē. Ignorējot amerikāņu protestu kā Berlīnē, tā Vašingtonā padomju oficiālās iestādes paskaidroja, ka blokāde turpināšoties tikmēr, kamēr būs pilnīgi atrisināts militārās satiksmes jautājums.

Komūnistu blokāde sākās ar kāda amerikāņu konvoja apturēšanu. Kāda krievu kontroles punkta komandants pieprasīja amerikāņiem atstāt automašīnas un ļaut saskaitīties. Amerikāņi prasību noraidīja. Tīšā krievu kašķa meklēšana pierādījās ar nākamo amerikāņu konvoju. Šoreiz amerikāņi ļāva krieviem viņus saskaitīt, bet netika tālāk par pirmo konvoju. Krievu vēlēšanās saskaitīt Rietumberlīnē iebraucošos amerikāņus domstarpības radījusi jau vairākkārt. Pagājušās nedēļas konvoja aizturēšana tomēr bija ilgākā pēdējo četru gadu laikā.

Pagaidām vēl nav saprotams, kādēļ krievi bija izvēlējuši tieši šo brīdi jau aizmirstības transā slīdošo amerikāņu acu atvēršanai. Pēc 5. augustā parakstītā atomlīguma, ko tagad ratificējis kā Sav. Valstu senāts, tā prezidents Kenedijs, pēc Padomju Savienības naida ar komūnistu Ķīnu un miorīgās ikdienas Apvienoto Nāciju pilnsapulcē amerikāņi jau sāka justies kā citā pasaulē, kur valda mūžīgs miers un komūnisti prasa tikai maldināt cilvēkus.

Grūti arī uzminēt, vai krievi ar pēkšņo Berlīnes autoceļa blokādi gribēja sagelt gluži tik lielu brēku, kāda iznāca, vai bija domājuši tikai ar amerikāņu pabakstīšanu. Sav. Valstu reakcija, katrā ziņā, bija ļoti strauja. Amerkāņus, starp citu, ļoti nokaitināja vēl fakts, ka galvenā blokādes kontroles punkta padomju militāram personālam vēlāk talkā ieradās Austrumvācijas militārās vienības.

Par blokādi amerikāņi iesniedza asu protestu padomju komandantūrai Potsdamā. Sav. Valstu, Anglijas un Francijas joslu komandanti sasauca ārkārtēju sēdi. Ārlietu ministrs Rasks izsauca padomju sūtni Dobrinīnu un izteica pēdējam savas valdības neapmierinātību. Prezidents Kenedijs sastapās ar militāriem un diplomātiskiem padomdevējiem un Vašingtonā uz steidzīgu sanāksmi sanāca amerikāņu, anglu, franču un Rietumvācijas diplomāti.

Nedēļas nogalē krievi atrada par prātīgāku blokādi atcelt. Sav. Valstu valdība Vašingtonā paskaidro, ka blokāde sākusies pārprotuma dēļ, vairāku zemā kāda iemesla, kādēļ mūsu valstīm būtu jātiek atšķeltām vienai no otras".

Intervijā Čuenlajs mēģināja sevi mierināt, ka kara gadījumā visas komūnistu savstarpējās domstarpības tikšot aizmirstas. Visas sociālistu valstis steigšoties viena otrai talkā. Citādi tas nemaz nevarot būt. Ja kāda valsts savus pienākumus nepildītu, tad tā vairs nebūtu īsta sociālistu valsts. Čuenlajs atkārtoja jau agrāk bieži dzirdēto un proti, ka agresija pret vienu sociālistu valsti nozīmēs agresiju pret visu sociālistu pasauli.

ROBEŽDISPUTS TURPINĀS

Kamēr komūnistu Ķīnas ministru prezidents Čuenlajs nedēļas nogalē apgalvoja, ka Pekinga un Jaundeli pastāvošās robeždomstarpības atrisinās miermīlīgu sarunu ceļā, abu valstu valdību starpā apmainītās notas liecina gluži pretējo.

Uzsverot, ka pašreizējās robeždomstarpības pastāv tikai tādēļ, ka Indija uzskata par nepieciešamu turpināt auksto karu — kas saskan ar Sav. Valstu politiku, Čuenlajs izteica gatavību braukt uz Jaundeli, lai tur personīgi izsijātu pastāvošās nesaskaņas.

Komūnistu Ķīna visās saspīlējuma likvidēšanas grūtībās vaino Indiju, paskaidrojot, ka Indijas valdība liekot ceļā tikdaudz šķēršļu, ka sarunas kļūstot neiespējamas.

Pagājušā gada beigās Āzijas un Afrikas valstis, neitrālas, neviennam militāram blokam nepiederošas, sanāca Kolombo, lai palīdzētu atrisināt Indijas un komūnistu Ķīnas robeždisputu. Pēc nedēļu ilgām sarunām radās tā sauktais Kolombo plāns, ko solījās respektēt kā Pekinga, tā Jaundeli. Pēdējā tomēr to nav darījusi. Ladakā paredzētā divpadsmit ar pus jūdzi platā demilitarizācijas josla nav radīta.

ČUENLAJS NOLIEDZ KOMŪNISTU ŠĶELŠANOS

Kādā nesenā intervijā ar Reutera aģentūras ģenerāldirektoru Longu komūnistu Ķīnas ministru prezidents Čuenlajs uzsvēra, ka tādas domstarpības, kādas komūnisma ienaidnieki gribētu redzēt starp Maskavu un Pekingu, patiesībā nemaz nepastāv. Ja arī abu valstu komūnistu partijas ne vienmēr ir vienās un tais pašās domās, tad tas nenozīmē, ka partiju nesaskaņām varētu būt kāds iespaids uz abu valstu attieksmēm. Katrs, kas domā, ka partiju domstarpības varētu tikt izmantotas abu valstu draudzības saškelšanai, lai pēc tam ar katru valsti izrīkotos atsevišķi, rūgti maldās.

Čuenlajs atzina, ka, vienā otrā gadījumā pastāv domstarpības starp krievu un ķīniešu komūnistu partijām, ko krievi mēģina pārnest arī uz valstu attieksmēm, bet nekādus draudīgus apmērus tas vēl nav sasniedzis. „Attieksmes abu valstu un abu partiju starpā turpināsies tāpat kā līdz šim", apgalvoja Čuenlajs. „Es neredzu nekādu iemeslu, kādēļ mūsu valstīm būtu jāsāk cīnīties viena ar otru".

Ķīniešu karaspēka masas turpina stāvēt pie Indijas robežas apdraudot drošību.

Indijas valdība Jaundeli paskaidro, ka tikmēr, kamēr komūnistu Ķīna nebūs īstenojusi Kolombo lēmumus, tā ar ķīniešiem tālākās sarunās neielaidīsies. Ja Čuenlajs izteicis gatavību braukt uz Jaundeli, tad tikai tādēļ, ka tādā ceļā viņš cer apiet Kolombo lēmumus. Indijas valdības uztverē komūnistu Ķīnai nav ne mazākās vēlēšanās robeždomstarpības atrisināt miermīlīgu sarunu ceļā. Komūnistu Ķīna gribot paturēt pagājušā rudens agresijā gūtās teritorijas un vēl tagad gatavojoties jaunai agresijai.

Pašreiz ķīnieši ārkārtīgi mēģinot pārliecināt valstis kā Āziju, tā Afrikā, ka pie komūnistu Ķīnas un Indijas robeždisputa vainīga pēdējā, kas vēl tagad sūtot savas lidmašīnas un robežpatruļas Ķīnas territorijā. Ja Pekinga domāšot, ka tās propaganda sekmējusies, agresija pret Indiju tikšot atsākta.

Savā sajūsmā par sociālistu vienprātību, nesalaužamo draudzību un automatisko militāro palīdzību kara gadījumā Čuenlajs aizmirst, ka komūnistu Ķīnas agresiju pret Indiju Padomju Savienība vēro vislielākām aizdomām. Nav nekāda iemesla domāt, ka Padomju Savienība atbalstītu šādu agresiju. Ķīnieši būtu laimīgi, ja krievi nesniegtu tiešu palīdzību Indijai. Jāņem vērā, ka ķīnieši saprot, ka 1962. gada uzbrukuma atkārtošana 1963. gadā iemītās pēdās vairs nesekos. Indija ir daudz ko mainījusies, jauno atziņu starpā faktu, ka uz savu roku vien efektīva aizstāvēšanās nav iespējama un ka brīvā pasaule tai vienmēr gatavo palīdzēt. Ar agresiju pārsteigt Indiju komūnistu Ķīna vairs nevar. Tādēļ nav nekāds brīnums, ka komūnisti savu nākamo soli pārdomā jau veselu gadu.

BIJUŠAIS VĀCIJAS KANCLERS BRĪDINA

Vācijas kanclers Dr. Adenauers pag. nedēļā vērsās pret Rietumu saimniecisko palīdzību Krievijai. Viņš norādīja, ka tās valstis, kas tagad gatavas krievus atbalstīt, lai tie var kļūt par bīstamākajiem ienaidniekiem, rīkojas negudri un pelalīgi lielu kļūdu. Viņš norādīja, ka, par spīti lielajām krievu saimniecīskajām grūtībām, tie tanī pašā laikā pret Rietumiem izveido savu bruņošanos, nodrošinās pret Ķīnu un plāno savā zemē paceltiedzīvotāju dzīves standartu. Lielā trūkuma dēļ krievi tagad iepērk lielus kviešu krājumus un no Rietumiem vēlas vēl citu saimniecisko palīdzību. Šeit rodas jautājums, vai Rietumiem jāuzņemas ķīmiskās rūpniecības izbūve Krievijā, vai jānogaida, kad tie ar darbiem pierāda savu miermīlību, atzīst pašnoteikšanās tiesības Vācijas krievu okupācijas joslai, kas dotu nodrošinājumu arī Berlīnei. Šo jautājumu izteikt jau nozīmē to atbildēt, pasvītroja Adenauers.

Pielaiž, ka šie Adenauera aizrādījumi bija galvenokārt adresēti amerikāņiem, kas piekrīt kviešu rezervju pārdošanai krieviem, kā arī norāda, ka būtu paplašināma tirdzniecība ar krieviem citos virzienos. Pie tam ASV valdības locekļi runā pat par morālu pienākumu palīdzēt krievu tautu no bada. Vēl šogad, sekojot amerikāņu valdības spiedienam, Vācija atteicās no lielo tērauda cauruļu piegādes krieviem, bet dažu mēnešu gaitā Kenedija un Raska nostāja ir mainījusies pilnīgi pretējā virzienā, kā jau vairākkārt agrāk Rietumiem nozīmīgos politiskos jautājumos. Taču vācu valdība šādā situācijā vēlas balstīt arī savu tirdzniecību un, tā kā krievi vēlas pirkt lielāku kvantumu Vācijas miltu, 335.000 t, tad tā šādu darījumu domā atbalstīt. Ziņas no Parīzes liecina, ka krievi arī Francijā vēlas pirkt Francijas labības rezerves. Tādā kārtā visas NATO lielās valstis palīdzēs krieviem izkļūt no saimnieciskā sabrukuma. Ja tas nenotiktu, tad varbūt gadu desmitiem badināta krievu tauta un tās koloniju iedzīvotāji dumās ceļ saceltos, lai nokratītu terrora režīmu, kura sistēma ir sen pierādījusies par nederīgu. Taču brīvās pasaules valstis vēlas savu niknāko ienaidnieku glābt, neprasot, ko līdzīgā situācijā darītu Chruščeva galms, vai arī tas palīdzētu? Nav jāpiemin, kādus graušanas darbus tad brīvajā pasaulē organizētu krievi!

Krieviem ir pienākums labību piegādāt arī satelītvalstīm, protams, par dārgu samaksu, norēķinoties ar tur lēti pirktām mašīnām, tekstilijām un citu šo valstu produkciju. Var domāt, ka daļu no brīvajā pasaulē pirktajiem kviešiem šādā krievem izdevīgā apmaiņā saņems satelītu valstis, kaut tās norādījušas, ka pašas vēlas pirkt labību brīvajā pasaulē. Krievu valdība paziņojusi Somijai, ka noslēgto līgumu par labības piegādi nevarēs pildīt. Līdzīgs mājiens dots Polijai, jo Maskavā pārliecināti, ka ASV atbalstīs Poliju arī šogad.

Taču, kaut visa brīvā pasaule vēlas iegūt krievu zeltu un tiem piegādās patiešām milzīgus labības krājumus, tad saimnieciskā lejupeja Krievijā, tās kolonijās un arī okupētajās Baltijas valstīs turpināsies, jo sabrukusi ir arī lopbarības sagāde, kartupeļu un cukurbiešu audzēšana. Taču brīvās pasaules valstu atbalsta noziīme būs liela komūnisma stiprināšanas virzienā.

Latvijas sūtniecības vadītājs britu ārlietu ministrijas diplomātu sarakstā.

Lielbritānijas ārlietu ministrija jaunā diplomātu sarakstā ievedusi Latvijas sūtniecības vadītāju T. V. Ozoliņu kā Charge d'Affaires - lietvedi.

Jauniešu iesvētē Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzē Toronto. Uzņēmumā iesvētītie jaunieši: Benita Atteka, Ramona Atteka, Ilga Dencs, Ruta Grīnberga, Aina Grīnšteine, Sarmīte Kristiņa, Brigita Kukure, Maija Miķelsone, Vija Ramiņa, Anda Šlesere, Mārcis Ešmits, Imants Hausmanis, Raitis Lauge, Jānis Lūsis, Valdis Ozoliņš, Māris Polis, Andris Pāvuls, Indulis Sproģis, Ārijs Šlesers, Gunārs Ticmanis, Ivars Zvaigznīte. Vidū draudzes māc. A. Lūsis, draudzes padomes priekšnieka vietnieks J. Rolavs un viesis — māc. E. Kerģis. Foto JAK

KONSERVĀTĪVIE NESPĒJ IZRAUDZĪT VADĪTĀJU

Britu konservātīvo kongress Blekpūlē ir noslēdzies, bet, trūkstot nostabilizētai partijas mašīnērijai, Mekmillena vietnieks vēl nav izraudzīts. Ministru prezidents no partijas vadītāja amata atkāpās kongresa laikā, kad viņš Londonas karaļa Edvarda VII slimnīcā pārcieta samērā smagu iekšēju operāciju.

Anglijai pašreiz vajadzīgs jauns ministru prezidents un konservātīviem jauns vadītājs. Kandidātu starpā izceļas trīs — jau agrākais kandidāts, Mekmillena vietnieks Batlers, ārlietu ministrs lords Hjūms un lords Heilšams. Pēdējais pat gatavs atsacīties no sava lorda titula.

Britu politiskās aprindās lielu sajūsmu radīja konservātīvo kongress Blekpūlē, Mekmillena vietnieks Batlers, ko sākumā uzņēmīja par drošāko ministru prezidenta amata kandidātu, nebūt nestāpās ar tādu vairākumu, kādu sākumā rēķinājās. Pašlaik gandrīz vai lielākas izredzes ir lordam Heilšamam, kamēr dažas galvas spekulē, ka Batlers un Heilšamam cīkstoties, trešā vietā varētu izvirzīties lords Hjūms — kas ministru prezidenta amatu grib vismazāk. Idenam no ministru prezidenta amata aizejot, viņš vismaz pats sev izraudzījās mantinieku. Harolds Mekmillens to vai nu nepaspēja, vai negribēja darīt, rezultātā radot sajukumu savā partijā. Paši konservātīvie uztraucas, ka grūtības izraudzīt partijas līderi un līdz ar to jaunu ministru prezidentu var nelabvēlīgi atsaukties uz nākamām vispārējām vēlēšanām — kas notiks tuvākā gada laikā, iespējams pat ātrāk. Nespēja izraudzīt līderi varot tikt iztulkota kā šķelšanās partijas rindās, tādējādi padarot domīgu vienu otru partijas piekritēju.

KASTRO SKAITA ZAUDĒJUMUS

Komūnistu bloka valstis izteikušas gatavību sniegt pirmo palīdzību nesenā viesuļvētrā cietušiem Kubā. Pēdējās ziņas liecina, ka Flora nogalinājusi vismaz 1000 Kubas iedzīvotāju, pārpludinot veselas pilsētas Orientes un Kamagvajas provincēs. Materiālos zaudējumus rēķina uz vairākiem simtiem miljoniem dolaru. Starp pirmo palīdzību un palīdzības sniegšanu tomēr ir liela starpība. Komūnisti likuši Kubas diktātoram saprast, ka tam atlikušas divas izejas — vai nu nostāties pašam uz savām kājām, vai turpināt saņemt padomju bloka palīdzību, bet tikai tad, ja padomju bloka lietpratējiem tiek atstāta pilnīga noteikšana kā šī palīdzība izmantojama. Pašreiz Kastro komūnisms un viņa saimnieciskās dumjības padomju blokam izmaksā 1,6 milj. dolaru dienā. Tik dārgu satelitu Maskava negrib uzturēt.

Lietpratēji Sav. Valstīs vaicā, vai pašreizējos apstākļos Kuba vispār spēj atjaunot savu viesuļvētrā sagrauto saimniecību. Kastro jau var gan solīt un lielīties, bet, ja komūnisti viņam nesniedz nepieciešamo palīdzību, salas iedzīvotāju nākotne ir visai problēmātiska. Sav. Valstu Sarkanā Krusta palīdzību Kastro ir noraidījis, kamēr daļēji dolaru financētā starptautiskā Sarkanā Krusta palīdzība izrādās akceptējama.

LATVIJA

83. n-rs TREŠDIEN, 1963. GADA 16. OKTOBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

ZIEDO VISUS SPĒKUS PROPAGANDAS DARBAM

(Vēstule no Anglijas)

(A. P.) Apbrīnojama tā centība un enerģija, ar ko savā darbā metusies Korbijas DV nodaļas ārējās inf. daļas vadītāja, pazīstamā dzejniece un publiciste Margarita Ausala — Pālite. Bez vēstuļu rakstīšanas vietējiem angļu laikrakstiem (pusgada laikā ievietotas 32 viņas vēstules), viņa jo sevišķu vērību visos lielākos mūsu sarīkojumos vai sanāksmēs pievērsusi arī preses konferenču sasaukšanai. No pēdējā laika konferencēm visplašākā bija izkārtota Bradfordā, Daugavas Vanagu dienu laikā, kad M. A. tikās ne vien ar vietējās preses pārstāvjiem, bet par mūsu trimdas dzīves problēmām varēja diskutēt arī ar dažiem nacionālās preses pārstāvjiem. Līdzīga preses konference sanāca arī Korbijā, tur viesojoties no Zviedrijas ieradušajam plkv. A. Flensneram. Vietējā laikrakstā jau iepriekš parādījās ne tikai ziņojums par mūsu „colonela" sagaidāmo viesošanos, bet arī gabāka intervija ar pulkvedi, tulka lomā uzstājoties pašai preses konferences iniciātorei. „Corgby Latvians told to keep faith in their dominated country" — ir teksts, ko laikraksts „Evening Telegraph" licis intervijas virsrakstā, kurā plkv. A. P. uzsveris mūsu ticību dzimtenes brīvības atgūšanai un arī iepazīstinājis laikraksta pārstāvi ar mūsu uzdevumiem šī mērķa sasniegšanai. Plkv. arī uzsvēris, ka mums vienmēr jāpaliek īstiem latviešiem, paturot mūsu valodu un latvisko stāju un arī jauno audzi audzinot latviskos tikumos un latviskā garā. Mums arī jāpieliek visi spēki, lai Rietumu pasaule iepazītu mūsu dzimtenes okupantu resp. boļševisma patieso seju. Intervētājs arī atzīmējis, ka „colonels" A. P ir pazīstams arī kā rakstnieks un savā laikā bijis mūsu militārais atašejs Berlīnē.

Vēlēsim čaklai propagandas darba veicējai nepagurt mūsu vārda skandēšanā angļu presē arī nākotnē!

FRANK VASS B.A.

ADVOKĀTS - NOTĀRS

263 College ielā, Toronto (pie Spadina Ave.)

TEL WA 2-6112, 2-6111.

SESTDIEN TIKSIMIES

ar Valdu Dreimani, Ritu Gāli, Indru Gubiņu, Ojāru Jēgenu, Aleksandru Kundrātu, Tālivaldi Ķikauku, Valteru Nollendorfu, Ainu Zemdegu, Valdi Zepu, Ansi Uibo, Kārli Kurbadu, Ilmāru Batraku, Maksi Čuliti un Gunti Liepiņu

Veltas Tomas vadītajā

JAUNĀS GAITAS TREŠAJĀ

KOKTEIĻI

sestdien, 19. oktobrī, pl. 19.30

Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē, Toronto.

Ieeja $ 2.00, skolēniem un studentiem $ 1.00.

K. Briedums

PAVĒLE UN AICINĀJUMS

Nesen baznīcā mācītāja svētrunā dzirdēju runājam par pavēli un aicinājumu. Mācītājs iztirzāja šo jēdzienu psiholoģisko pusi reliģiskā nozīmē, norādot, ka evaņģelijs dažkārt mūs aicina un ka aicinājumam vieglāk padoties nekā pavēlei. Vēlāk, pārdomājot mācītāja vārdus, man iekrita prātā apsvērt, kāda nozīme tiem varētu būt audzināšanas novadā? Vai dažkārt bērni nepadodas vecāku vadībai tikai tāpēc, ka tā izteicas kategoriskas pavēles formās? Pārbaudīsim, vai tas tā varētu būt, un jautāsim: no kurienes pavēles nāk, kāds faktors ir pavēļu pamatā un kādam nolūkam tās tiek dotas?

Domājot par pavēlēm vispār valsts un sabiedriskā dzīvē, sarajā ģimenes lokā. Ja pavēle kumīgas varas, kuŗu sabiedrība pati nodevusi personas vai iestādes rīcībā. Tātad, pavēles psiholoģiskais pamats — vara. Pavēles izdod ar nolūku kaut ko izkārtot un vadīt. Pavēļu izpildīšana nodrošināta ar likumu un noteikumu sankcijām — sodiem par neizpildīšanu. Tāda ir pavēļu psiholoģiskā un tiesiskā struktūra. Pavēles tiek ievērotas un labprātīgi izpildītas, ja sabiedrība tās atzīst par vajadzīgām un lietderīgām. Pretējā gadījumā attiecības starp varas nesēju un sabiedrību kļūst problēmatiskas. Ja zināmos apstākļos varas nesējs ir tik spēcīgs, ka var nerēķināties ar sabiedrības noskaņojumu, tad sabiedrība spiesta klusā, iekšējā protestā padoties pavēlēm, vai, zināmu impulsu un apsvērumu mudināta, taisīt revolūciju.

PAVĒLE AUDZINĀŠANĀ

Varas un pavēles jautājuma analoģija diezgan tuva arī šaurajā ģimenes lokā. Ja pavēle bērnam nepatīkama, t. i., runā pretī kādai viņa tieksmei, viņš protestē. Ja tādas pavēles biežī atkārtojas, viņš nostājas naidīgā pozicijā pret pavēļu devēju. Kamēr bērns nav apjēdzis pavēles nepildīšanas sekas — sodu, protesti izpaužas skaļos brēcienos, ko mēdzam saukt par ņķošanos vai gražošanos, kas īstenībā ir spītēšanās — „revolūcijas" taisīšana. Nereti viņš piecieš pat fizisku sodu, lai tikai paliktu protestētājs. Protams, bargi sodi var tikai kurināt spīta izjūtu un tas bērnā var iegulties kā afektīva nostāja, kad bērns protestē tikai aiz spīts, iedams pat pret savām interesēm. Tas jau ir ļoti liels šķēršlis visā audzināšanas procesā. Nereti tāda spīts paliek uz visu mūžu kā rakstura īpašība un dažkārt traucē pat sabiedrisko sadarbību.

Skaidrs, ka bērns būtu jāpasarga no tādas spīta rašanās. Kā to panākt, ir viens no smagākajiem audzināšanas jautājumiem, jo no vecāku puses tur ir vairāki psiholoģiski komponenti. Spīts galvenokārt bērnā ieguļas tieksmju un patiku ierobežošanas laikā, ja vecāki nav pietiekami lietderīgi rīkojušies. Kā bērns šinī laikā praktiski vadāms, par to var lasīt paidagoģiskajā literātūrā (piem. Trimdas skolā 14. un 15. n-rā). Šeit var aizrādīt tikai uz vecāku principiālo nostāju, proti, pavēles un norādījumos nekad nedrīkst izpausties bardzība, kā tas notiek vecākiem „eksplodējot". Nerunājot nemaz par pavēles saturu, kuŗas jēgu varbūt mazais bērns vēl nemaz nespēj aptvert, bērnu ietekmē tonis, intonācija, kādā pavēle dota. Pieaugušais apzināti saprot, ka aiz pavēlēm stāv likumīga vara. Bērnu šinī laikā dzen dabas likums — „es gribu, man vajag" — dziņu un tieksmju apmierināšana. Cīnīties pret šo likumu nozīmē cīnīties pret dabu, kas bērnā eksistē kā emocionālie resp. jutekliskie faktori. Intelektuālā apziņa — garīgā dvēseles josla — kā rīta ausma, tikko sākusi svīst, un pavēli viņš var uztvert tikai kā pārdzīvojumu vecāku intonācijā. Ja intonācijā skan nepacietība un draudīga bardzība, tad viņa šaurā apziņa, ar tikko aizmetušos ļoti nepatīkami baigu, pretstatā tīkamajām izjūtām, ko diktē neapzinātā daba. Tāpēc viņš ar asarām un skaļu protestu turas pretī šai varai. Pieaugušais zina, ka pavēlē izpaužas rakstītā (sabiedriskā nozīmē) vai mutvārdos (individuāli) izteiktā vara. Bērns šo varu jūt vecāku balss intonācijā un instinktīvi raujas prom no tās. Ja bērns pret to skaļi protestē, tad tas nozīmē, ka aklā, nesaudzīgā daba prasa savu tiesu — apmierinājumu un piepildījumu. Tāds varētu būt spīts psiholoģiskais izskaidrojums. Tātad, ierobežojot bērna tieksmes un patikas nozīmē regulēt, vadīt bērnu tā, lai viņš bez spītīga protesta spētu tikt pāri šīm dabas prasībām. Tas panākams ne tik daudz ar bargām pavēlēm, cīnoties pret jutekliško dabu, bet gan veicinot garīgās joslas straujāku attīstību.

Kā tikt pie tāda stāvokļa, lai vienā laikā bērnu ierobežotu un arī veicinātu garīgo attīstību?

Bērns, kā dabas produkts, piedzimst ar zināmu instinktu bagāžu, kas kalpo bioloģiskiem mērķiem — fiziskai augšanai. Gara pasaule ne ar ko vēl neparādās, tās dīglītis snauž latentā miegā. Bet pēc dažiem mēnešiem dīglīša asniņu varam jau konstatēt pirmajā neveiklajā smaidā. Lai gan ar to viņš parāda jutekliskās dabas patiku un apmierinātību, tomēr impulss, kas lika šai apmierinātībai atklāti izpausties, pieder jau gara pasaulei. Garīgās audzināšanas uzdevums nu ir gādāt, lai šo vārgo asniņu nenomāktu jutekliskā daba, lai tā neuzkundzētos garīgajiem impulsiem, bet gan, lai pēdējie valdītu pār tiem, lai ar laiku bērns pats ar sava gara dzirkstelīti sāktu apjēgt labo un ļauno, ko var un ko nevar atļauties. Iekšējo instanci, kas kontrolē patikas un tieksmes, saucam par sirdsapziņu, un tās izveidošanās pilnīgi vecāku ziņā: kā tie ar bērnu apietas, tāda tā attīstās vai arī neattīstās. Šo apstākli ļoti bieži ne-vai apzinās, ne izprot, un tāpēc tiek pielaists bezgala daudz kļūdu.

CILVĒKA GARĪGĀ ATTĪSTĪBA

Cilvēka garīgā tapšana notiek pa vairākiem pakāpieniem uz augšu, pie kam šī „augša" praktiski nekad nenobeidzas ar kādu noteiktu mērķi, par kuŗu augstāk vairs nevarētu kāpt. Varbūt apziņu un garīgo esmi labāk varētu salīdzināt ar koku, kas zaļo, kamēr dzīvo. Sakāmvārds teic: Mūžu dzīvo, mūžu mācies; tas nozīmē, ka jaunas atziņas bagātina, ceļ uz augšu mūsu apziņu. Teorētiski, ideālā skatījumā, tas varētu būt tad, kad cilvēks vistuvāk nonāk Dieva atziņai atklāsmē.

Bērnā par pirmo pakāpi var skaitīt to laiku, kad viņš sāk sevi sajust kā dzīvu būti atšķirībā no nedzīvās apkārtnes. Šis ir tā saucamais egocentriskuma periods, apmēram no 2. līdz 4., 5. dzīves gadiņam. Šī perioda sākumā bērns dzīvo tikai savām patikām, ko viņam sagādā māte, tēvs un citi ģimenes locekļi, kuŗi par viņu gādā. Bērns sevi sajūt kā centru, ap kuŗu griežas visa viņa pasaule. Nevar teikt, ka bērns šo centru apzinās tādā nozīmē kā pieaugušais apzinās sevi; viņš to sajūt ar to mazo gara dzirkstelīti, kas sejiņā ievilka pirmo smaidu, un kuŗa nu jau mazliet paplētusies par sīku liesmiņu, kas viņam rāda arī viņa kuslumu un nevarību. Nevarību pārvarēt, justies labā un tīkamā drošībā viņš var tikai tā tuvumā, kas par viņu rūpējas un gādā. Šī izjūta nav diezcik tālu aizgājusi no jutekliskās dabas (dzīvnieku pasaulē instinkts tur mazuli pie mātes), tomēr cilvēka bērnā te jau ir kaut kas no gara, un praktiski to saucam par bērna mīlestību. Ar visu savu mazo sirsniņu viņš tiecas pret tiem, bez kuŗiem draud nezināmas briesmas.

AICINĀJUMS

Šinī situācijā tad nu sākas a t c i n ā j u m a vislielākā nozīme audzināšanā. Patiesībā „aicinājumam jāsakas jau ar zīdaini, bet pie tā vēl atgriezīsimies.

Kas pēc psiholoģiskas būtības ir aicinājums? Aicinājumiem var būt dažādi pamati un nolūki, bet visiem tiem cauri vijas viena raksturīga pazīme, proti, starp aicinātāju un aicināmo vienmēr eksistē kāds garīgs kontakts. Pat praktiski sabiedrisko pasākumu aicinājumos, piem., kad sabiedrības locekļiem jānes materiāli upuri, un aicinājums ir klauvējiens pie viņu sirdsapziņas, t. i., pie garīgās pasaules durvīm. Lai būtu kādi būdami aicinājuma saturi un nolūki, ja vien aiz tiem nav jaušamas sankcijas, tie vienmēr izriet no psīches garīgajiem avotiem, no garīgā kontakta starp aicinājuma partneriem. Tātad, pretēji pavēlei, aiz kuŗas stāv vara ar sankcijām, aicinājumā ietelp tiešām brīva un labprātīga vienošanās un paklausība.

(Nobeigums sekos.)

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un sveštautiešiem

Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME ..... $ 5.75

Senātora Thomas J. Dodd ievads.

Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto 2-B.

Sagaida pārmaiņas Anglijas valdībā

Anglijas ministru prezidents Mekmillans pēc pārciestām spiegu un Profumo krīzēm bijis spiests kapitulēt — šoreiz gan ne politisku spiedienu vai intrigu, bet slimības priekšā. Ministru prezidentam izdarīta smagāka operācija, kas viņu no aktīvistu rindām izsitīs uz vismaz trim mēnešiem. Tā kā pēdējā laikā jau daudz runāts par eventuālu Mekmillana aiziešanu pirms nākamām vispārējām vēlēšanām, tad ļoti iespējams, ka tagad tam arī pienācis laiks.

Mekmillana operācijas nepieciešamība nozīmē, ka konservatīvo kongresu ārkārtējā kārtā vadīs ministru prezidenta vietnieks Batlers. Kad no amata atkāpās Antonijs Īdens un bija laiks karalienei i e t e i k t jaunu ministru prezidentu, Īdenam bija 2 izvēles: Batlers un Mekmillans. Īdens izvēlējās pēdējo. Tagad, kā liekas, pienākusi Batlera kārta.

Saimnieks un kramplauzis

Oliveru Tompsona kungu nakti kāds uzmanīgi, bet noteikti sapurināja aiz pleca. Viņš nobrīnījās, ieraudzīdams savu uzticamo kalpotāju Diku pidžamā un nakts kurpēs. Diks kaut kāda iemesla dēļ bija uztraukts.

„Kungs, man ļoti žēl jūs modināt, bet man jāpieteic, ka mūsu mājā ir iekļuvis apbruņots laupītājs," Diks teica.

Tompsona kungs bija ļoti mierīgs un nosvērts cilvēks. Pat viskritiskākos brīžos viņš prata saglabāt mieru, visu labi pārdomāt; viņš rīkojās arvien pēc principiem, kuŗus bija atzinis par pareiziem. Viņš nešaubīgi bija pārliecināts, ka ne akla paklausīšana teiktajam, bet personiska apstākļu pārbaude ir visdrošākais veids iegūt īsto patiesību.

Tompsona kungs sāka pusbalsī iztaujāt Diku: „Kā jūs to dabūjāt zināt?"

„Personīgi redzēju, kungs. Viņš ir jūsu kabinetā pie ugunsdrošā skapja."

„Ar to vien nav pamata teikt, ka tas cilvēks ir kramplauzis un ienācis ar ļauniem nodomiem. Aizdomas vien nav nekādi pierādījumi."

„Es saprotu, kungs. Bet uz grīdas viņam blakus nolikts koferis, un es redzēju, ka viņš no tā ņem dažādus kramplaužu rīkus. Blakus koferim nolikts ierocis."

Tā kā ugunsdrošā skapī ir jūsu vērtspapīri un jūsu kundzes dārglietas, tad es domāju, ka ..."

„Jā, tas ir mazliet aizdomīgi, bet ne pārliecinoši. Cita lieta būtu, ja jūs paspētu viņa darbību nofotografēt, jo tad mēs varētu vairāk spriest par viņa nodomiem."

„Kungs, bet man nav aparāta."

„Ļoti žēl. Katrā ziņā, es jums pateicos, Dik, par brīdinājumu. Par notikumu man drusciņ jāpadomā."

Tompsona kungs jautāja sev: „Vai es varu pilnīgi uzticēties tam, ko teica Diks? Es zinu, viņš ir uzticams, bet dažreiz pārspīlē un fantazē. Varbūt kabinetā nav kramplauzis, bet cilvēks, kuŗš kaut kāda gadījuma dēļ iekļuvis manā mājā. Katra māna agresija pret tādu cilvēku nesaskanētu ar maniem principiem un runātu pretim mūsu konstitūcijai. Lai nenokļūtu tādā nepatikamā situācijā, labāk un pareizāk būs, ja pats pārliecināšos par notikumu. Tas dos iespēju pamatīgi un nekļūdīgi visu pārdomāt un pieņemt lēmumu pašaizsardzībai. Saprotams, ka sākumā var būt runa tikai par pašaizsardzību."

Tompsona kungs piecēlās, uzvilka rītasvārkus, izņēma no atvilktnes divus revolverus un vienu no tiem pasniedza Dikam.

„Revolveris nav pielādēts. Mēs to paspēsim izdarīt, ja šādu nepieciešamību mums diktēs notikumi. Tagad iesim, uzvedīsimies klusi, mierīgi, bet runāsim stingri un noteikti."

Tompsona kungs un Diks tuvojās kabinetam un pa pusatvērtām durvīm kramplauža lākturīša gaismā redzēja, ka Dikam bijusi taisnība. Tomēr vienā sīkumā Diks bija kļūdījies: pie svešinieka koferja un grīdas bija nevis viens, bet divi revolveri.

Svešinieks pie atvērtā ugunsdrošā skapja bija nometies uz ceļgaliem un rikojās ap durvju slēdzi.

Tompsona kungam rīcība šāda likties aizdomīga. Tomēr viņam likās, ka vēl trūkst juridisku un morālu tiesību, lai mazais iespaids doţu pamatu sākt kaut ko darīt, jo redzētais vēl nebija pietiekams secinājums, ka svešajam dţentlmenim būtu kādi jauni nolūki. Viņa īsto nolūku atklāšana vēl jānogaida, novērojot turpmāko darbību. Tas būs prātīgāk un taisnīgāk.

Tompsona kungam, stingri turot rokā tukšo revolveri, nebija ilgi jāvēro un jāpārdomā: svešais ātri tika galā ar skapja aizslēgu. Pa atvērtajām durvīm viņš steidzīgi sāka izvākt vērtspapīru sainīšus un dārglietu kastītes, rindojot to visu pie sava koferja.

Tompsona kungam likās, ka pierādījumi svešinieka ļaunajai rīcībai **vairojas. Tas viņā uz**mundrināja veco pionieru garu un drošmi. Viņš paspēra soli uz priekšu, paklusu, bet diezgan droši un stingri pavēlēja svešiniekam pacelt rokas. Pats mazliet notrūcies par savu agresiju, Tompsona kungs sāka pārdomāt, kas būs, ja svešais iespētēsies un nepacels rokas.

Ieraudzījis divus stingrus vīrus un pret viņu vērstus revolverjus, svešais saprata, ka viņš ir iekritis, nekavējoties pacēla rokas, paziņojot, ka viņš padodās un lūdz nešaut.

Tompsona kungs vēlreiz pārliecinājās, ka viņa ieskats, ka stingrība un ātrs lēmums dod vislabākos rezultātus — ir atkal pareizs.

Ļoti ātrā svešinieka pedošanās gan mazliet samulsināja Tompsona kungu, tāpēc viņš apņēmās savās prasībās ievērot mērenību, lai novērstu aizdomas, ka savu uzvarētāja stāvokli izmanto launprātīgi. Pašapmierināts, viņš sāka svešajam diktēt:

„Vispirms nododiet man savus abus revolverus! Pēc tam nolieciet atpakaļ skapī visu, ko jūs no turienes izņēmāt! Treškārt, to izdariet nekavējoties un manā klātienē, lai es varu kontrolēt jūsu rīcību. Ceturtkārt, jums jāatļauj sevi pārmeklēt, lai es pārliecinātos, ka pie jums nav vēl kāds revolveris vai cits ierocis; beidzot, mans noteikums ir . . ."

„Velns parāvis! Vai jūsu noteikumiem reiz būs gals? Vai jūs nemaz nedomājat par to, ka es visu laiku stāvu ar paceltām rokām? Tās man jau notirpušas, un es viņas tādā stāvoklī nevaru ilgāk turēt. Tā ir vardarbība pret tādu personu, kuŗa jums nedara neko ļaunu!"

Nekādu vardarbību pret personu Tompsona kungs principā neatzina un nekad nepielietoja, tāpēc šis aizrādījums viņam lika atcerēties, ka svešais ir jau kapitulējis un nav vairs bīstams. Aizrādījumam sekoja Tompsona kunga atļauja nolaist rokas.

Šādas Tompsona kunga piekāpības iedrošināts un, liekas, viņu labāk saprazdams, svešais jau drošāk piebilda, ka viņš nevēlas, ka viņu pārbauda, vai viņš visas izņemtās mantas salicis skapī atpakaļ.

„Kāpēc tāda neuzticība pret mani? Kungs, jums jāsaprot, ka tas ir apvainojums man! Nevar būt runa par kādu kontroli no jums: mums jārunā kā līdzīgam ar līdzīgu."

Tompsona kungam pret to nevarēja būt iebildumu, jo tiesību vienlīdzību viņš arvienu bija cienījis un ievērojis. Pārkāpt šo principu pašreizējā situācijā nebija nekādas vajadzības, tāpēc viņš teica: „Labi. Lieciet atpakaļ skapī visus papīrus un dārglietu kastītes. Es uz to laiku aizgriezīšos, jo man nav pamata neticēt jums, kungs."

Svešais palika pavigam drošs: „Saprotams, es taču neesmu nekāds nelietis!"

Tompsona kungs un Diks delikāti aizgriezās. Svešais iemeta skapī dažas paciņas vērtspapīru un dažas kastītes ar vērtslietām, bet lielāko daļu sameta savā koferī.

Pēc brīža svešais paziņoja, ka viņš visu nokārtojis, pie kam tā, kā pienākas tādam, kuŗš pilnīgi kapitulējis.

Tompsona kungs pārākumā un uzvaras priekā piebilda, ka viņam pret svešā rīcību nav nekādu iebildumu. Viņam prieks par to, ka attieksmes ievirzījušās pilnīgā savstarpējā uzticībā.

„Mans kungs, es ceru, ka uzticība jāatmaksā ar uzticību, piekāpšanās ar piekāpību. Es esmu tik ļoti piekāpies, ka man būtu tiesības cerēt, ka arī jūs darīsit tāpat, uz to taču man ir tiesības, vai ne?"

„Būtu nepareizi tik svarīgu principu neievērot, jo abpusēja piekāpība vienmēr var nākt tikai par labu. Kāda ir jūsu vēlēšanās?"

„Es nekādā ziņā nepieļauju to, ka jūs mani pārbaudītu. Es domāju, ka tā ir iejaukšanās manā personiskajā dzīvē. Kādas jums ir tiesības pārbaudīt manu kabatu saturu? Varbūt tur ir vēstule no manas mātes, varbūt tur ir manas meitas uzņēmums — kāda jums daļa gar visu to?"

Arī Tompsona kungam likās, ka viņš neapdomīgās prasībās aizgājis par tālu, jo tiešām kabatās varēja būt lietas, par kuŗām viņam nevajadzēja interesēties, tāpēc viņš bija ar mieru pārbaudi neizdarīt, bet pieprasīja ar goda vārdu apliecināt, ka svešnieka kabatās nav nekā tāda, kas varētu būt slikts, draudīgs vai vienkārši nevēlams viņa interesēm.

„Es jums visu apliecināšu ne ar vienu, bet tūkstoš goda vārdiem," teica svešais, „bet piekāpību pret piekāpību: arī jums jādod goda vārds, ka jūs neizsauksit policiju un dosit man iespēju mierīgi aiziet. Vai esat ar mieru?"

„Patiesībā, pirmā vietā man jāstāda nevis tieša vai netieša ļaunuma nodarīšana jums, bet manis paša drošība. Jau mūsu sarunas sākumā es uzsvēru, ka jūsu abi revolveri jānodod man. Es ceru, ka jūs to neesat piemirsis."

„Ābus revolverus jums nodot nevaru: tagad ir nakts, mājās ejot, mani var apdraudēt laupītāji. Ar ko gan es aizstāvēšos tādā gadījumā? Nē, nē, es varu nodot jums tikai vienu revolveri."

„Jūs domājat, ka jums var iznākt aizstāvēties? Patiesībā, ja revolveris jums nepieciešams sevis aizsardzībai, nevis uzbrukumam, tad man nav iebildumu. Es domāju, Dik, ka tas būs pareizi, jo revolveris nav nekāds uzbrukuma, bet aizsardzības ierocis, vai ne tā?"

Diks gan gribēja to apšaubīt, jo revolveris dažreiz varot būt arī uzbrukuma ierocis, bet Tompsona kungs domāja, ka pašreizējais notikums nav ietilpināms kādā sevišķu gadījumu kategorijā, sevišķi tāpēc, ka viss norisinās savstarpējas uzticības un kompromisu garā. Diks tomēr iedrošinājās savam kungam aizrādīt, ka kompromiss nav vienpusīgs, bet abpusēja piekāpība, kurpretim pašreiz Tompsona kungs ir piekāpies visos jautājumos, bet svešais nevienā. Tādas attieksmes nevarētu sauktpar kompromisu. Vēl vairāk — Tompsona kungs nemaz vēl nav noskaidrojis to, kādā veidā šis svešais cilvēks ir iekļuvis mājā. Pielaižamas divas varbūtības: kāds no mājas pastāvīgiem iemītniekiem svešajam atvēris durvis no iekšpuses, tātad mājās ir iemītnieks, kuŗš var būt bīstams nākotnē; otra varbūtība, ka svešā rīcībā ir mājas durvju atslēga, tātad viņam ir iespēja ienākt mājā katrā laikā. — Šādu iespēju un apstākļu noskaidrošana nepieciešama, kungs, lai mēs nākotnē varētu būt drošībā."

Tompsona kungs tā nedomāja un norādīja Dikam, ka par nākotni pāragri runāt bez vajadzības, jo par to pietiks laika domāt tad, kad tagadējā nākotne būs kļuvusi tagadne. — „Pašreizējā stāvoklī es ieskatu par ļoti svarīgu to apstākli, ka esmu nostādījis sevi, savu ģimeni un īpašumu drošā stāvoklī, tā ka katrs nepiederīga cilvēka apdraudējums ir novērsts un es varu teikt, ka mana māja ir atkal tikai priekš manis. Man jāieskata, ka krize, kas bija radusies manā mājā, ir pāri."

Uzrunājot svešinieku, Tompsona kungs teica: „Man ir pamats domāt, ka manu rīcību pret jums esat sapratis pareizi un iepazinies ar mani pašu. Tas viss jums liks atcerēties šinī naktī iegūtās mācības."

Svešinieks pavisam priecīgi atbildēja: „Taisnība, kungs! Esmu jūs iepazinis visos sīkumos un — esiet drošs — iegūto mācību es neaizmirsīšu un to izmantošu nākotnē."

Atstāstījis

P. Silakalns.

P. S.

Pēc šī stāstījuma lasītājam var rasties daži jautājumi. Kas īsteni ir Olivers Tompsons? Kā sauc iebrucēju? Vai zaglis aprobežojās tikai ar samērā sīkām izdarībām? Varbūt, ka viņš, izmantojot Olivera Tompsona mentālitāti, nozadzis daudz, daudz lielākas lietas un pasaule to vēl pagaidām neiedrošinās tiesāt.

LABI

ALFREDA BĒRZIŅA ATMIŅU TĒLOJU

Cilvēks visu mūžu palīek savu latviskās zem
darba augļu gūstekrīs, vienalga, fiskā veidā.
vai tie ir pārsvarā labi vai pār- katrs tēloju
svarā slikti. Tā kā perfektu cil- mežu šalkas,
vēku pasaulē nav, viena paaudze tošo druvu
no otras nekad nav saņēmusi pil- zemnieka pie
nā tikai labo. Liels ir tas cilvēks, mei un sētal
kas savu darbu klāstu var atdot bā, varbūt,
nākotnes vērtējumam un ar pa- saulē, notēlot
celtu galvu soļot tālāk. nebūs daudz

A. Bērziņa grāmata bija sen sā latviešu li
gaidīta. Autors ir viens starp izlasot, sažņa
nedaudz dzīvajiem, kas cīnījies jot par to t
par Latvijas tapšanu, stāvējis tu- voja latviešu
vu mūsu tautas likteņu veidotā- bija ļaatstāj
jiem, un, beidzot, viņš ir vien- vienotos kolc
gais brīvajā pasaulē, kas pieda- Bet grāma
lījies autoritārā režīma veidoša- lapas pusē
nā ar visām tā sekām kā pozi- ču no mūsu
tīvā, tā negatīvā nozīmē. Vēlākās pagājuši tur
paaudzes ir bijušas nesaudzīgas politiskās at
tiesnātājas. Pārmetumi būs jā- spiests vienu
dzird arī A. Bērziņam, bet nekādā vai apmierin
gadījumā netrūks arī pateicības. dīšanu uz k

Grāmata ir skaisti uzrakstīta. vairītos aizk
Ar katru teikumu runā liela, cie- pīgāk vietas.
šanās rūdīta dvēsele, kas neiz- Neļaime ir
bēgami sava smagākā mūža mācējis likt lietā, un ir skaisti, sēts tikai v
posma kolorītā ieviļ arī iepriek- ka A. Bērziņš atzinis par vajadzī- faktu virkne
šējos notikumus. Tā nav A. Bēr- gu dalīties savās izjūtās ar pā- blēma, bez
ziņa vaina, ka iltenis viņu nav rējiem tautiešiem. maija perio
saudzējis, tāpat kā latviešu tūk- nemaz nav
stošus. Savus smagos gadus viņš Grāmatas lielākā vērtība, ma- Savā grā
mācējis likt lietā, un ir skaisti, nuprāt, ir tās latviskajā saturā A. Bērziņš
ka A. Bērziņš atzinis par vajadzī- un izteiksmes veidos, kas bieži apvērsuma
gu dalīties savās izjūtās ar pā- vien padodas tikai piedzīvoju- jaumu satve
rējiem tautiešiem. šiem politiķiem, bet mazāk kā režīms pas

Grāmatas lielākā vērtība, ma- vēsturiskos dokuments laikmetam, runas par
nuprāt, ir tās latviskajā saturā uz kuŗu tā attiecas. Daudzie ci- sušas. Jāpie
un izteiksmes veidos, kas bieži tāti tekstā nav pamatoti ar avo- tuvredzīgas,
vien padodas tikai piedzīvoju- tu norādījumiem, un tādēļ no- politiķas sok
šiem politiķiem, bet mazāk kā pietnos vēsturiskos vērtējumos zīmē, ka pa
vēsturiskos dokuments laikmetam, lietojami tikai atturīgi. Grāma- jaunietim, kas ir izaudzis ārpus A. Bērziņš
uz kuŗu tā attiecas. Daudzie ci- tu silti ieteicams lasīt katram Latvijas robežām, bet kam ir persona to
tāti tekstā nav pamatoti ar avo- jaunietim, kas ir izaudzis ārpus palikusi interese par Latviju un lēji izslēgtu
tu norādījumiem, un tādēļ no- Latvijas robežām, bet kam ir latviešiem un kam ir griba cīnī- delēšanas (s
pietnos vēsturiskos vērtējumos palikusi interese par Latviju un ties par ciešanu atvieglošanu tai būt, tendenc
lietojami tikai atturīgi. Grāma- latviešiem un kam ir griba cīnī- tautas daļai, kas smok sarkano 1922. gada
tu silti ieteicams lasīt katram ties par ciešanu atvieglošanu tai kakla kungu jūgā. trūkumi. Pā
jaunietim, kas ir izaudzis ārpus tautas daļai, kas smok sarkano Grūti atceršies līdzīgu grāma- un labi, ka
Latvijas robežām, bet kam ir kakla kungu jūgā. tu, no kuŗas tik spilgti runātu Ulmanis ar

Jonāss Miesnieks

Galsa lie

VĒSTURISKA NOVELE

Vecais Balgas kungs atlieca otru ienīst
stīvo muguru, nevar bez
„Hūzena kundze!' da saimnie
„Jā, viņa pati." „Gads tik
„Ir labi, Johann, ka mēs, vecie, kamēr mēs
tā laiku pa laikam sasaucamies, lī, nu torei
cik vēl esam palikušies dzīvi," lietas . . .
runāja Joachims, vezdams vieš- „Es pa t
ņu uz verandu. miliāna dēļ,

„Ir jau labi, Joachīm, ka mūsu bet jūs arvi
dēli duelējas, un pie tam vienam gaiša un pr
no mums par to nezinot." „Tagad ja

„Ko nu, Johann, tā divkauja Joachim!"
jau ir veca lieta. Jaunākais tas, „Nemaz,
ka mans dēls Maksmiliāns dzīvo vietej četrd
Ropas Filipa pilī. Mūsu dienās nav nekas.
tā nebija, un nu šo kauna darbu kas dzīvo
izdarījis mans paša dēls." vēl pati m

„Nē, Joachīm, pats jaunākais: kūkojusi pr
mans dēls Ernests piedāvā savu Mirkli vir
sirdi un roku Sofijai Paternai, Tad Joac
šķirtai Galss, kuŗas dēļ Maksmiliāns un Ernests duelējušies." „Netīra, Jo

„Sofija nebija man slikta ve- šos Vāzu
dekla. **Esi, Johann, mierīga: tev** paši cilvēk
viņa būs tikpat laba kā man. kāds paputē
Ek, Johann, cilvēks aug ātri. Jau kar es tur
četrpadsmit gadu vecumā viņš nās lapas v
pārvērtās, uz reizi sāka iet savu nokoptas r
ceļu. Tūliņ sāka amizēties ar Sārts, brū
meitenēm, bet biedru vidū rīko- prieks! To v
jās kā vadonis. Tā viņš nu ticis atdevuši pa
caur zviedriem pie Filipa pils, tā bet kociņos
Balgā viņš atveda Sofiju, kuŗu gluži jauna
nu apprec' tavs dēls. Tu, Jo- ņas . . . Ja
hann, nule zaudē dēlu, un baidies mūsu zēni,
no tā, bet es savu Maksi esmu pirms divde
jau sen pazaudējis. Nu viņš jau dzidrs, tik
pēc šķiršanās no Sofijas paspēļis maigs zaļu
ievest Filipa pilī to Radziviļi. pelēka, bez
Laime tik vēl tā, ka manas miru- ja citādi .
šās slevas māsa tur dzīvo, citā- Bet man
di viņu leišu vilcene jau būtu šorīt es
pazudinājusi. Tiesa, viņas viena pamesto pa
maldos n

LABIE GADI

ALFREDA BĒRZIŅA ATMIŅU TĒLOJUMS. APGĀDS GRĀMATU DRAUGS. 1963. G.

Cilvēks visu mūžu pallek savu darba augļu gūsteknis, vienalga, vai tie ir pārsvarā labi vai pārsvarā slikti. Tā kā perfektu cilvēku pasaulē nav, viena paaudze no otras nekad nav saņēmusi pūrā tikai labo. Liels ir tas cilvēks, kas savu darbu klāstu var atdot nākotnes vērtējumam un ar paceltu galvu sojot tālāk.

A. Bērziņa grāmata bija sen gaidīta. Autors ir viens starp nedaudz dzīvajiem, kas cīnījies par Latvijas tapšanu, stāvējis tuvu mūsu tautas likteņu veidotājiem, un, beidzot, viņš ir vienīgais brīvajā pasaulē, kas piedalījies autoritārā režīma veidošanā ar visām tā sekām kā pozitīvā, tā negātīvā nozīmē. Vēlākās paaudzes ir bijušas nesaudzīgas tiesātājas. Pārmetumi būs jādzird arī A. Bērziņam, bet nekādā gadījumā netrūks arī pateicības.

Grāmata ir skaisti uzrakstīta. Ar katru teikumu runā liela, ciešanās rūdīta dvēsele, kas neizbēgami sava smagākā mūža posma kolorītā ievij arī iepriekšējos notikumus. Tā nav A. Bērziņa vaina, ka liktenis viņu nav saudzējis, tāpat kā latviešu tūkstošus. Savus smagos gadus viņš mācējis likt lietā, un ir skaisti, ka A. Bērziņš atzinis par vajadzīgu dalīties savās izjūtās ar pārējiem tautiešiem.

Grāmatas lielākā vērtība, manuprāt, ir tās latviskajā saturā un izteiksmes veidos, kas bieži vien padodas tikai piedzīvojušiem politiķiem, bet mazāk kā vēsturisks dokuments laikmetam, uz kuru tā attiecas. Daudzie citāti tekstā nav pamatoti ar avotu norādījumiem, un tādēļ nopietnos vēsturiskos vērtējumos pārvērtās, uz reizi sāka iet savu ceļu. Tūliņ sāka amizēties ar meitenēm, bet biedru vidū rīkojās kā vadonis. Tā viņš nu ticis caur zviedriem pie Filipa pils, tā Balgā viņš atveda Sofiju, kuru nu apprec tavs dēls. Tu, Johann, nule zaudē dēlu, un baidies no tā, bet es savu Maksi esmu jau sen pazaudējis. Nu viņš jau pēc šķiršanās no Sofijas paspējis ievest Filipa pilī to Radzivilī. Laime tik vēl tā, ka manas mirušās sievas māsa tur dzīvo, citādi viņu leišu vilcene jau būtu pazudinājusi. Tiesa, viņas viena latviskās zemes gars savā specifiskā veidā. Tā vien liekas, ka katrs tēlojums dveš Latvijas mežu šalkas, upju čalas un briestošo druvu sanēšanu. Latviešu zemnieka piekoršanās savai zemei un sētai, kuŗai savā īpatnībā, varbūt, nav līdzīga visā pasaulē, notēlota tik spilgti, ka nebūs daudz līdzīgu piemēru visā latviešu literatūrē. Grāmatu izlasot, sažņaudzas sirds, domājot par to traģēdiju, ko pārdzīvoja latviešu zemnieki, kad tiem bija jāatstāj savas mājas, lai apvienotos kolchozos.

Bet grāmatai ir arī trūkumi. Negribu nodarboties ar sīkumiem, runāšu tikai par tām problēmām, ar kuŗām A. Bērziņa vārds cieši saistīts, un par atbildību, no kuŗas viņš nekad netiks atbrīvots.

Savas grāmatas beidzamajā lapas pusē autors raksta: „Kauču no mūsu neatkarības laika ir pagājuši turpat 23 gadi, rakstot politiskās atmiņas, esmu bijis spiests vienu otru faktu noklusēt vai apmierināties tikai ar norādīšanu uz kādu notikumu, lai izvairītos aizkart laika biedru sāpīgās vietas."

Nelaime ir tā, ka nav noklusēts tikai viens otrs fakts vai faktu virkne, bet gan vesela problēma, bez kuŗas iztirzājuma 15. maija periodu tā pamatbūtībā nemaz nav iespējams saprast.

Savā grāmatā vairākās vietās A. Bērziņš apgalvo, ka 15. maija apvērsuma nolūks bija dot tautai jaunu satversmi. Bet 15. maija režīms pastāvēja sešus gadus, runas par satversmi bija apklusušas. Jāpieņem, ka tā ir bijusi tuvredzīgas, varbūt, ļaunas ērlietojami tikai atturīgi. Grāmatu silti ieteicams lasīt kaŗam jaunietim, kas ir izaudzis ārpus Latvijas robežām, bet kam ir palikusi interese par Latviju un latviešiem un kam ir grība cīnīties par ciešanu atvieglošanu tai tautas daļai, kas smok sarkano kakla kungu jūgā.

Grūti atcerēties līdzīgu grāmatu, no kuŗas tik spilgti runātu prestižu. Bet viņam kā labi orientētam politiķim bija jāzina, ka vārdam „diktātors" angļu - saksu mentalitātē ir būtiski negātīva jēga.

Vēl jaunāk. Tautu pašnoteikšanās principu svinīgēs deklarācijas pasaules mērogā un demokratisko valdīšanas metožu augšāmcelšanās pēc 1. pasaules kaŗa radīja Latviju.

Es nedomāju, ka konsekventi demokratiska valsts iekārta Latvijā būtu novērsusi Staļina imperijas rietumu robežu maiņu, bet ar laikā dotu jaunu satversmi boļševiku propagandai būtu jāvēršas pret tautu, nevis pret režīmu.

Demokratisku tradiciju un demokratiskas domāšanas izveidošana tautā nav vienas paaudzes, vai dažu gādu desmitu uzdevums. Bet mums bija skaista izdevība. Tāpēc nevar saprast, kāpēc tie vīri, kas latviešu tautu un zemi ir tik ļoti mīlējuši, šo demokratisko attīstību laikā neatjaunoja.

A. Bērziņš savā grāmatā Labie gadi izturas tā, it kā tādas problēmas nemaz nebūtu. Ģenerāļa J. Baloža aizlešana no kabineta, kas radīja savilņojumu visā tautā, nav pieminēta ne ar vienu vārdu. Divi vīri, kas tik prominenti stāvēja pie Latvijas neatkarības šūpuļa, vairs nevarēja saprasties. Un kāpēc? Grūti iedomāties, ka tā bijusi slika ķīvēšanās, par ko tā paša laika sabiedrisko lietu ministrs nebūtu nekā dzirdējis.

Stipri ticu, ka visi, kas ar K. Ulmani sadarbojušies, bija goda vīri un visi gribēja tikai labu savai zemei un tautai. Ja ir bijušas viena kļūdas, kāpēc tās nevarētu iztirzāt kā tādas? Tikai „politiķi" savā darbā nekļūdās, valstsvīri visi ir kļūdījušies un savas kļūdas atzinuši, lai vēlākās paaudzes no tām varētu mācīties.

Grāmatai „Labie gadi" visumā ir pozitīva nozīme, zēl tikai, ka problēmas, par kuŗām atklāts vārds ir tik ļoti gaidīts, nav pieminētas.

T. Puisāns

Klāra Zāle

SAPŅU KARALISTE

Saviem sapņiem mācu atsacīšanās prieku,
Bet viņi nepieticīgi, kā visi, kas dzīvo karalistē.
Kas katru dienu ar pasaku greznību tiekas,
Kam redzamie ceļi īsi, bet vīzijas īstas.

Ak, viņi nezina mēra savām skaistuma dzīrām!
Mazu ziedu tie sēdina troni;
Putna dziesmā liek apstāties vējam;

Birzis, kas pumpuros dvašo,

Ir galma virāks.

Par atsacīšanās mācību
Mani sapņi smējās.
Nudien — neganti smējās!

Guntis Zariņš

NAKTS SLIMNICĀ

Iela —
Lietū mazgāta, miglā ietīta —
Pāri tai smejas mēness un klusi aiziet nakts —

Mašīnu straumes.
Cilvēku bari.
Steidzas —
agro sapņu pamodināti.

Bet es gulu un raugos uz mostošos ielu;
Mana nakts ir bez sapņiem —
Mans nomods bez domām!
Un tad pie loga —
pelēks zvirbulis —

Nosalis raugās uz mani . . .
Kā sapnis tas atskrējis pāri pilsētas torņiem
Un gandrīz bez skaņas —
modina mani
dienai . . .

KULTŪRAS CHRONIKA

Apgāds Daugava Zviedrijā izdevis filozofam prof. Dr. Teodoram Celmam 70. gadu dzimumdienā veltītu rakstu krājumu — Ieskatītais un atzītais. Krājumā ievietoti 13 autoru darbi par filozofiju un reliģiju, vēsturi un archaioloģiju, psiholoģiju un socioloģiju, minēti arī visi prof. Teodora Celma raksti. Rakstu krājumu sakārtojis un rediģējis Haralds Biezais. Grāmata lielā formātā un aptver 300 lappuses.

Dr. P. Vasariņš

JAUNĀS GAITAS TREŠO KOKTEIĻU GAIDOT

Trimdas trisdesmittrešais gads. Jau vairākas stundas sēžam ar ilgi neredzētu draugu un pārcilājam vecas atmiņas un vecas vaives. Pieminam jaungaitniekus un to sarīkojumus.

Jā, cik sen jau tas laiks. Bet skaisti bija. Netrūka īsta dzīves prieka, sajūsmas. Abi bijām toreiz notikumu un debašu vidū — kongresos, dzeju vakaros, jaunatnes svētkos. Jaungaitniekiem vienmēr vajadzēja radīt troksni, kaitināt, uztraukt mierīgos prātus.

„Atceries, draugs, ļielo skandalu ar Ķēvesdēlu Kurbadu — par to toreiz uztraucās visa sabiedrība. Es pēc tam gan satiku Eiropā kādu kritiķi, kas teica, ka Kurbads ir jaunākās latviešu literatūras augstākais sasniegums."

„Pagaidi, draugs, vai Ķēvesdēla autors pats nepiedalījās kādā no Jaunās Gaitas tā saucamajiem kokteiļiem? Man liekas, tas bija ap 63. vai 64. gadu. . ."

Un es uznesu vēl vienu saini sadzeltējušu avīžu no pagraba un kopīgi pārskirstām tās. „Toronto latvieši pērk namu par 100,000 dolaru". „Dziesmu svētku atskaņas". „LNAK sesija Hamiltonā." Tepat jau ir: Jaunās Gaitas Trešais Kokteilis. Jauno Dzeja, Proza, Farss. Un vēl kādus numurus tālāk apraksts par vakara norisi, dzejnieku raksturojumi.

„J. G. Trešais Kokteilis Sv. Andreja baznīcas telpās bija pulcinājis lielu skaitu atsaucīgu klausītāju, kas jūsmīgi apsveica jauno dzejnieku un prozuku atrādi. Vakaru atjautīgi vadīja dzejniece Velta Toma, nolasot starp citu arī šim sarīkojumam īpaši veltītus Andreja Eglīša un Veronikas Strēlertes dzejoļus. Vakara norisē tika paziņota arī J. Jaunsudrabiņa literārās prēmijas piešķiršana jaunajam latviešu prozas rakstniekam . . . Ed. Dzeņa dāvātā glezna Zirgu muguras nokļuva laimīgā izlozes dalībnieka rokās. Prāvais atlikums bija par labu žurnāla Jaunā Gaita mērķiem un vajadzībām.

Vakarā piedalījās sekojošie dzejnieki:

Dreimane Valda — meitene ar tasi kafijas vienā rokā, cigareti otrā. Valodniece — germāņu filoloģe, universitātes lektore, Jaunās Gaitas literārā redaktrise. Intellektuālā bagāža iegūta Harvardā, papildināta Vācijā. Ar visu to Valda nav kļuvusi zinātniece raga acenēs, bet vāru, trausļu vārsmu autore, kuras debija Toronto J. G. kokteiļi bija neaizmirstams jaunības un dzejas burvības pārdzīvojums.

Zīmīgākais, stiprākais, dzīvākais pateikts pašas vārdiem: „Jauns rīts neaust bez vakardienas." Šai vakardienai nav robežaini bālu atmiņu juteklības — tā ir organiska piederības sajūta dzimtenes laukiem un pilsētām, vēlēšanās izdziedāt visus līgo un pūt, vējiņi, iekāpt vidū sās dzimtenes pļavās ar kāju basu." Jaunā Amerikas latviete raksta un tic:

Kad dzīvošu otru reizi,
es būšu
šķemba akmens Daugavā. . .

Rita Gāle — skaistu sonetu skandētāja, dzirdēta jau Vācijā pirmajos trimdas gados.

Šī diena jauna vēl un
jāmodina
Vēl neatklātas visas lietas
dus. . .

Rita Gāle iet jauno dienu modināt un viņas dzeja reizēm ir kā staigāšana basām kājām pa rasotu pļavu — plīna klusa tuvuma zemei, dabai, dzīvībai — un pārdomu saulei austot.

Augošā nemierā eju un eju
meklēju zemi, kur iedēstīt
sevi. . .

Gubiņa Indra. No Jelgavas skolotāju institūta līdz nesen iegūtajam universitātes gradam mākslas vēsturē aizritējuši gadi divdesmit. Šai laikā audzināta jaunā paaudze, radušies prozas darbi — vairākas grāmatas, dzejoļi. Aizvadīti daudzi rakstnieku vakari un rīti. Indras Gubinas dzejas pamatmotīvs — asā, vērtīgā, nopietnā meklēšana. Ir jāizstaigā tāli ceļi, lai nokļūtu pie izkristallizētu atziņu skaidrības un mēra, bet pacietīgajam meklētājam tas nereti izdodas.

Topu kā stars un grimstu
Ūdenī, vēsā un sālā;
Gribu būt tajā tālā
Vietā, kur dlēna dus.

Jēgens Ojārs, viesis no Dānijas. Okeāns nedala latviešu kultūru; to pieredzējām jau agrāk, satiekot jaungaitniekus no Anglijas, Zviedrijas. Vairāk nekā daudziem citiem, Jēgena dzīve bijusi saistīta ar latviešu grāmatu. Pēc Rīgas Franču liceja beigšanas un karavīra gaitām apmeties Kopenhagenā. Gadu gaitā bijis mākslinieciskais un literārais redaktors rādiom simtam latviešu grāmatu, ieskaitot kapitāldarbu — tautas dziesmu 12 sēļumus, — un jaunākajiem latviešiem domāto sal'ekamo Latvijas uzskatāmības karti — puzuli (latviešu jaunvārds „puzzle" vietā). Studējis mākslas vēsturi, daudz ceļojis.

Pirmā lielā dzejas debija 1950. gadā, savam laikam pāragri iznākušajā grāmatā Trīs Autori. Tur gana svaigas kāres, negausīgu skatu un palsas rīta gaismas. Bet šur tur, cauri erotiķim un prātniekam pazib gan aizsapņojies gans, kas klusi stabulē, gan

„kāds atspīdums no senā
pavasara."

Ķikuka Tālivaldis — abstrakts gleznotājs, reālistisks gleznotājs, literatūras kritiķis, filmu kritiķis, gleznu kritiķis, esejists, dzejnieks, valodniecības teorētiķis (sk. J. G. 32. nra. vāku), universitātes administrātors, trīs bērnu tēvs. Pagājušā kokteiļi skandēja vārsmas par ēdienu atliekām zobu starpā, šoreiz redzējām un dzirdējām viņa darbu kā lielu pārsteigumu saistītā valodā un nesaistītās krāsās.

Kundrats Aleksandrs — rūpīgs vērotājs un ziņotājs, kā cīņu dienās, tā tagad, laimīgi izvairoties no lodēm, šrapneļiem un pazemes mīnām. Nekad nezaudē humora sajūtu, ne toreiz frontes līnijās, ne tagad citās līnijās, kvadrātos, blokos un frakcijās. Humoru nezaudēja arī Jaunās Gaitas kokteiļi, atkal pierādot, ka jaunība ir gara stāvoklis, ne gadu skaits.

Nollendorfs Valters. Pirmais Jaunās Gaitas redaktors 1955. gadā. Ideju un projektu pilns cīnītājs par latviešu jaunatnes tiesībām spriest un domāt patstāvīgi, neatkarīgi no tradīcijām. Nākotnes cerības ir tikai demokratiskā garā audzinātai jaunatnei, kas savu piederību pie latviešu tautas nezaudēs iekšējas vajadzības dēļ. Aizspriedumu un tradīciju dēļ iegrimstot paaudžu pretiškībās, sasniegsim tikai vienu — austrumos kāds smiesies.

Blakus universitātes mācības spēka pienākumiem, darbam jaunatnes apgādā Ceļnieks, jaunatnes organizācijās, J. Jaunsudrabiņa fondā V. Nollendorfs raksta un skandē dzejoļus.

Zeps Valdis J. „Es esmu pārsteigts, Kurbad, teica Nirga, ka tu tik jauns un samaitāts. Par cēliem mērķiem tu runā kā par smiekliģu spēlīti." Ar savu Ķēves dēlu Zeps ievirzīja Jauno Gaitu starppaaudžu orbītā, radot reakciju jaunajos un vecajos. Privātā dzīvē viņš ir nopietns valodnieks, ceremisu tautas dziesmu analizētājs, lietojot savas un elektroniskās smadzenes.

Intellektuāla zinkārība, plašas zināšanas un latviska sirsnība ir Valža Zepa personības stūrakmens. Kurbadu rakstot, viņš nav bijis cinisks vai nihilistisks. Kurbada vārdiem „tikai virietim ar aknām ir pietiekami drosmes darīt to, ko tauta uzskata par bezaknu ricību. Tikai varonis var būt par nevaroni." Tāda varoņība bija, bez cenzūras žņaugiem esot, likt sevis radītajiem tēliem izteikt domas, kas ir riskantas, groteskas vai pat pretīgas. Lasītājiem pašiem jāatšķir piemērotais no nepiemērotā.

J. G. Trešajā Kokteiļī Valdis Zeps uzstājās ar jauniem darbiem, pēc vairāku gadu klusēšanas.

Zemdega Aina — mūziķe un dzejniece, kuŗas pirmā dzeju grāmata nāks klajā tuvākā laikā. Viņas impulsīvajām īsdienas impresijām ir būtiska saķarība ar pašas iekšējo „es". Atkal un atkal pēc lielpilsētas uguniem un ielu aizām iāatgriežas pie dvēseles stīgu drebēšanas, minora akordiem, baiļēm un tumšām nolautām. Kursas meitenei Manhatenā vai Toronto jānes līdzi divas domas, divas īstenības. Redzot lielpilsētas ainu, uztverot, pārdzīvojot daudz, izdalot sevi, viņa patur savu mīlestību tām ielām, torniem un namiem, „Kur mana bērnība Manu valodu runā". Un tomēr šī šķeltās personības problēma nerada traģēdiju. Zemdega pateicībā par sauli un zemi saka paldies:

Rīts šūpojas kā mirkļa
sākums.

Sai ziņā viņa rada gaišam un latviskajam Skalbem, kas arī tumšajā dienā varēja teikt:

Esi mierīgs un priecīgs. . .
Līdz vakara pēdējam
staram.

Jā, draugs, tas bija skaists laiks, kad varējām patiesi jūsmot, patiesi jauni būt. Un es saloku sadzeltējušās avīzes, pārsienu saini krustiski un noglabāju citam atmiņu cēlienam. Jo aizmirst šo laiku nevaru ne es, ne tu, ne visi citi, kas toreiz dzīvoja līdzi jaungaitniekiem, to rakstiem un dzejas kokteiļiem.

Jonāss Miesnieks

Galsa lieta

VĒSTURISKA NOVELE

Vecais Balgas kungs atlieca stīvo muguru.

„Hūzena kundze!'

„Jā, viņa pati."

„Ir labi, Johann, ka mēs, vecie, tā laiku pa laikam sasaucamies, cik vēl esam palikušies dzīvi," runāja Joachīms, vezdams viešņu uz verandu.

„Ir jau labi, Joachīm, ka mūsu dēli duelējas, un pie tam vienam no mums par to nezinot."

„Ko nu, Johann, tā divkauja jau ir veca lieta. Jaunākais tas, ka mans dēls Maksimiliāns dzīvo Ropas Filipa pilī. Mūsu dienās tā nebija, un nu šo kauna darbu izdarījis mans paša dēls."

„Nē, Joachīm, pats jaunākais: mans dēls Ernests piedāvā savu sirdi un roku Sofijai Paternai, šķirtai Galss, kuŗas dēļ Maksimiliāns un Ernests duelējušies."

„Sofija nebija man slikta vedekla. Esi, Johann, mierīgs: tavs viņa būs tikpat laba kā man. Ek, Johann, cilvēks aug ātri. Jau četrpadsmit gadu vecumā viņš pārvērtās, uz reizi sāka iet savu ceļu. Tūliņ sāka amizēties ar meitenēm, bet biedru vidū rīkojās kā vadonis. Tā viņš nu ticis caur zviedriem pie Filipa pils, tā Balgā viņš atveda Sofiju, kuŗu nu apprec tavs dēls. Tu, Johann, nule zaudē dēlu, un baidies no tā, bet es savu Maksi esmu jau sen pazaudējis. Nu viņš jau pēc šķiršanās no Sofijas paspējis ievest Filipa pilī to Radzivilī. Laime tik vēl tā, ka manas mirušās sievas māsa tur dzīvo, citādi viņu leišu vilcene jau būtu pazudinājusi. Tiesa, viņas viena otru ienīst līdz nāvei, bet Maksis nevar bez tām iztikt: viena vada saimniecību, otra ir mīļākā."

„Gads tikai pagājis, Joachīm, kamēr mēs šķīrāmies Filipa pilī, nu toreiz tur nenotika tādas lietas . . . "

„Es pa to gadu esmu Maksimiliāna dēļ, Johann, vecs palicis, bet jūs arvienu kā senās dienās gaiša un priecīga."

„Tagad jau tikai man glaimo, Joachīm!"

„Nemaz, Johann, nemaz! Sešu vietej četrdesmit pieci gadi vēl nav nekas. Mana sieva māsa, kas dzīvo pie Maksa, šos gados vēl pati met acis uz Maksi, izkūkojusi prātu"

Mirkli viņi klusēja.

Tad Joachīms Galss sacija: „Netīra, Johann, ir palikusi dzīve šos Vāzu kaŗos, un līdz ar to paši cilvēki. Aiz mana loga ir kāds paputējis parka stūris. Vakar es tur staigāju. Lapas, pērnās lapas vēl tur gul zemē, nenokoptas no pagājušā rudens. Sārts, brūns, dzeltens krāsu prieks! To viņām ir vēl uz mirkli atdevuši pavasara vējš un saule, bet kociņos jau veras vaļā gluži jaunas, maigas zaļas lapiņas . . . Jaunas, mīkstas, nu kā mūsu zēni, nevis pirms gada, bet pirms divdesmit gadiem . . . Tik dzidrs, tik mirdzošs, līksms un maigs zaļums. Šodien diena ir pelēka, bezcerīga, vakar tas bija ja citādi . . . Saule . . . Vējš . . , Bet man tas neiziet no prāta. Sorīt es staigāju pa to pašu pamesto parka stūri. Es biežī tur maldos naktī bez miega kā spoks. Nenāk uz vecumu miegs. Es redzēju tās pašas lapiņas, bet es skatījos tikai uz zemē gulošām vecām lapām. Šodien jau nosmulētām, sapērtām dubļos un lietū. Naktī bija lijis . . . "

„Jē, naktī lija . . . "

„Un es domāju par šo kaŗu pilno dzīvi, un man negribas vairs dzīvot. Kad vēl nebija nācis kaŗš Māras zemē, es domāju: te es dēstīšu lazdu krūmu, te kļavu, te apsīti . . . Bet tagad, kad pati mana līvoņu tauta ir izklīdusi . . . "

Sašķēlusies un sakildojusies," iemeta vidū Hūzena kundzene. „Hūzeni pret Galsiem, Galsi pret Ropiem . . . "

„Jā, arī tas . . . Arī tas . . . Tad es domāju: ko līdz man pušķot Balgu, ja viņa izputēs reizē ar manu tautu? . . . Un es redzu, Johann: es esmu visu šo postu dēļ pēkšņi gada laikā kļuvis jau vecis. Un tad man nāk prātā jaunie, viņu pavasara atmošanās . . . Lai jau patrako, lai precas, lai šķiras, lai jau duelējas, lai pat sapinas, kā Maksimiliāns, ar sevišķi skaistu, bet netiklu sievieti . . . Tik vien es nevaru piedot, ka jauns vīrs kā Maksimiliāns apēd arī savu godu netikles, kaut skaistas sievietes dēļ. Ne citu, tās dēļ viņš sagrābis Filipa pili, palicis par bezgodi . . . Ek, Johann, man šīs dzīves jau par daudz, par daudz jau šo dzīves kaŗa gadu, lai iepazītos ar šo nētīro, asiņaino, kašķaino un skumjo dzīvi . . . "

„Bet ko mēs, Joachīm, darīsim kad tie dēli tā saplēsušies? Vai mēs, vecie, tā varam tos pamest Dieva ziņā?"

„Es nezinu par tavu Ernestu, bet par savu Maksimiliānu es nekā negribu vairs zināt . . . "

„Nu, nu . . . Vēl jau tēva sirds nav beigusi pukstēt bērnu dēļ tavās krūtīs . . Nē, tā tas nevar palikt! Mums, Joachīm, viņi ir jāsamierina . . . Nē, vēl vairāk: es gribu pat Maksimiliānu savest kopā ar Filipu Ernesta un Sofijas kāzās. Nē, mēs nedrīkstam šo hercogu un karaļu kildu dēļ saķelties. Gluži otrādi: mums jāturas kopā tik cieši kā nekad."

„Neticu, ka tev, Johann, tas izdosies."

„Es tomēr gribu to darīt. Tā jau tāds posts ap mums: lauku sējumi nobradāti, mājas apdedzinātas, pilis izpostītas, un vēl šie kā galļi kildosies savā starpā! Tā vēl tik trūka! Maksis un Ernests divkaujā, kā tas nu izskatās? Negliti tas izskatās. Joachīm Galss! Un tā Filipa pils ir tikai pagaidām viņa rokās. Nē, es ticu, ka viss vēl nav zaudēts. Vismaz mūsu pašu mājās — lai tie Vāzas, tas tēvocis Kārlis ar brāļa dēlu Sigismundu — kaujas, bet mūsu pašu livoņu vidū jāvalda mieram . . . Tātad tu, Joachīm, būsi mana dēļa Ernesta kāzās?"

„Ropas Filips arī būs?"

„Būs arī Filips! Un lai tavs Maksis par Ropas pili nesapņo! Es viņu nopirkšu, ja tikai zviedri mani neizpostīs . . . Es likšu ķīlā visas savas četrdesmit muižas. Bet vai tad tu, Joachīm, ar Filipu atrodies tik tālu viens no otra? Man liekas, nē! Abi jūs saprotat, kurp stūrē jau zviedri? Nē, viņi uz mata tādi paši kā poļi: tīko pēc mūsu muižām."

„Vai tad es citādi uztrauktos tā par Maksimiliānu?"

„Nu tad tu būsi Ernesta kāzās Jurdas pilī?"

„Būšu!"

„Paldies, Joachīm!"

☆

Augstos un šauros Jurdas pils logos velti lauzās vakara blāzma. Logi tinās arvienu vairāk tumšā, jo ārā vēlās smagas mākoņu javas, nesdamas lietu. Dzējās logu nišas likās kā melnas alas, no kuŗām noraugās chimeras, nerīgas un vienaldzīgas pret cilvēku likteņiem, lai kā mirdzētu sveces lāktuŗos.

Pils gotiskās velvēs, cirstās rupjā akmenī un sārtā ķieģelī, kuŗas turēja kopā kaļķu java, raudzēta zemes klēpī ne mazāk kā piecus gadus, atskanēja kāzu mūzika, ko pauda violas, teorības, flautas. Mūzikai atskanot, kustējās šurp un turp kāzu viesi: pa svētku zāli, pa ēdamzāli, pa austrumu torni, pa visu Jurdas pili. Paterna meita, šķirtā Galsa, baltsudraba krāsas tērpā, pietvīkusi un drusku skumja, stāvēja simt bruņinieku lokā, saņemdama laimes novēlējumus. Tie visi nebija Hūzeni, lai cik liels bija Jurdas pils mantnieku, bet viņi bija nākuši no frontes, no Kokneses, kuŗu aplenca zviedri, bet kuŗus savukārt draudēja ielenkt poļi un leiši, Radzivila vadīti. Sofija Paterna, šķirtā Galsa, gan nedomāja par to, bet kāri atkal sniedzās pretī laimes kausam, cerēdama atrast Jurdas pilī laimi un mieru, nepavisam nepadomādama par kaprīzo Fortūnas dabu kaŗa dieva Marsa skāvienos. Nē, viņa nedomāja, ka pilīs iet no ročas rokā.

Gluži viens sēdēja Ropas Filips Hūzena kāzu svinību vidū. Kad viņš bija ieraudzījis ne tikai veco Joachīmu Galsu, bet arī jauno — Maksimiliānu Galsu, kas tupēja kā ērglis viņa līdz ar pili, bija jau uzlikta. Bet, Ropas pilī, Filips nodrebēja atriebības saldkaismē. Nē, to viņš nebija ne sapnī varējis iedomāties, ka arī še būs viņa ienaidnieks — Maksimiliāns Galss.

Austrumu tornī flautas pavadībā atskanēja dziesma un dejotāji apstājās. Melodija maldījās un ceļoja no austrumu torņa istabas uz ēdamzāli, no tās uz svētku zāli, no svētku zāles tā atgriezās un uzvijās pa spirāliveidīgām kāpnēm priekšpils torņī, lai atkārtotu tūkstoš variācijās vienu un to pašu: „Izote, mana dārgā, Izote, mana mīļā, tevī manā nāve, tevī mana dzīve." Bet šo dziesmu Filips nedzirdēja, viņš domāja tikai vienu: Es še un nekur citur nogalināšu Maksimiliānu Galsu. Nē, viņš jau redz, kā zem viņa rokas sitiena ar dunci saļimst lepnais Balgas aristokrāts, kas viņu iedzinis nabadzībā un postā. Atskan kliedzieni, un ap viņu salasās viss viesu pulks, lai raudzītos viņā — atriebējā.

Pie Ropas Filipa plenāca Ernests Hūzens. Viņš to nemaz nebija pamanījis, atriebības furiju vajāts, un tad tikai atģidās, kad Jurdas pils mantinieks sacīja: „Nāciet, Filip, šurp!"

Viņi nosēdās dziļā loga nišā, kur tos tikko sasniedza sveču mirdzēšana. Viņi redzēja visu, bet viņus tikai retais. Resni pīlāri, turēdami griestaini, vēl vairāk tos ietina ēnās. Nē, gaismas logu ailē bija maz: ārā jau bija nakts.

„Jums, Filip, daudz neuzticas!"

Pareizi, nodomāja Filips, es šonakt te izdarīšu slepkavību.

Hūzens stāstīja: „Jaunais Galss jau bija priekšā, kad es iegāju pie hercoga. Uz galda stāvēja jūsu lūgums, bet rezolūcija, ka jūs zaudējat Ropas kungu valsti līdz ar pili, bija jau uzlikta. Bet, mīļais Filip, tā aiz muguras daudz kas notiek. (Arī slepkavība, nodomāja Filips). Lūk, arī mana māte Maksimiliānu Galsu ielūgusi tā aiz manas muguras. Viņš, kā redzi, sēž te, bet, Filip, tā nav mana vēlēšanās." Tas ir labi, nodomāja Filips, bet arvien nekā nesacija. (Turpinājums sekos)

Latvieši Kanādā

FILATELISKA ASS: MONTREĀLA — TORONTO — DETROITA

Uzņēmumā no kreisās: H. Štrauss, I. Veilands, H. Brēķis, J. Ronis, H. Puntulis, A. Zichmane, V. Plūdons; Latv. fil. apv. valdes priekšnieks O. Vindedzis, M. Zichmanis, Toronto latv. fil. kopas priekšn., Ed. Alberings, E. Bārdiņš, V. Ķikulis, H. Puntulis un J. Grundmanis. Foto JAK

Latviešu Filatelistu Apvienības paplašinātā valdes sēde Toronto 9. oktobrī noritēja ciešas sadarbības iezīmē.

Bija ieradušies pārstāvji no Montreālas, Ontario provinces pilsētām un ASV. Sanāksmes viesu grāmatā ir parakstījušās 25 personas.

Garu ceļu uz Toronto ir mērojuši LFA valdes priekšsēdis O. Vindedzis, kasieris E. Bārdiņš, jaunatnes nozares vadītājs un izstāžu lietu referents A. Vēveris. Bija klāt numizmatu nozares vadītājs R. Zālamans. Detroitas filatelistus pārstāvēja V. Ķikulis, gados jaunākais referents. Kičenerас marku krājējus pārstāvēja H. Štrauss. Sanāksmē piedalījās plašā TLF kopas saime.

Toronto Latviešu Filatelistu kopas vārdā DV namā viesus apsveica M. Zichmanis, aizrādot, ka personiskais kontakts starp filatelistiem ir vissvarīgākais sadarbošanās veids. Jau š. g. pavasarī torontiešiem viesojoties Montreālā, izveidojusies sadarbības ass starp diviem lieliem centriem. Nav vairs tālu tas laiks, kad asij pievienosies trešais locekļis — Detroita.

Sanāksmi atklāja Latviešu Filatelistu Apvienības priekšnieks O. Vindedzis, norādot uz filatelijas nozīmi no patriotiskā un jaunatnes audzināšanas viedokļa. Pēc Latvijas valsts himnas nodziedāšanas nolasīja konsula V. Tomsona apsveikumu.

Plašu dienas kārtības programmu iziet cauri sanāksmes vadītājam O. Vindedzim palīdzēja LFA priekšsēža vietnieks R. Norītis. Pirmā dienas kārtības daļa bija veltīta līdzšinējās darbības pārskatam, pēc tam pārgāja uz lietu izspriešanu pa nozarēm. Daudz uzmanības veltīja apsveica M. Zichmanis, aizrādot, ja jaunatnes nozarei, kas ir vecākā un plašākā. Pēc tam referēja par numizmātiku, marku apmaiņu un nepastmarkām. Nevar paiet garām interesantai O. Vindedža idejai par šīs nodaļas paplašināšanu arī ar citu objektu krāšanu, piem., etiķetes, tautas mākslas priekšmetus, dažādus akmeņus u. t. t., tādā veidā iesaistot jaunas grupas. Tālāk pārrunāja LFA archīva stāvokli. Ilgāk kavējās pie LF žurnāla, kas ir R. Noriša sirdslieta. Beigās sanāksmi iepazīstināja ar jaunāko propagandas marku projektu. Dažus vārdus veltīja aploksnēm. Beidzamais dienas kārtības punkts bija filateliska literatūra. Sanāksmi slēdza vēlā vakara stundā. Kaut arī paplašinātajā valdes sēdē principiālus lēmumus nepieņēma, tad tomēr ierosinājumu skaits bija liels, kas pavēra ceļu tālākai augšgai sadarbībai.

Ja saviesīgais vakars, kas ieilga līdz agrai rīta stundai, bija jāuzskata par izdevušos, tad par to jāpateicas LFA apmaiņas nozares vadītājai E. Alberingai un viņas palīdzēm.

TORONTO

Latviešu kara invalīdu apvienības Kanadas nodaļas biedru sapulce pag. svētdien notika, jo bija ieradušies tikai 10 biedri. Svētdien, 24. novembrī, plkst. 2 p. p. Lietuviešu namā (Ossington un Dundas) noliktā sapulce būs pilntiesīga pie katra ieradušos biedru skaita.

Tērvetes skautu vienības mazskautu pulciņa vec. vad. Edm. Ozols izraudzīts Toronto kanadiešu skautu stābā par Seaton novada mazskautu vecāko. Līdzīgu uzdevumu tai pašā kanadiešu skautu novadā jau pilda vad. S. Leimanis kā skautu vecākais.

Toronto baptistu draudzes 12. gada svētki svētdien, 20. oktobrī, plkst. 3 p. p. Walmer Rd. baptistu baznīcā. Bez draudzes kora piedalīsies solisti Marta Cakare un Pēteris Geistauts. Ērģeļu pavadījumu dziesmām un solistiem spēlē Anita Grigale. Svētku runu teik māc. Arnolds Ūsis no Klīvlendas. Toronto baptistu draudzes mācītājs R. Ekšteins lasīs svētos rakstus un vadīs svētku draudzi lūgšanā.

31. oktobrī DV namā plkst. 8 vakarā LMM kluba pirmā kārtējā mēneša sanāksme. Šinī sanāksmē rādīs filmu par medībām Britu Kolumbijā. Lūgti ierasties biedri un citi interesenti.

Kluba valde

Par misionāru darbu Filipīnās svētdienas skolas audzēkņiem stāstīja un gaismas bildes rādīja māc. Dž. Šolcs. Vairāki audzēkņi izteica vēlēšanos sarakstīties ar Svētdienas skolas audzēkņiem māc. Šolca dzimtenē.

Sestdien, 12. oktobrī, Amerikas Latviešu teātra Bostonas ansamblis viesojās ar U. Siliņa 3 cēlienu komēdiju Intermeco Iļģuciemā, aktiera un režisora Valfrīda Streipa 50 gadu darba atceres izrādē.

Lielajā Ītona auditorijā tikai nedaudz rindas pēdējās vietās bija aizņemtas. Istu spēles prieku parādīja galvenā „intrigante" mazā Lolita Lejiņa, šķita, ka lomu tieši viņai rakstīta, tik brīvi un raiti tā raisījās. Arī pārējie aktieri izpelnījās skatītāju atzinību.

Toronto latviešu ev. - lut. Austrumu draudzē mācītājs A. Briedis kristīja Anitu Ingridu Abeli, Edgara un Zigridas meitiņu.

Māc. A. Lūsis kristīja Pēteri Alfrēdu Jekumu, Alfrēda un Martas dēlu.

Salaulāti Aivars Gunars Vinters un Aiva Bērziņa.

Sv. Jāņa draudzes padomes sēdē 6. oktobrī kasieris E. Tiltiņš ziņoja, ka līdz oktobra sākumam tikai puse no draudzes locekļiem nokārtojusi draudzes nodevas par tekošo budžeta gadu. Nolēma lūgt draudzes locekļus ar maksājumiem pasteigties. Vienojās draudzi iedalīt rajonos un izraudzīt rajonu vecākos, kas atgādinātu draudzes locekļiem viņu pienākumus.

Ziņojumu par dievnama fondu sniedza fonda pr-ks O. Brenķis. Dievnama celšanai līdz šim izdoti $ 33.425,-, fonda kasē vēl ir $ 39.875,-.

Pārrunāja ierosinājumu sākt strādāt pie Dievnama celēju saraksta izgatavošanas, kā arī vēlreiz lūgt tos, kas no ziedošanas atrāvušies.

Tehniskās komisijas pr-ks J. Koncis ziņoja, ka dievnama celšanas darbi rit sekmīgi.

Draudzes padome nolēma izveidot ērģeļu iegādes komisiju, kuŗa izmeklētu piemērotu instrumentu. Šinī komisijā darbosies draudzes mācītājs, ērģelniece, kora diriģents, dāmu komitejas un padomes pārstāvji. Par pēdējo padome izvēlējās J. Galeju.

Jaunā dievnama iesvētīšanu nolēma rīkot šā gada beigās vai nākošā gada sākumā, aicinot uz svinīgo dievkalpojumu arhibīskapu prof. K. Kundziņu.

Saulaines pārvalde par jauno priekšnieku izraudzīja A. Dobeli, kuŗš Saulaines pārvaldē darbojas jau kopš Saulaines iegādes dienas.

Apbūves gabaliņus Saulainē piešķīra A. Černavskim, V. Kalniņam un E. Tauriņam.

Draudzes dāmu komiteja 8. oktobra sēdē veica priekšdarbus koncerta sarīkošanai.

Jauniešu iesvēte nākošā gadā notiks pavasarī. Jāpiesakās pie draudzes mācītāja līdz novembŗa sākumam. Ieteicams iesvētīšanu nenovilcināt, līdz jaunieši atrodas ģimnazijas pēdējā klasē vai sākuši studijas, jo mācības un vasaras darbs tos traucē apmeklēt iesvētes mācības.

Pirmās ev. - lut. draudzes dāmu komiteja svētdien, 6. oktobrī, pēc dievkalpojuma Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu telpēs bija rīkojusi teicami apmeklētu Piaujas svētku vakaru. Šinī sarīkojumā rakstnieks A. Rasa referēja par tematu Sieviete māte Annas Brigaderes darbos. Mūzikālos priekšnesumus sniedza Kārlis Šūns, tenors, pie klavierēm pavadot pianistei Editei Timermanei.

Sv. Jāņa draudzē 13. oktobrī Sv. Jāņa baznīcā notika jauniešu iesvēte. Iesvēti vadīja māc. A. Lūsis un viesis — māc. E. Ķerģis.

Šogad iesvētīja šādas jaunavas: Benitu un Ramonu Attekas, Ilgu Denci, Rutu Grīnbergu, Ainu Grīnšteinu, Sarmīti Kristiņu, Brigitu Kukuri, Maiju Miķelsoni, Viju Ramiņu un Andu Sīseri.

Iesvētītie jaunekļi: Mārcis Eškmits, Imants Hausmanis, Rolfs Lange, Jānis Lūsis, Valdis Ozoliņš, Māris Polis, Andris Pāvuls, Indulis Sprogis, Ārijs Šlesers, Gunārs Tīcmanis un Ivārs Zvaigznīte.

Mākslinieka O. Grebžes gleznu izstādi 47 Pemberton Cr., Richmond Hillā pag. svētdienā atklāja inž. P. Popelis ar mazu uzrunu.

Toronto Latviešu kreditsabiedrība organizē lidojumu uz Eiropu

Sakarā ar vairāku tautiešu un biedru ierosinājumu Toronto Latviešu kreditsabiedrība ir uzņēmusies organizēt un financēt lidojumu uz Eiropas Dziesmu svētkiem, kas notiks Hamburgā 1964. gadā no 6. līdz 9. augustam. Brauciena pilna maksa turp un atpakaļ būs $ 220,- — 270,-, un tas varēs notikt tikai tad, ja pieteiksies pilns skaits braucēju (140 personas).

Lidojumam vietas tiks piešķirtas pieteikšanās kārtībā. Ir pieteikušās jau 47 personas. Toronto Latviešu kreditabiedrība izsniegs aizdevumus lidojumam uz ļoti izdevīgiem noteikumiem.

Pieteikšanās lidojumam izdarāma līdz š. g. 31. decembrim Toronto Latviešu kreditsabiedrībā, Bloor ielā 27 East, telefons 924-2775, vai pie Ausekļa Pērkona, 86 Pine Crest Road, Toronto 9, Ont., telefons 769-8923. Turpat var saņemt arī sīkāku informāciju par šo lidojumu.

SADBERIJAS LATVIEŠU SKOLAI 10 DARBA GADI

29. septembŗa pēcpusdienā Sv. Andreja baznīcas zāle kļuva par satikšanās vietu Sadberijas visdažādākā vecuma latviešiem. Sadberijas latviešu svētdienas skola atzīmēja savus desmit pastāvēšanas gadus un atvadījās no piektā izlaiduma absolventiem. Daudz Sadberijas latviešu bija ieradušies pateikties skolotājiem par viņu kluso, bet lielo darbu. Rudens ziedi, latviskais rotājums un sveču plīvojums uzbūra vienreizēju atmiņu un nākotnes viziju ainu. Dzilā klusumā absolventi ienesa un novietoja goda vietā Latvijas karogu. Mācītājs Ed. Ķerģis vadīja īsu svētbrīdi. Skolas pārziņe O. Migliniece uzrunā pateicās par skolai sniegto morālo un materiālo atbalstu, ko tā saņēmusi no Sadberijas latviešu organizācijām, bērnu vecākiem un atsevišķām personām.

Skolas vēsture īstenībā ir garāka par atzīmējamiem 10 gadiem. Tā uzsākusi savu darbību jau 1951. gada rudenī, kad 3 vecāko klašu skolēni atjauno iecelošanas pārtrauktās mācības, reizi nedēļā apmeklējot mājās pirmos skolotājus Olgu Migliniecī un Vitoldu Buņķi. 1952. gadā S. Treilonas ierosinājumā nodibina latviešu bērnu dārzu, kuŗu viņa vada kopā ar V. Dumpi. 1953. gada 6. jūnijā bērnu dārzu apvieno ar latviešu skolu un pieteic LNAK skolu dalai. Skolas pārziņa pienākumus uzņemas V. Buņķis, par skolotājiem darbojas māc. E. Ķerģis, O. Migliniece, V. Dumpe, A. Janitēna un S. Treilona. 1954. gadā V. Buņķis no skolas darba aiziet un pārziņa pienākumus uzņemas O. Migliniece.

Pašlaik par skolotājiem darbojas: O. Migliniece, V. Dumpe, A. Dinbiere, A. Janitēna, B. Kārkliņa, H. Landsberga, Ž. Neimanis un A. Silinska. Tā arī vairākas skolotājas var atskatīties uz vairāk kā 10 gadu ilgu darbību. Visā skolas pastāvēšanas laikā nevienam skolotājam nekad nav sa-

(Nobeigums 8. lpp.)

Jau pirmajā dienā pārdotas 18 gleznas, vairākas lielā apmērā; labu daļu no tām ieguva kanadiešu apmeklētāji.

Tūlīt pēc izstādes slēgšanas ar atlikušiem darbiem O. Grebže steigsies uz Sault Saint Marie, kur viņš ir līgts savu gleznu klāstu izstādīt kanadiešu klubā.

HAMILTONA

Svētdien, š. g. 27. oktobrī, pl. 5 p. p. Hamiltonas latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komiteja sarīko baznīcā garīgu koncertu ar jaunās paaudzes māksliniekiem piedalīšanos. Koncertā dziedās Marta Makvikare (soprāns), Kārlis Šūns (tenors) un Juris Cīrulis baritons), ar Editi Timermani pie ērģelēm. Ieeja pieaugušiem, sākot ar $ 1.25, bērniem līdz 16 gadiem brīva. Atlikums par labu draudzes dāmu komitejas baznīcas darbam.

TLMM SUMINA DR. P. BĀRDIŅU

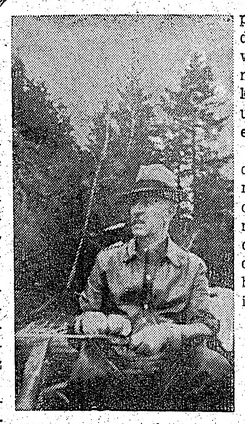

Dr. P. Bārdiņš.

TLMM klubs š. g. 12. oktobrī rīkoja biedru vakaru Bērzainē pr-ka Dr. P. Bārdiņa gadskārtējai sakarā ar 10 gadu darbības nopelniem kluba darbības veidošanā.

Sanāksmi ar lielo dalībnieku skaitu, apm. 75 personām, atklāja kluba pr-ka palīgs J. Atmats, cildinādams Dr. P. Bārdiņa nopelnus, un atzīdams viņa iespaidā radīto lielo saskaņu kluba biedros. Darba saskaņa ir devusi ikvienam biedram patiesu darba prieku, un darbs ir veidojis Bērzaini tādu, kādu to redzam šodien. Ikviens, kuŗš apmeklējis Bērzaini, vēlas tur atgriezties un kavēties arvien biežāk. J. Atmats novēl Dr. P. Bārdiņam nepagurt un turpināt kluba vadību nākotnē.

Kluba ilggadīgais kasieris L. Ozoliņš, apsveikdams pr-ku Dr. P. Bārdiņu, norādīja, ka kluba darbību sācis skaitliski mazā iniciātoru sastāvā. Pr-ks Dr. P. Bārdiņš radīja sadarbību, un katrs biedrs tika iesaistīts kā ģimenes loceklis kopīgā saimē. Laba saskaņa un biedru atbalsts sekmēja visus kluba sarīkojumus, kas kopā ar biedru iemaksām deva iespēju pirkt 60 akru lielo zemes gabalu — Bērzaini. Kluba biedri ziedojuši ļoti daudz laika Bērzaines izbūvei. Vairākus gadus biedri un viesi jau kavējās Bērzaines skaistās sarīkojumu telpās, atvēsinās plašā peldbasejnā un nododas sportam divos šaujlaukumos, kuŗi piemēroti visu veidu šķiru ieročiem.

Bērzaines viesu skaits arvien pieaug, un arī daudzas organizācijas savām sanāksmēm un nodarbībām izvēlas kluba īpašumu. Bērzaines tālākai izveidošanai pastāv neaprobežotas iespējas, un neparprotami tā kļūs arvien saistošāka atpūtas vieta dabas mīļotājiem. Nolēgumā L. Ozoliņš novēlēja pr-kam Dr. P. Bārdiņam spēku un izturību TLMM kluba vadītāja amatā. DV Toronto nodaļas sveicienus izteica P. Rudzītis.

Dr. P. Bārdiņš pateicās apsveicējiem un norādīja, ka viņš ir aizkustināts, un klātesošo draudzīgie skati apstiprina lojālitāti sadarbībā ar viņu. Turpmākā programmas daļā Dr. P. Bārdiņš demonstrēja filmas par savu rudens sezonas izbraukumu medībās tālajos ziemeļos. Leliskie dabas skati, zvēru bagātība un medību norise saistīja klātesošo nedalītu uzmanību.

Cerēsim, ka Dr. Bārdiņa kungs dos iespēju filmas izrādīt arī Toronto, par ko sevišķi ieinteresēti ceļotāji - ekskursanti un topošie mednieki. Kluba pēdējo kundzes rūpējās par bagātīgiem galdiem. Dejas, pārrunas un omulība aizkavēja vakara dalībniekus ilgāk kā jebkuŗš bija paredzējis.

P. R.

SV. KATERĪNAS

Sv. Katerīnās Niagaras Saulkrastu gaidu un Jelgavas skautu vienību vecāku padomes pilnsapulcē par sapulces vadītāju ievēlēja A. Franci. Padomes pr-sēdis J. Celms ziņoja, ka interese par skautu un gaidu darbu augusi, uzlabojies arī materiālais stāvoklis, un labi izdevušies vienību sarīkojumi. Skautu un gaidu darbu atbalstījuši vietējie tautieši. Sv. Katerīnas, Niagaras DV nodaļas un Niagaras Latviešu nama fonds.

Vecāku padome lūdz tautiešu un organizāciju atbalstu Saulkrastu gaidu vienības karogam. Cerams, ka šo karogu varēs iesvētīt 17. novembrī valsts svētku aktā. Valsts svētku atceri rīkos Sv. Katerīnas latviešu skola, piedaloties Kokles korim; programmā paredzēta arī Dziesmu svētku filmas izrāde.

Skautu un gaidu padomē nākošajam darba posmam ievēlēja: A. Franci, P. Lauri, H. Šternbergu, Margu Eizāni, Mēriju Mukāni un Zigridu Masiti. Revīzijas komisijā: J. Liģeri, J. Balto un Annu Zālamani.

LIELAIS DRAUDZĪBAS SALIDOJUMS NIAGARĀ

Ievēlēta jauna rīcības komiteja nākošo Niagaras draudzības un jaunatnes dienu salidojumam. Jauni ierosinājumi otrās dienas programmai.

Gadskārtējo Niagaras draudzības un jaunatnes dienu rīcības komitejas noslēguma sēdē pārskatu par vasarā aizvadītajiem divu dienu draudzības sarīkojumiem sniedza rīc. kom. pr-sēdis P. Treiers.

Kaut gan Dziesmu svētki Klīvlendā un vēl daži lielāki vasaras nometņu sarīkojumi notika ar nelielu laika atstarpi, jaunās un vecākās paaudzes salidojums Niagarā izdevās teicami. Nākošās (11.) draudzības un jaunatnes dienas nolēma rīkot 1964. gada 25. un 26. jūlijā Niagarā un Port-Vellerā, Ontario ezera krastā.

Par jauno rīcības kom. pr-sēdi ievēlēja ilggadīgo Niagaras sabiedrisko un DV darbinieku Jāni Vīķeli. Jaunā rīcības komiteja nākošā gada sarīkojuma programmā centīsies iespēju robežās ievērot apmeklētāju aptaujas lapās izteiktos ierosinājumus. Vairākuma (viesu) domas ir, ka pirmās dienas sarīkojuma norise ir laba — ar jaunatnes diskusijām jeb paneli, īsu svētku runu, latviešu mākslinieku koncertu un draudzības balli.

Otrās dienas sarīkojumu programma vairāk jākoncentrē: jāsaīsina volejbola turnīru spēles, un programmā vēlamas arī peldēšanas sacensības, brīvdabas teātŗa izrāde vai tautas deju uzvedums. Jādod laiks ugunskura priekšnesumiem un svētki, tāpat kā vienmēr, noslēdzami ar atvadu balli.

Rīcības komiteja no svētku atlikuma, tāpat kā iepriekšējos gados, daļu piešķīra LNJAK — jaunatnes darba atbalstam un Latvešu sporta apvienībai Kanadā — jaunatnes sporta veicināšanai.

J. L.

PĀRMAIŅAS KANADAS LATVIEŠU SKAUTU ORGANIZĀCIJAS VADĪBĀ

Sakarā ar līdzšinējā Kanadas latviešu skautu jendas sekretāra vad. A. Budrēvica ievēlēšanu par skautu jendas pr-ku, par sekretāra amata izpildītāju izraudzīts vad. Osvalds Kļavenieks. Viņš ir arī jendas informācijas nozares vadītājs un Lielās skautu un gaidu jubilejas nometnes rīcības komitejas sekretārs Kanadā.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

19. oktobrī — Jaunās Gaitas trešais kokteilis sv. Andreja baznīcas zālē.
20. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 12. gada svētki plkst. 3 Walmer Rd. dievnamā.
20. oktobrī — plkst. 4 p. p. referāts par skaistumkopšanu DV namā, 123 Huron ielā. Daugavas vanadžu sarīkojums.
25. oktobrī — inženieru un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.
26. oktobrī, plkst. 7.30 Latviešu kara invalīdu apvienība rīko atklātu „Draudzīgu karavīru vakaru" Jaunajā igauņu deju zālē, 958 Broadview Ave.
26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu balli Lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.
26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.
26. oktobrī — plkst. 8 vak. Columbus apakšējā zālē Sezonas atklāšanas balle — LMM klubs.
27. oktobrī — plkst. 2 p. p. Garīgs koncerts Jāņa baznīcā.
2. novembrī — Mārtiņu balle Columbus zālē. DVT nod. sarīkojums.
2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas jubileja.
3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edite Timermane.
9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu Mārtiņu vakars.
9. novembrī — ALT Vešingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.
14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.
16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.
23. novembrī, — plkst. 8 vakarā LSAK sezonas slēgšanas balle Ungāru zālē (College St.).
30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.
30. novembrī — plkst. 7,30 Lansdowne Assembly Hall Rudens balle ar bazāru, T.L. katoļu vienības sarīkojumā.
30. novembrī — TLB Diždanča 15. gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.
1. decembrī — TLB rīko Sv. Andreja baznīcas telpās plkst. 5 p. p. pianistes V. Leinveberes, baritona J. Cīrula un tenora K. Šūnas koncertu.
15. decembrī — plkst. 3 p. p. Mūzika Ziemsvētku ieskaņai Walmer Road baptistu dievnamā. Piedalās: P. Geistauts, A. Grigale, stīgu Trio un koris.
18. janvārī — apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.
1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).
26. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.
8. februārī — Masku balle jaunajā Igauņu namā. DV sarīkojums
14. februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls.

HAMILTONA

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
9. novembrī — plkst. 7 vakarā Hamiltonas Latviešu b-bas dāmu komitejas „Mārtiņu vakars" Latviešu namā, 16 Queen St. N.
16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.
1. decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Ugunī" YMCAs zālē 79 James St. S.

SV. KATARĪNES

9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā DV sarīkojums Atlanta klubā.

Londonā

26. oktobrī — DV Mednieku un makšķernieku sekc. šaušanas sacensības.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 3-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākajām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Perrier Ave., pie Dan
forth Ave. Tel: 463-2667

Dzīv

APSPIESTO TAU

111 karogu vija ielas vienā pusē un 9 nāciju karogi pusmastā tās otrā pusē raksturīgi pasvītroja morālo divkosību, kādu kultivē AN, bet milzīgais plakāts pāri visa asamblejas nama sienai griezās pie Padomju valdības Maskavā, aicinot to atbrīvot savas koloniālās tautas tāpat kā to Afrikā dara Rietumi. Aicinājums izteikts divu karikatūru pretnostatījumā, no kam Korneičukam un viņa sievai poļu koloniālās vaţas, bet otra rāda eiropieti, kam vaţas uzlicis Padomju koloniālais jūgs.

To uzrunā atţādināja arī apspiesto tautu asamblejas prezidents Dr. G. Dimitrovs, pārmezdams AN, ka tā gan rūpējas par aizejošā Rietumu koloniālisma noārdīšanu Afrikā un Āzijā, bet nekā nedara, lai likvidētu padomju koloniālismu, kurā smok 100 milj. eiropiešu, kas reiz dzīvoja savās brīvās un neatkarīgās valstīs un kam padomju agresijas dēļ tagad liegta nevien brīvība, bet jāpiereţ arī, ka kaklā kungi AN runā to vārdā.

Karogu pacelšanas ceremonijai sekoja asamblejas 2 dienu kop sapulces Karnegi centra telpās, kas tāpat bija veltītas jautājumiem par padomju koloniālismu.

Situāciju Apvienotās Nācijās, kas koloniālisma likvidācijai pievērsušās īpaši ar 1960. gadu, novērtējuma pa novadiem bet katrs dalībnieks 5 bilejas nometnes zīmi stu „Boy scouts of Skautu un nometnes uz Ajoniju nogādāja cāki un vadītāji. Ju metnes slimnīcu bija ASV armija, kuŗas pa tiešiem slimnīcā velca nākumiem iepazīstini 3000 nometņotājus a lauku lazaretes darbī tiem rīdīja un stāstīj nīcas iekārtu milzu te tinot ar operāciju te rumiem, tāpat visai s bu kopšanu, ārstēšan niecības kabinetu, ope spējām u. t. t. Armija sastāvā latviešu skaut klausīties pašu tautiet kapteiņi A. Rupertu, viens no lektoriem."

●Nujorkas latviešu k oktobrī, pl. 8. vakarā tempļa telpās rīko k izrādi par rakstnieku sudrabiņu. Būs arī s kur rakstnieks ieru stāstu no Zaļās grām ţus dzejoļus. Sarīkoj apmēram 1 stunda, p biedrisks vakars.

LATVIEŠU DELEGĀC

dibinot speciālu kom raksturoja latviešu d vadītājs Dr. V. Māsēn arī ACEN sakarnieks valstu pārstāvībām AN

„Kad pirms 10 gadi darbu savā asamblejā," V. Māsēns, „AN bija un Rietumi noteiktā Bet kad prasījām aps tu neatkarības atjaun tājuma pacelšanu AN, rādīja, ka šo taisnīg prot, bet vēlas, lai mē bilizētu vairāk aizstāv darījām, bet neradās lielvalsts, kas jautājun tos ierosināt AN.Tagad dalībnieču skaits pie 111, mēdz atkal aiz ka būs grūti saorgan dzīgo vairākumu. Be trūkst, kad runā par ku kolonijām."

„Divkosība paužas ālo jautājumu komi svītroja runātājs, „J domju koloniālisms pi kai tad, kad britiem ţiem vai portugāļiem jis atspēkot padomju mus. Pašu ierosmes lī trūcis, kaut nemitīgi to mudinājuši. Padom vis pat kādā replikā telkt, ka kara laikā ie torijas Maskavai apso

LATVIEŠU SKAUTU LIELĀ ROS AMERIKĀŅU SKAUTU JUBILEJAS NO

Ajonija (Mich.) V. Z. 27., 28. un 29. septembrī Ajonijā, Mičigenā, izstādes laukumā notika Lielās ielejas apgabala 50 gadu jubilejas nometne, kuŗā piedalījās 13 latviešu skauti, ieskaitot vadītājus A Grigoru, J. Apšīti, V. Mateusu, L. Kalniņu un Skaidriti Daukšu. Par šo nometni latviešu skautu priekšnieks un amerikāņu skautu stāba pārstāvis pie latviešu vienības A. Grigors „LA" līdzstrādnieku informē: „Latviešu skautu pulciņš, piepalīdzot vadītājiem, savā nometnes novietojumā uzcēla divas teltis skautiem, divas teltis vadītājiem, vienu telti saimniecībai, brezenta nojumi virtuves galdam, sastatni karogu novietošanai, statni klabatu iesiešanai, izveidoja dažāda veida labierīcības u. t. t. Neraugoties uz vētru un lietus gāzēm, kas pārsteidza mūsu nometņotājus 28. septembŗa pievakarē un turpinājās pāri pusnaktij, mūsu skauti bija moži un nepatīkamo mitrumu pārcieta brāši. Novērtējumā pa novadiem mūsu skautu pulciņš ieguva goda pilno otro vietu kā nometnes vārtu būvē, tā arī nometnes vispārējā iekārtošanā un virtuves un novietņu kārtībā uzturēšanā. Pulciņš no nometnes vadības saņēma zilo lenti un ādas plakātu par sava nodaļnieka

KIA VETERĀNU DIENAS

Skaistā nedēļas nogalē, kas varēja, traucās prom no Ņujorkas apbrīnot Katskiļļos rudens dabas simfoniju un baudīt K.I.A. vismīļāko Rotas nometnē. Jau piektdienas pēcpusdienā Rotas viesu istabas pildījās apmeklētājiem, bet sestdien bija tāds auto pieplūdums, ka pat mazie meža ceļi bija ar tiem pieblīvēti. Viesiem vairs nebija nakts apmešanās iespēju ne Rotā, ne draudzes nometnē, kuŗā arī bija rudens zelta apbrīnotāji. Tad nu tuvākiem kaimiņiem Forest Hill viesnīcā bija īsta darba diena.

Veterānu dienas vispirms atzīmēja sacīkstes ar kara šauteni, mazkalibra bisi un māla baložu šaušanu mežā sestdien, 5. oktobrī, plkst. 9. no rīta.

Plkst. 3. pp. notika svinīgā junda un svētbrīdis pie Latvijas karoga rožu laukumā. Jundu pieņēma un uzrunu teica LKOK plkv. Dr. J. Puriņš, bet svētbrīdi vadīja KIA mācītājs V. Rolle. Pēc tam zālē sekoja svinīgs akts, kuŗu ar īsu uzrunu atklāja KIA pr-ks R. Ancāns. Poēmu par karaviru ciņām vēstures skatījumā lasīja rakstniece Aija Vilnis. Par Rotas atklāto Brāļu kapu svešumā ideju un to tālāko izbūvi stāstīja A. Bērziņš. Veterānu sveica no LKOK p Puriņš, no Kurzemes R. Turks, bet no V draudzes tās un arī tājs V. Rolle.

Rakstveida sveicien Rotas pārzinis plkv Veterānus sirsnīgien bija atcerējušies: sūt Spekke, ALAs pr-di Lejiņš, no veclem s plkv. E. Mednis, no biedrības ģen. J. P rālis Lavenieks un cit

Svētku koncertā ar mām un duetiem (la ponistu darbiem) ar nākumiem uzstājās nītie mākslinieki, Skaidrīte Prince un manis ar pastāvīgo Alisi Dzirkali - Cenni rēm. Koncerta prog daļa patriotiskā un piemērotā garā, bet mantiskā stilā.

Pēc koncerta notik sacīkšu uzvarētāju a ko veica plkv. J. Pur šanas kluba sekret tājs Alberts Vēciņš, ārī otrs pienākums koncertu ar 3 jaukā komponistu dziesmām

ĢENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
ILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P. Q.
VICTORIA AVE., APT. 16.

RĀDSTAMMĀŠINAS
ar visizdevīgākiem cen
LEKSANDRS KANBERGS,
Ferrier Ave., Dic Dan
orth Ave, Tel: 463-2667

S SALIDOJUMS
Ā

ku runu, latviešu mākslinie
koncertu un draudzības balli
krās dienas sarīkojumu prog
ma vairāk jākoncentrē: jā
na volejbola turnīru spēles,
programmā vēlamas arī pel
nas sacensības, brīvdabas
ra izrāde vai tautas deju
edums. Jādod laiks ugunsku
priekšnesumiem un svētki, tā
kā vienmēr, noslēdzami ar
adu balli.
ičības komiteja no svētku
kuma, tāpat kā iepriekšējos
os, daļu piešķīra LNJAK —
natnes darba atbalstam un
viešu sporta apvienībai Ka
ā — jaunatnes sporta veici
anai.
J. L.

ĀRMAIŅAS KANADAS
LATVIEŠU SKAUTU
RGANIZĀCIJAS VADIBĀ

ākarā ar līdzšinējā Kanadas
viešu skautu jendas sekretā
vad. A. Budrēvica ievēlēšanu
skautu jendas pr-ku, par
retāra amata izpildītāju iz
dzīts vad. Osvalds Kļave
ks. Viņš ir arī jendas infor
cijas nozares vadītājs un Lie
skautu un gaidu jubilejas no
nes rīcības komitejas sek
ārs Kanadā.

ALENDĀRS

novembrī un 1. decembrī —
V. Ziemsvētku tirdziņš.
novembrī — plkst. 7,30 Lans
owne Assembly Hall Ru
ens balle ar bazāru, T.L. ka
ju vienības sarīkojumā.
novembrī — TLB Dižčanča 15
adu jubileja; plkst. 14 priekš
umi un plkst. 19,30 balle Ro
al York zālē.
decembrī — TLB rīko Sv. An
reja baznīcas telpās plkst. 5
p. pianistes V. Leinveberes,
aritona J. Cīrula un tenora K.
ņas koncertu.
decembrī — plkst. 3 p. p.
ūzika Ziemsvētku ieskaņai
almer Road baptistu dievna
ā. Piedalās: P. Geistauts, A.
igale, stīgu Trio un koris.
anvārī — apvienotā vīru ko
„Viesturs" koncerts un bal
lietuviešu bazn. zālē, 1021
ollege St. W., Toronto.
ebruārī — Preses balle Co
mbus Hall (Linden - Sher
urne).
ārtī — plkst. 3 p. p. Apvie
otā Amerikas latviešu baptis
koru 15. Garīgu dziesmu
ena Walmer Road baptistu
evnamā.
ebruārī — Masku balle jau
ļā Igauņu namā. DV sarīko
s
ebruārī — Latviešu māksli
eku vienības Latvis gadskār
ais karnevāls.

HAMILTONA

oktobrī — Hamiltonas DV
da svētki.
ovembrī — plkst. 7 vakarā
miltonas Latviešu b-bas
mu komitejas „Mārtiņu va
rs" Latviešu namā, 16 Queen
. N.
novembrī — Valsts svētku
rīkojums.
ecembrī — plkst. 6 v. TLB
sambļa viesizrāde R. Blau
ņa „Uguni" YMCAs zālē
James St. S.

SV. KATARINES

ovembrī — plkst. 7.30 vakarā
V sarīkojums Atlanta klubā.

Londonā

oktobrī — DV Mednieku un
akšķernieku sekc. šaušanas
censības.

Dzīve Savienotās Valstīs

APSPIESTO TAUTU ASAMBLEJA ŅUJORKĀ

LATVIEŠU DELEGĀCIJAS VADĪTĀJA DR. V. MĀSĒNA RUNA

111 karogu vija ielas vienā pusē un 9 nāciju karogi pusmastā tās otrā pusē raksturīgi pasvītroja morālo divkosību, kādu kultivē AN, bet milzīgais plakāts pāri visa asamblejas nama sienai griezās pie Padomju valdības Maskavā, aicinot to atbrīvot savas koloniālās tautas tāpat kā to Afrikā dara Rietumi. Aicinājums izteikts divu karikatūru pretnostatījumā, no kam Korneičukam un viņa sievai poļu koloniālās važas, bet otra rāda eiropieti, kam važas uzlicis Padomju koloniālais jūgs.

To uzrunā atgādināja arī apspiesto tautu asamblejas prezidents Dr. G. Dimitrovs, pārmezdams AN, ka tā gan rūpējas par aizejošā Rietumu kolonialisma noārdīšanu Afrikā un Āzijā, bet nekā nedara, lai likvidētu padomju koloniālismu, kurā smok 100 milj. eiropiešu, kas reiz dzīvoja savās brīvās un neatkarīgās valstīs un kam padomju agresijas dēļ tagad liegta ne vien brīvība, bet jāpieredz arī, ka kaķa kungi AN runā to vārdā.

Karogu pacelšanas ceremonijai sekoja asamblejas 2 dienu kop sapulces Karnegi centra telpās, kas tāpat bija veltītas jautājumiem par padomju kolonialismu.

Situāciju Apvienotās Nācijās, kas koloniālisma likvidācijai pievērsušās īpaši ar 1960. gadu, noskaidrot speciālu komisiju, labi raksturoja latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns, kas ir arī ACEN sakarnieks ar rietumvalstu pārstāvībām AN.

„Kad pirms 10 gadiem sākām darbu savā asamblejā," teica Dr. V. Māsēns, „AN bija 60 valstis un Rietumi noteiktā pārsvarā. Bet kad prasījām apspiesto tautu neatkarības atjaunošanas jautājuma pacelšanu AN, mums aizrādīja, ka šo taisnīgo soli saprot, bet vēlas, lai mēs paši mobilizētu vairāk aizstāvju. To arī darījām, bet neradās neviena lielvalsts, kas jautājumu uzņemtos ierosināt AN. Tagad, kad AN dalībnieču skaits pieaudzis uz 111, mēdz atkal aizbildināties, ka būs grūti saorganizēt vajadzīgo vairākumu. Bet tā netrūkst, kad runā par rietumnieku kolonijām."

„Divkosība paužas arī koloniālo jautājumu komisijā," pasvītroja runātājs, „jo tur padomju koloniālisms pieminēts tikai tad, kad britiem, amerikāņiem vai portugāļiem vajadzējis atspēkot padomju uzbrukumus. Pašu ierosmes līdz šim pietrūcis, kaut nemitīgi esam uz to mudinājuši. Padomju pārstāvis pat kādā replikā atļāvies pateikt, ka kara laikā iegūtās territorijas Maskavai apsolītas un cietiem neesot nekāda daļa, kas tur norisinās. Tādā situācijā, liekoties, jautājums par koloniālismu AN varētu varbūt pacelties tikai tad, kad visas citas koloniālās problēmas būs atrisinātas."

Pēc Dr. V. Māsēna ziņojuma un debatēm pieņemtajā rezolūcijā kopsapulce prasīja šī jautājuma pacelšanu AN jau šinī sesijā un telegrammā prezidentam Kenedijam aicināja viņu savā runā AN forumā pieminēt šo nenokārtoto problēmu.

Tikpat plaši pēc rumāņu pārstāvja Višojanu ziņojuma pārrunāja jautājumu par gaidāmajām lielvalstu sarunām neuzbrukšanas pakta lietā starp NATO un Varšavas pakta valstīm. Debatēs poļu pārstāvis Korbonskis zināja pavēstīt, ka sarunas ieplānotas, tiklīdz kongress būs ratificējis atomizmēģinājumu ierobežošanas līgumu. Maskava katrā ziņā vēloties panākt šādu nokārtojumu, ko tad varētu iztulkot kā status quo atzīšanu Eiropā. Rietumnieki gan mierinot apspiestos, ka to situāciju tāds pakts negrozītu, bet Kremlis zina, kādu ietekmi pakts atstātu uz apspiestām tautām. Tāpēc mums jānorāda uz šāda soļa traģiskajām konsekvencēm un jāpanāk vismaz tik daudz, lai paktā norādītu, ka tas neskar apspiesto tautu tiesības uz pašnoteikšanos. Tas jāaprāda visos iesmiegumos un jāapellē arī pie kongresa, kas ar eventuālu mums labvēlīgu rezolūciju varētu saistīt valdībai rokas — mūsu situāciju vismaz nepasliktināt.

Šādā garā tad arī pieņemtajās rezolūcijās izteica asamblejas viedokli, prasot vispirms brīvību un pašnoteikšanos apspiestajām tautām un tikai tad Maskavas plānotā pakta sarunas.

Padomju koloniālismam un situācijai, kāda radusies, pieskārās arī viesu runātāji. Brīvās Eiropas komitejas prezidents Ričardsons analizēja līdzšinējās ierosmes tā dēvētā saspīlējuma mazināšanai lielvaru starpā un atzina, ka saspīlējuma istie iemesli slēpjas padomju imperiālisma agresīvajā politikā. Kamēr tā negrozīsies, var runāt vienīgi par politiskās atmosfaras uzlabošanos, nevis par saspīlējuma novēršanu. To likvidēt nespēs arī neuzbrukšanas pakts. Līdzīgās domās bija arī kongresmenis Džons O. Maršs, kas atzina, ka saspīlējums nemazināsies, kamēr Maskava un sarkanā Ķīna turpinās savu 2. pasaules kara laikā sākto pasaules dominācijas kara gājienu, ko veic ne vien militāriem, bet arī saimnieciskiem, politiskiem, psiholoģiskiem u. c. līdzekļiem.

Ar šo sesiju asambleja nomainīja savu vadību. Prezidenta G. Dimitrova vietā nāk rotācijas kārtībā Igaunu pārstāvis Aleksandrs Kits ar vietnieku, ungāru Ferencu Naģu, bet ģenerālsekretārs paliek rumānis Brutus Koste. Uz Āzijas tautu antikomūnistiskās līgas konferenci Saigonā deleģēja prezidentu A. Kitu un apvienoja ACEN komisijas: ģenerālkomisijā no latviešiem darbosies Dr. V. Māsēns ar vietnieku A. Klīvi, ekonomiskajā un sociālā komisijā V. Hazners un kultūras un informācijas komisijā A. Bērziņš.

Nemanot pienācis rudens. Austruma uzp.

LATVIEŠU SKAUTU LIELĀ ROSME AMERIKĀŅU SKAUTU JUBILEJAS NOMETNĒ

Ajonija (Mich.) V. Z. 27., 28. un 29. septembrī Ajonijā, Mičigenā, izstādes laukumā notika Lielās ielejas apgabala 50 gadu jubilejas nometne, kurā piedalījās 13 latviešu skauti, ieskaitot vadītājus A Grigoru, J. Apšīti, V. Mateusu, L. Kalniņu un Skaldriti Daukšu. Par šo nometni latviešu skautu priekšnieks un amerikāņu skautu štāba pārstāvis pie latviešu vienības A. Grigors „LA" līdzstrādnieku informē: „Latviešu skautu pulciņš, piepalīdzot vadītājiem, savā nometnes novietojumā uzcēla divas teltis skautiem, divas teltis vadītājiem, vienu telti saimniecībai, brezenta nojumi virtuves galdam, sastatni karogu novietošanai, statni klabatu iesiešanai, izveidoja dažāda veida labierīcības u. t. t. Neraugoties uz vētru un lietus gāzēm, kas pārsteidza mūsu nometnotājus 28. septembra pievakarē un turpinājās pārī pusnaktij, mūsu skauti bija moži un nepatīkamo mirkumu pārcieta brāši. Novērtējumā pa novadiem mūsu skautu pulciņš ieguva goda pilno otro vietu kā nometnes vārtu būvē, tā arī nometnes vispārējā iekārtošanā un virtuves un novietņu kārtībā uzturēšanā. Pulciņš no nometnes vadības saņēma zilo lenti un ādas plakātu par sava nodaļījuma vārtu būvi, bet katrs dalībnieks 50 gadu jubilejas nometnes zīmi ar uzrakstu „Boy scouts of America". Skautu un nometnes inventāru uz Ajoniju nogādāja skautu vecāki un vadītāji. Jubilejas nometnes slimnīcu bija iekārtojusi ASV armija, kuŗas personāls bez tiešiem slimnīcā veicamiem pienākumiem iepazīstināja visus 3000 nometņotājus ar armijas lauku lazaretes darbību. Skautiem rādīja un stāstīja par slimnīcas iekārtu milzu teltī, iepazīstinot ar operāciju telpu, piederumiem, tāpat visai svarīgo zobu kopšanu, ārstēšanu, zobārstniecības kabinetu, operēšanas iespējām u. t. t. Armijas slimnīcas sastāvā latviešu skautiem iznāca dažāda veida labierīcības u. t. t. Neraugoties uz vētru un lietus gāzēm, kas pārsteidza mūsu nometnotājus 28. septembra pievakarē un turpinājās pārī pusnaktij, mūsu skauti bija moži un nepatīkamo mirkumu pārcieta brāši. Novērtējuma pa novadiem mūsu skautu pulciņš ieguva goda pilno otro vietu kā nometnes vārtu būvē, tā arī nometnes vispārējā iekārtošanā un virtuves un novietņu kārtībā uzturēšanā. Pulciņš no nometnes vadības saņēma zilo lenti un ādas plakātu par sava nodaļījuma vārtu būvi, bet katrs dalībnieks 50 gadu jubilejas nometnes zīmi ar uzrakstu „Boy scouts of America". Skautu un nometnes inventāru uz Ajoniju nogādāja skautu vecāki un vadītāji. Jubilejas nometnes slimnīcu bija iekārtojusi ASV armija, kuŗas personāls bez tiešiem slimnīcā veicamiem pienākumiem iepazīstināja visus 3000 nometņotājus ar armijas lauku lazaretes darbību. Skautiem rādīja un stāstīja par slimnīcas iekārtu milzu teltī, iepazīstinot ar operāciju telpu, piederumiem, tāpat visai svarīgo zobu kopšanu, ārstēšanu, zobārstniecības kabinetu, operēšanas iespējām u. t. t. Armijas slimnīcas sastāvā latviešu skautiem iznāca klausīties pašu tautieti, zobārstu kapteini A. Rupertu, kuŗš bija viens no lektoriem."

V. Z.

Ņujorkas latviešu biedrība 19. oktobrī, pl. 8. vakarā, Jorkvilles tempļa telpās rīko krāsu filmas izrādi par rakstnieku Jāni Jaunsudrabiņu. Būs arī skaņu lente, kur rakstnieks ierunājis kādu stāstu no Zaļās grāmatas un dažus dzejoļus. Sarīkojuma ilgums apmēram 1 stunda, pēc tam sabiedrisks vakars.

LABI IZDEVUSIES LĪDZEKĻU SAGĀDES AKCIJA

Pēc pārskatiem redzams, ka Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Bronksas rajona dāmu komitejas rīkotais Mikeļa tirgus kopā ar loteriju devis 6500 dolaru atlikuma.

Tiešais tirgus atlikums no sarīkojumiem un tautiskiem galdiem devis 1500 dolaru atlikuma, bet Volkswagen izloze $ 5.000,-. Lai šādu atlikumu dabūtu, ir vajadzīgas daudzas palīdzīgas rokas.

Tautas vāģa izlozē pārdeva lozes par 50 centiem gabalā vai grāmatiņu ar 10 lozēm par $4,50. Ložu izplatīšanā piedalījās ne vien Bronksas rajonā dzīvojošie draudzes locekļi, bet palīgā nāca arī daži citu rajonu pārstāvji. Longailendas nekustama īpašuma fonda priekšnieks A. Trautmanis, Nudžersijas rajona vecākais T. Grīnbergs un Port Vakingtonas rajona vecākais R. Bekeris sekmēja ložu izplatīšanu, paši aktīvi tās izplatīdami. Daži Bronksas namziņi piedāvāja lozes ne vien sava nama īrniekiem, bet apstaigāja arī kaimiņu mājas. Citi centās pārdot darba vietās vai bija izsūtījuši paziņām uz citām vietām. Lozes iegādātas ne vien apkārtējās AS valstīs, bet arī tālākās vietās, pat Kalifornijā, Kanadā un Austrālijā. Ap 1000 ložu pārdots lielākiem uzņēmumiem. Citīgi lozes izplatīja Bronksas dāmu komitejas locekles, dažos gadījumos apbraukājot arī citus Ņujorkas rajonus. Bet arī, kungi centās izmantot katru iespēju, lai pārdotu lozes.

Izlozes atlikums bija paredzēts Bronksas rajona nekustama īpašuma iegādei, kur domāts ierīkot svētdienas skolas klases, dievkalpojuma telpu un sarīkojumu zāli. Neparastais laimests vai arī mērķis, kam šis atlikums paredzēts, bija pievērsis draudzes locekļu uzmanību, un maz bija to, kas lozes atteicās iegādāties.

Mērķi bija izpratuši Bronksas rajona draudzes locekļi, kas dažos gadījumos paturēja līdz 100 lozēm, pie tam cenšoties pēc iespējas vairāk arī tās pārdot. Pēc piesūtītiem pasakņiem redzams, ka liela daļa ložu īpašnieku ir amerikāņi. Šī izloze arī rādīja, ka, kopīgiem spēkiem strādājot, var panākt lielas lietas, ja vien zināms mērķis, kam vērts strādāt.

Ar šo sarīkojumu atlikumu noguldījumi nekustamā īpaš. kontā sasniedz gandrīz 33.000 dolarus, kam jāpieskaita dažādie solījumi maksāt fondam pa mēnešiem, vai tad, kad šo īpašumu izšķirsies pirkt, kas ir ap 5000 dolaru.

Fonda komitejai jāsāk nopietnāk raudzīties pēc piemērota īpašuma vēlamā rajonā. Bronksā šādu īpašumu atrast nebūs viegli, jo maz ir tādu celtņu, kas šādam nolūkam būtu piemērotas. Ir jau apskatīti pāris desmit piedāvātu objektu, kas nav bijuši pieņemami cenas, novietojuma vai konstrukcijas dēļ. Ar savāktiem līdzekļiem arī pagaidām vēl nepietiek, lai šādu īpašumu iegādātu, ir jādomā, ko darīt pēc tam, ja noderīgu īpašumu atrastu. Ir cerības, ka ar piemērota īpašuma atrašanu radīsies draudzes locekļos lielāka interese par līdzekļu savākšanu.

Izlozes organizēšana jāatzīst par labu panākumu, kas pierāda draudzes locekļu interesi par nekustama īpašuma iegādi.

KIA VETERĀNU DIENAS ROTAS NOMETNĒ

Skaistā nedēļas nogalē, kas varēja, traucās prom no Ņujorkas apbrīnot Katskiļļos rudens dabas simfoniju un baudīt K.I.A. vismīļību Rotas nometnē. Jau piektdienas pēcpusdienā Rotas viesu istabas pildījās apmeklētājiem, bet sestdien bija tāds auto pieplūdums, ka pat mazie meža ceļi bija ar tiem piebļīvēti. Viesiem vairs nebija nakts apmešanās iespēju ne Rotā, ne draudzes nometnē, kuŗā arī bija rudens zelta apbrīnotāji. Tad nu tuvākiem kaimiņiem Forest Hill viesnīcā bija īsta darba diena.

Veterānu dienas vispirms atzīmēja sacīkstes ar kara šauteni, mazkalibra bisi un māla baložu šaušanu mežā sestdien, 5. oktobrī, plkst. 9. no rīta.

Plkst. 3. pp. notika svinīgā junda un svētbrīdis pie Latvijas karoga rožu laukumā. Jundu pieņēma un uzrunu teica LKOK plkv. Dr. J. Puriņš, bet svētbrīdi vadīja KIA mācītājs V. Rolle. Pēc tam zālē sekoja svinīgs akts, kuŗu ar īsu uzrunu atklāja KIA pr-ks R. Ancāns. Poēmu par karavīru ciņām vēstures skatījumā lasīja rakstniece Aija Vilnis. Par Rotas atklāto Brāļu kapu svešumā ideju un to tālāko izbūvi stāstīja A. Bērziņš. Veterānus personīgi sveica no LKOK plkv. Dr. J. Puriņš, no Kurzemes cīnītājiem R. Turks, bet no Vilimantikas draudzes tās un arī KIA mācītājs V. Rolle.

Rakstveida sveicienus nolasīja Rotas pārzinis plkv. P. Līcis. Veterānus sirsnīgiem vārdiem bija atcerējušies: sūtnis prof. A. Spekke, ALAs pr-dis prof. P. Lejiņš, no veciem strēlniekiem plkv. E. Mednis, no Lāčplēšu biedrības ģen. J. Priede, ģenerālis Lavenieks un citi.

Svētku koncertā ar solo dziesmām un duetiem (latviešu komponistu darbiem) ar labiem panākumiem uzstājās KIA iecienītie mākslinieki, dziedātāji: Skaidrīte Prince un Jānis Klīmanis ar pastāvīgo pavadītāju Alisi Dzirkali - Cenni pie klavierēm. Koncerta programmas I daļa patriotiskā un varoņiem piemērotā garā, bet II daļa romantiskā stilā.

Pēc koncerta notika šaušanas sacīkšu uzvarētāju apbalvošana, ko veica plkv. J. Puriņš un šaušanas kluba sekretārs dziedātājs Alberts Vēciņš, kuŗam bija arī otrs pienākums: papildināt koncertu ar 3 jaukām latviešu komponistu dziesmām.

Apbalvojumus kā labākie šāvēji saņēma: ar kara šauteni: I godalgu M. Stakle, III dalija Bankers ar Kundziņu. Ar mazkalibra: I god. V. Abrams, II I. Plotnieks (DV Filadelfijā) III Bankers. Junioriem mazkalibra: I G. Kitners, II G. Reimans. Zēniem ar mazkal. š.: I E. Stankevics II. D. Mastiņš. Dāmu sacīkstē ar mazkalibra šaut.: I L. Nīce, II mazā S. Nīce. Māla baložu šaušanā: I Dancis, II O. Mastiņš. Celojošais kauss 3. gadu palika Filadelfijas mazkalibra DV komandai, līdz ar to kļūdams par tās īpašumu, tāpat arī māla baložu šaušanā uzvarētājiem: L. I Mednieku klubam. Ļoti vērtīgu dāvanu un materiālo atbalstu KIA sniedza gleznotājs K. Černoks 3 lielas gleznas, kuŗas pēc akta izlozēja loterijā.

Visiem mākslinieciem sirsnīgi pateicās par KIA atbalstu pr-ks R. Ancāns. Saviesīgo dzīvi ar deju mūziku kuplināja populārais akordeonists A. Kazaks. Par garšīgiem cienastu galdiem bija rūpējusies saimniece Klepera kundze un dāmu komiteja. Ar sevišķi sekmīgām veterānu dienām ļoti apmierināti bija kā to aktīvie dalībnieki, tā arī daudzie viesi.—

NJUORKA

Ņujorkas latviešu organizāciju padomes plānsapulcē 8. oktobrī Jorkvilles templa telpās T. Pētersona vadībā pārrunāja nākamā pusgada darbību un sarīkojumus, atskatoties arī uz paveikto.

Latvijas valsts svētku sarīkojums notiks 16. novembrī, plkst. 8 vkarā Webster zālē Manhatenā. Sarīkojumā galvenais runētājs būs ALAs ģenerālsekretārs B. Albats, priekšnesumos piedalīsies Ņujorkas apvienotais koris, diriģents Br. Skulte. Saimnieciskā izkārtojumu veiks Bronksas dāmu komiteja M. Bangas vadībā, palīdzēt arī citu organizāciju dāmām.

Daudz laika aizņēma pārrunas par deju orķestri valsts svētku sarīkojumā. DV pārstāvis J. Lācis ieteica valsts svētkos veidot latvisku programmu, uzsverot vairāk nacionālo, mazāk izpriecas, bet tas neguva vairākuma atbalstu, jo jaunatne esot liela daļa no apmeklētājiem un tā vēloties arī dejot. Pieņēma V. Ignata ieteikumu atstāt orķestra izvēli prezidijam, ievērojot sanāksmē izteiktās domas.

V. Kaminskis ieteica 18. novembra sarīkojumos runātājus aicināt no pašu māju laudīm.

Nākamā gada Kultūras dienu sarīkojuma koncertā aicināta pie dalīties pianiste V.Stelpe-Dambrāna un soprāns Astra Kalniņa. Koncerts notiks Carnegie Recital Hall 25. janvārī, plkst. 5.30.

Pēc Baltijas brīvības nama likvidēšanas latviešu organizācijām trūkst telpu, kur pulcēties. ŅL OP nolēma reizi mēnesī sanākt Jorkvilles templa telpās.

A. Bērziņš ziņoja, ka būtu iespējas dabūt līdzekļus apmēram puses nomas maksas apmērā Baltijas brīvības nama atjaunošanai, kas ir ap 4000 dolaru. Bet igauņiem ir savs nams Ņujorkā, lietuvieši savām sanāksmēm var izlietot dažas baznīcu telpas, tā ka abas pārējās tautības nav ieinteresētas trūkstošo līdzekļu savākšanai. Arī latviešiem vajadzētu atgriezties pie kopīga Latviešu nama projekta Ņujorkā. Ņujorkiešiem ir iespējams savākt līdzekļus piemērota nama celšanai, tas saimnieciski varētu arī atmaksāties. Te varētu pulcēties ne vien tautieši no Ņujorkas, bet ikviens iebraucējs no citām vietām varētu saņemt vēlamo informāciju.

ALAs kongresā sarīkošanā ieņākumi bijuši 3733 dolari, bet atlikums 160 dolaru.

Par iepriekšējā pusgada darbību ziņoja priekšsēdis K. Stankevics. Dažādos jautājumos J. Lācis ziņoja, ka Darba birojam ir daudz darba pieprasījumu, bet no firmām nav darba piedāvājumu. Tomēr daži tautieši ar biroja starpniecību darbu atraduši. Darba piedāvājumi piesakāmi vl. pa tālr. IL. 7-5942.

K. Balodis ziņoja, ka sarīkojumu kalendārā pieteikti tikai DV sarīkojumi, pārējie par sarīkojumiem neziņo, bet dažreiz ir pārsteigti, ka vienā dienā notiek vairāki sarīkojumi. Nākamā pusgada sarīkojumi piesakāmi K. Balodim, tālr. 516 FR 9-0809.

Par iespējamiem radio raidījumiem K. Balodis ziņoja, ka Ņujorkā latviešu organizācijām trūkst intereses un nav, kas uzņemtos šo raidījumu kārtošanu.

Sapulcē bija pārstāvētas 20 Ņujorkas latviešu organizācijas.

vl.

KLĪVLENDA

Klīvlendas tautieši pēc aizvadītajiem Dziesmu svētkiem bija tiešām paguruši. Klusums un miers valdīja visos sabiedriskos pasākumos.

Rudens sarīkojumu sezonu atklāja akadēmiskās organizācijas 28. sept. ar LU atceres aktu, kuru ar uzrunu ievadīja korporāciju kopu seniors Rudolfs Krūmiņš. Piešķīra stipendijas jaunajiem studentiem pavisam $725 apmērā. Cirkeļu ģimenes stipendiju ieguva Andrejs Smiltārs. Prof. A. Dreimanis teica akadēmisko runu. Koncerta daļā piedalījās P. Briedis un Z. Vīķis. Sekoja vakariņas un deja.

Lielu prieku Klīvlendas tautiešiem sagādāja DV apvienības protektorātā 24. sept. rīkotā Teodora Zeltiņa lugas Vilks Rīgā izrāde Vašingtonas ansambļa sniegumā. Izrāde bija vienreizīga, un lielais apmeklētāju pulks to uzņēma ļoti atsaucīgi.

Ļoti labi izdevās 5. oktobrī DV apvienības vanadžu rīkotais bazārs. Ar priekšnesumiem piedalījās tautisko deju kopa. Laimestus izpirka pāris stundās. Naudas loterijā lielāko laimestu $100.- ieguva J. Jekums, bet $50,- prof. Dr. med. M. Prīmanis Pitsburgā. Pēc programmas turpinājās dejas un kopīgas pārrunas pie vanadžu klātiem galdiem.

Svētdien, 6. okt. latviešu draudzes svinēja Pļaujas svētkus. Labi apmeklētos dievnamos pateicībā pacēlās dievlūdzēju acis uz Lielo Devēju, kas ar savu svētību pildījis laužu mājas un klētis.

Latviešu lielā apvienotā draudze bija sarīkojusi W. 32. ielā Kalvīna kluba lielajā zālē bagātīgu bazāru. Dievkalpojumu un bazāru kuplināja priekšnesumi.

Ir arī bēdīgi notikumi. No tautiešu kolonijas šķīries Juris Kesteris, bijušais Liepājas pilsētas būvvaldes virsgrāmatvedis. Uz Riversaides kapiem viņu izvadīja māc. K. Šautiņš.

Rakstnieks Emīls Skujenieks jau vairākas nedēļas spiests uzturēties slimnīcā. Stāvoklis lēnām labojas. Dekorātors B. Sniedze slimības dēļ pārtraucis fabrikā darbu. Ārstējas mājās.

Pēc aizvadītās jaukās vasaras un skaistajiem Dziesmu svētkiem KLB koris diriģenta Jēkaba Ūdra vadībā 13. oktobrī atsāk mēģinājumus Čechu Sokol kluba mazajā zālē, 4314 Clark Ave.

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKA

20. oktobrī pl. 2 Betlemes baznīcā jaunatnes dievkalpojums, māc. R. Zariņš, solists, pēc tam jauniešu sarīkojums draudzes namā; pl. 4 Beišorā, Sv. Lūka baznīcā Pļaujas svētku noskaņā, māc. O. Gulbis; pl. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols.

27. oktobrī plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; plkst. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; plkst. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols.

AURORA, ILL.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 424 Dawners Place.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

20. oktobrī plkst. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums, mācītājs A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien... plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudze 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Dievkalpojumi katru svētdien plkst. 11-os. Svētdienas skola un kora mācības plkst. 9.30 visi laipni aicināti.

OKLANDE

Bībeles stundas paredzētas, sākot ar otrdienu, 29. oktobrī, plkst. 8 vakarā Centrālā Luterāņu baznīcas svētdienas skolas telpās. Bībeles stundās aplūkos vecās un jaunās derības saturu, Dieva atklāsmi un vadību ateviška cilvēka un veselas tautas dzīvē. Interesenti lūgti sazināties ar draudzes mācītāju līdz š. g. 20. oktobrim.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Ciemiņi palīdz iepazīt Ņujorku

Diezgan parasta lieta, ka savas pilsētas krāšņumus un jaukumus pastāvīgie iedzīvotāji neredz vai neievēro, bet to redz tikai tie, kas iebraukuši šinī vietā no citurienes. Nevarētu sūdzēties, ka Ņujorkā trūktu vietu, ko vērts skatīt vairākas reizes, bet ko paši ņujorkieši nav pat ievērojuši. Traucoties uz darbu ar pazemes vilcienu, ņujorkietis nekā vairāk neredz kā tumsu un melnus nokvēpušus pazemja tuneļus. No pazemja pieturas uz darba vietu steidzoties, neievēro pat to, kas atrodas ceļa malās. Ja ņujorkietis vai kāds no apkārtnē dzīvojošiem nelieto pazemi, bet savu automašīnu, arī tad neko daudz no Ņujorkas redzēt nevar. Parasti šādos gadījumos lieto rietumu vai austrumu ekspresceļu, no kura var redzēt tikai dažu debesskrāpju siluetus, nekā vairāk.

Uz darbu steidzoties, augstākā pasaules celtne Empire State Building ar 102 stāviem liekas kā parasta Ņujorkas celtne, kaut arī no tālienes tā izskatās cienīgāka, bet tuvumā neko neatšķiras no pārējām pat tad, ja galvu atliec atpakaļ, lai varētu saskatīt galotni. Braucot pa pilsētas austrumu ekspresceļu, gabaliņu jābrauc pa Apvienoto Nāciju īpašumu apakšu. Ņujorkietis nemaz neiedomājas, ka šinī celtnē dažkārt izlemj pasaules likteņus, ka te atrodas Apvienoto Nāciju pasta iestāde, kur var lietot tikai AN pastmarkas, bet kur vēstules, apmaksātas ar šīm markām, nedrīkst iemest nevienā Ņujorkas pasta kastītē. Pa rietumu ekspresceļu braucot, dažreiz gadās redzēt pusduci pasaules lielāko tvaikoņu, bet arī tas pieder pie Ņujorkas ikdienas. Debesskrāpji Rokfellera laukumā, 42, ielā vai biržas rajonā arī ņujorkietim liekas tikai raksturīgs Ņujorkas skats, un jābrīnās, cik no Ņujorkas latviešiem būs uzbraukuši kādā no šo debesskrāpju pēdējā stāvā. Varbūt tikai, lai parādītu iebraukušiem viesiem Ņujorku. Bet Brodveja reklāmas ugunis ņujorkietim nav nekas sevišķs, kaut arī tas redz daudz neparasta: jaunāko kino programmu, dzērienu un ēdienu reklāmas, cigarešu reklāmu, kur katru minūti izpūš lielus dūmu mutuļus, viesnīcas, kas aicina ceļotājus atpūsties, bet raksturīgākais ir cilvēku pūlis, kas vienmēr kustas — diena vai nakts.

Latviešu teātŗa izrādes notiek Bruklinas mūzikas akadēmijā, dievkalpojumi Bruklinā vai Bronksā, DV un Latviešu b-bas sarīkojumi vācu rajonā Jorkvilē. Visas šīs vietas viegli sasniegt ar pazemi, bet ir grūtības ar savas mašīnas novietošanu, ja sarīkojumus vēlas sasniegt savā satiksmes līdzeklī. Koncertus gan rīkoja netālu no Taimskvēra Manhatenas centrā, bet tā kā tōs gandrīz neapmeklē (no 8000 ņujorkiešiem ierodas 80—100), tad nav cerību, ka tādi nākotnē varētu būt latviešu publikai.

Balles un līdzīgus sarīkojumus sākumā rīkoja lētās telpās, ko dažos gadījumos vēl dara tagad. Bijušais dīpītis toreiz nespēja vēl iekļauties brīvās pasaules apstākļos un nevarēja tēlot kungu it īpaši materiālo apstākļu dēļ. Bet jaunatnes sarīkojumiem sāka meklēt labākas telpas, tiem sekoja akadēmiskā saime un visbeidzot arī ALAs kongresu šogad sarīkoja lepnākajās Ņujorkas viesnīcās. Arī pirmā latviešu Preses balle Ņujorkā paredzēta lepnās telpās.

Ņujorkietis ar savas pilsētas ievērojamākām vietām, kā jau minēts, parasti iepazīstas tikai tad, kad iebrauc ciemiņi. Tad jāizrāda augstākās celtnes, jāiepazīstina arī ar mākslinieku rajonu vai ķīniešu un kladdoņu rajoniem.

Kādam Čikāgas tautietim bija gadījies braukt nakts laikā pazemī, bet radušās bailes no Ņujorkas bandītiem, ka tie varētu vai nu atņemt līdzatvestās vērtības naudā un graudā, vai arī pašam atņemt katru patuku vēlreiz Ņujorku redzēt. Agrākos laikos par gangsteru pilsētu iesaukta Čikāgu, un ja jau Čikāgā varēja nodzīvot visus šos gadus, tad arī Ņujorkā nekas nenotiks. Tie šaubīga izskata vīri un dažos gadījumos arī sievas, kas naktī brauc pazemī, ir miermīlīgākie cilvēki, kam nerūp vairāk nekas kā kārtīgi uz sola izgulēties. Piedzīvojumi ar nevēlamiem cilvēkiem notiek tur, kur to vismazāk gaida. vi.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

Pakļūdams zem vilciena, tradiskā nāvē Upsalā miris 19 gadus vecais jaunietis Ivars Indusa, gleznotāja Jāņa Indusa un Manrijas Mucenieces - Indusas dēls.

Izglītības departamenta galerijā Sidnejā, astoņu mākslas biedrību gleznu izstādē, bija izstādīta E. Ozoliņa ainava un divi V. Veinberga darbi Kalnu skaistums un Vasara, bet Ingrida Erna ar savām gleznām piedalījās jaunās galerijas atklāšanas izstādē Adelaidē.

Latvijas sūtniecības Londonā sekretārs, Miera draudzes priekšnieks P. Priedītis savu atvaļinājumu šogad pavadīja Itālijā.

Uz siltām zemēm — Spāniju devās DVF valdes loceklis un informācijas daļas vadītājs J. Frīsvalds.

VĒSTULE VISIEM LATVIEŠU ZĒNU VECĀKIEM

Mums visiem rūp, lai mūsu dēli izaugtu par krietniem jaunekļiem un vēlāk kļūtu par dzīvei derīgiem cilvēkiem, bet šeit, svešumā, mums daudziem arī rūp, lai mūsu dēli izaugtu par krietniem latviešiem. Mēs zinām, ka mums ir jāgādā, lai mūsu dēli atrastu sev piemērotus latviešu draugus un pēc iespējas vairāk runātu latviski. Diemžēl, mūsu ģimenē vien mēs to visu nevaram veikt, un mums ir jāraugās pēc palīdzības ārienes.

Latviešu skautu organizācija daudzus gadus jau darījusi ļoti svarīgu darbu zēnu audzināsanā. Skautu skaits visā pasaules apmērā nemitīgi aug, un mūsu karstākā vēlēšanās ir, lai arī latviešu skautu rindas kļūtu aizvien kuplākas.

Bez dzīvei daudz noderīgām mākām, ko mūsu zēni mācās skautos, viņi iegūst arī mums pašreiz tik nepieciešamo latvisko vidi un cenšas runāt latviešu valodu. Šķiet, nevajadzētu būt neviena tāda latviešu zēna šeit, svešumā, kuŗam būtu liegta iespēja kļūt par latviešu skautu.

Gandrīz visos lielākos latviešu centros darbojas latviešu skautu vienības. Daudzās vietās paredzēts tās vēl dibināt, un visur to nepieciešamība parallēli latviešu skolai ir nenoliedzama.

Gādāsim, lai ikviens latviešu zēns varētu kļūt par latviešu skautu un skautot kopā ar tiem daudziem latviešu zēniem, kas šinī organizācijā gūst zināšanas, prieku un latvieša stāju.

Sirsnīgs paldies tiem zēnu vecākiem, kas ar savu latviešu organizāciju starpniecību un personīgi ir mums palīdzējuši skautu audzināšanas darbā. Mēs ceram, ka šis lielais atbalsts nekad nebeigsies, jo latviešu skautu rindās mums aug nākošie latviešu karoga nesēji.

Vad. A. Budrēvics,
Kanadas skautu jendas priekšnieks.

ĢIMENES VESELĪBAS PAKALPOJUMI PIEEJAMI ONTARIO

Jums derētu vairāk zināt par daudzajām veselības iestādēm, kas jums vai jūsu ģimenei sniedz palīdzību. **Ieteicam jums izgriezt šo sludinājumu un to uzglabāt, jo vajadzības gadījumā tas noderēs.**

ZOBĀRSTNIECĪBAS DIENESTS

Departamenta zobārstniecības nodaļai pakļautas šādas nozares:

- Zobārstniecības pakalpojumi Ontario psihiatriskās slimnīcās un Centrālajā zobārstniecības laboratorijā.
- Iekārtoti zobārstniecības kabineti dzelzceļu vagonos, kas apkalpo skolas apgabalos ārpus centriem.
- Zobu ārstēšana bērniem pie vietējām veselības pārvaldēm.

LIPĪGO SLIMĪBU KONTROLE

Departamenta epidēmiskā nodaļa palīdz pašvaldībām novērst un atklāt saslimšanas gadījumus ar lipīgām slimībām.

VESELĪBAS PUNKTI

Veselības punkti ir pilsētu un lauku pašvaldību iestādījums, kas pašvaldībām dod iespēju efektīvāk izveidot veselības dienestu. Šie punkti darbojas vietējās veselības pārvaldes uzraudzībā, kas savukārt izrauga vajadzīgo personālu, kā: ārstus, māsas, veterinārārstus, sanitāros inspektorus un biroja darbiniekus.

APGABALU SANITĀRĀ PĀRZIŅA

Šī nodaļa pārzina sanitāro kontroli, raugoties, lai pārtika, piens un piena produkti, atpūtas vietas, uzturam lietojamais ūdens, kā arī apstākļi skolās un publiskās ēdnīcās atbilstu sanitāriem noteikumiem.

INFORMĀCIJA & PUBLICITĀTE

Tiek gādāts par to, lai, cik vien iespējams, visi Ontario iedzīvotāji tiktu sīki informēti par veselības dienestu.

INDUSTRIĀLĀ HIGIENA

Šī nodaļa gādā par to, lai darba vietās būtu veselīgi apstākļi, lai būtu iespējama medicīniskā apkalpe un palīdzība.

LABORATORIJAS

Te darbs tiek veltīts baktēriologiskai pārbaudei, lai pasargātu no lipīgām slimībām. Ļoti svarīga ir bakteriologiskā pārbaude pienam un piena produktiem, kā arī uzturam lietojamam ūdenim.

MEDICĪNISKĀ STATISTIKA

Šī nodaļa kārto statistiku par visu Veselības departamenta darbību, kā arī veic plānošanas darbus speciālos gadījumos.

MĀSU DIENESTS

Šīs nodaļas galvenais uzdevums ir palīdzēt veselības pārvaldēm uz vietām iekārtot un vedīt māsu dienestu.

GRŪTNIECĪBA & BĒRNU VESELĪBA

Šīs nodaļas uzdevums ir raudzīties par grūtnieču, kā arī zīdaiņu un skolas vecuma bērnu veselību.

GARĀ VĀJO APKALPE

Šī nodaļa pārzina garā vājo slimnīcas un atticīgās skolas, kas iekārtotas pie slimnīcām garā vājo un atpalikušo bērnu apmācībām.

TUBERKULOZES APKAROŠANA

Tuberkulozes nodaļai laimīgā kārtā ir izdevies izkārtot tuberkulozes apkarošanu. Tā kā ir uzņēmīgi cilvēki, kas tīri no brīva prāta ar valdības atbalstu ir snieguši lielu palīdzību, reizē ir nodrošināta TB slimnīcu uzturēšana, kā arī jaunu slimnīcu celšana. Līdz ar to rentgens ir viens no galvenajiem palīgiem tuberkulozes atklāšanā, valdība ir iekārtojusi autobusus, kas piebrauc uz vietām izdarīt rentgena pārbaudes.

REHABILITĀCIJA

Kā viena no jaunākajām nodaļām ir Rehabilitācijas nodaļa, kas saziņā ar pārējām departamenta nodaļām rūpējas par tiem, kas atbrīvoti no garā vājo vai TB slimnīcām, ja tiem būtu vajadzīgs kāds atbalsts.

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH

Hon. H. B. Dymond, M.D., C.M., Minister — Hon. John Roberts, Prime Minister

JAUNIEŠI ATKAL SANĀK

Rīgas vienības mazskautu filatelistu grupa sanāca 2. oktobrī uz savu pirmo marku vakaru.

Sanāksme bija kupli apmeklēta. Ievadam katrs zēns īsumā pastāstīja, ko veicis pa vasaru savas kollekcijas izveidošanai. Pēc tam zēnus iepazīstināja ar LFA statūtiem un dalībnieku sarakstu, kas iznācis glītas brošūras formātā. Tā kā šīs grupas zēni ir arī LFA biedri, viņi tiesīgi šo brošūru saņemt. Dzīvas pārrunas izraisīja minētais dalībnieku saraksts, kur bez biedra numura un adreses atzīmēts arī krājēja vecums un ko viņš krāj. Sekoja pārrunas par jaunākiem izlaidumiem. Kā parasti, sanāksmes beigās izdalīja markas. Zēni arī apmainījās pastmarkām savā starpā.

LATVIJAS PASTMARKU ROBOJUMI UN ŪDENSZĪMES

Tāds ir nosaukums jaunajam Latvijas pastmarku katalogam, ko sakārtojis un izdevis O. Priede Austrālijā. Izdevums aptver 94 lpp., iespiests ofseta tehnikā un ir bagātīgi illustrēts. Autors ir pieturējies pie pazīstamā Michela kataloga un arī cenas, gan tikai zīmogotām markām, uzdotas vācu DM. Bez vispārējām katalogu ziņām sevišķa vērība veltīta robojumu un ūdenszīmju dažādībai. Kā vērtīgs pielikums katalogā ieskatāms lokālie izdevumi (Eleja, Smiltene un Cēsis), kā arī okupācijas varu izdevumi.

Izdevuma metiena skaits — 600 eks. un cena Amerikas kontinentā ir $ 4,—. Katalogu var saņemt pie LFA kasiera E. Bārdiņa, 5480 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q., vai pie izdevēja O. Priedes, 40 Nepean H-way, Elsterwick, Vic., Australia.

☆

Vai jūs — trimdas izdevumu krājēji — jau zināt, ka nesen izlaistajām Latviešu nacionālā fonda propagandas markām ir gadījušies 2 varianti?

50.000 markas iespiestas Toronto uz baļi - dzeltena papīra, kamēr 5.000 ASV (Lancaster, PA.) eksemplāriem tas ir košs. Gatavojot 2 klišejas, radušās atšķirības zīmējumos. Dzeloņstieples vijumi marku augšgalā ir dažādi. Rokas, kas paraksta miniatūro peticiju Apvienotām Nācijām, izmēru ziņā nesaskan. Toronto markām ir apaļu caurumu perforācija, bet Lancaster izdevumam tā ir līnijveidīga.

Abi varianti padara šo marku par interesantu krāšanas objektu; bez tam Lankasteras izdevuma tirāža ir maza.

ATGĀDINĀJUM
RAUDZITIES, LAI A
BŪTU APDROSIN
ONTARIO

ONTARIO
SLIMNĪCU
APDROŠINĀJU

- Mainot darbu, izlasiet uzmanīgi norā kas ir maksājumu apliecības, 104. for gurpusē. Šāda apliecība jums jāsaņem vietas, kuŗu atstājat.
- Sasniedzot 19 gadu vecumu, jūs vai apdrošināti ar jūsu vecāku apdrošināju desmit dienu laikā jums jāreģistrējas lai būtu apdrošināti. Veidlapas dabūjan nīcās, bankās un pārvaldes birojos.
- Apprecoties, jums ir jāmaksā ģimenes nājums, kas apdrošina vīru, slevu un jāmos. Pieteiciet to savai grupai VA maksājumus kārtojat tieši, ziņojiet PĀ

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMM
2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontari

AIZVIEN TURIET PIE ROKAS JŪSU SL
APDROSINĀJUMA APLIECIBU.

VISJAUNĀKĀS GRĀMAT
A. J. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA .....
J. Zeibolta rom. — LIKTENIS .....
J. Zeibolta rom. BARONS BUNDULS .....
Fr. Dziesma — LIVZEME mākslas izdevums .
A. Vilnis dzejoļi — RĀJIENS SIRDIJ .....
Ed. Sināta dzejoļi — DZIMTENES ATBLĀZM

Drīzumā iznāks:

F. Dostojevska — NOZIEGUMS UN SODS, 2
ASPAZIJAS LIRIKA, visu dzejoļu krāj. kops
K. Siliņa autobiogr. — MANA MAZĀ LIELĀ D

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PAS

Pasūtinot apgādā, atkalpārdevējiem atlaide.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Bo
Waverly, Iowa.

SVĒTKU DĀVANĀM SŪTIET UZ
NAILONA KAŽO

Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu un lielām pieliekamām aprocēm. Satīna oderē brūnas strīpas „SQUIRREL EFFEC

Mazs ..... US $ 71.40 svars 4 m
Vidējs ..... US $ 77.00 svars 4 m
Liels ..... US $ 82.75 svars 4 m

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs ..... US $ 65.60 svars 4 m
Vidējs ..... US $ 71.40 svars 4 m
Liels ..... US $ 77.00 svars 4 m

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevu
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15

Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAV
un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sū

DV SAINĪŠU NODAĻAI
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, O

Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

SŪTIET SAIŅUS ZIEMSVĒTKIE
Visas cenas ASV dolaros.

GAĻAS SAIŅI

A–1 2 kg eksporta bekona vai speķa, 1 kg Istā desas, 1 kg cūkas karbonādes vai fileja ...
A–2 Iepriekšējais dubultots .....
C–1 1,5 kg sautēta šķiņķa, 0,8 kg Istas dū 2 kg eksporta bekona vai speķa .....
C–2 Iepriekšējais dubultots .....
C–3 2,5 kg speciāli sālīta un žāvēta šķiņķa, 1,5 tināta svaiga šķiņķa, 2 kg Istās dūmdesa bekona vai speķa .....
C–4 Iepriekšējais dubultots .....

SVETKU SAIŅI

22 — 1' kg cukura, 454 gr. kakao, 500 gr. sviesta gr rozīņu, 50 gr. Nescafe, 300 gr. šokolād gr . šokolādes karameļu, 500 gr. biskv piparkūku, 240 gr. konfeksu un 20 svecīš
23 — Iepriekšējais dubultots .....
24 — 1 kg cukura, 1 kg miltu, 1 kg sviesta, 1 k 1 kg žāv. jauktu augļu, 1 kg dūmdesas, 50 piņu kafijas, 454 gr kakao, 370 gr biskvi gr tējas, 340 gr rozīņu, 200 gr šokolādes, karameļu, 20 svecīšu un 60 cigarešu .....
25 — Iepriekšējais dubultots, + 500 gr riekstu
15 — 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg žāvētas ka des, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. des, 200 gr tējas, 454 gr kakao, 100 cigare gr karameļu .....
16 — Iepriekšējais dubultots .....
Pasūtinājumus, uzdodot pilnu vārdu un kā arī adresi un naudas pārvedumu

DV SAINĪŠU NODAĻAI —
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Maksājot Kanadas valūtā, lūdzam pierēķināt pību, noapaļojot uz augšu līdz pilnām des

Egils Pameža

MILJONĀRS

„Nē, saki ko gribi, bet trimdas latvieši nekad neklūs īsti proletārieši," runāja bijušais ierēdnis Valts Lazda. „Nu jau divpadsmito gadu laužam dzelzus šeit, bet vai mums ir daudz kopīga ar pārējiem strādniekiem? Mēs esam no citas pasaules, un mūsu domas allaž iet atpakaļ uz mazo zemnieku valsti Baltijas jūras krastā."

„Jā, tev taisnība. Mūsu pauzde šeit neiesakņosies nekad. Jaunie, jā, tie, kas vairs dzimteni neatceras un izauguši svešumā, tiem šāda problēma nepastāv," piekrita meža zinis Guntis Vīnājs. „Bet mēs esam pilni dzimtenes gaisa un saules. It sevišķi grūti pavasaros. Tad saklausu mežu šalkas, un liekas, ka kāds sauktu un aicinātu ārā no lielās rūpnīcas halles, kur necaurredzamie logi slēpj skatu uz pasauli, dzīvi un dabu. Grūti ir tādam, kam dzīves pirmie četrdesmit gadi pagājuši mežā un laukā. Nekad neesmu agrāk dzīvojis pilsētā, bet uz vecuma dienām jāpierod un jāsamierinās."

„Jā, draugs, tāda nu reiz ir dzīve un mēs vēl varam skaitīties laimīgi. Ap mums ir mūsu ģimene, latviešu sabiedrība un cilvēka lielākā manta — brīvība. Ko gan mēs, izdzītie, vairāk varam vēlēties?" pieceldamies runāja Valts. „Rau, tur jau nāk „boss". Pulkstens septiņi. Jāsāk atkal jauna diena."

Guntis iedarbināja lielo tērauda veltni un lielajā rūpnīcas telpā sākās darba troksnis, pie kura Guntis nebija spējis pierast visus divpadsmit gadus. Tas viņu nospieda un satrauca, kādēj vakaros mājās viņš pārnāca vairāk noguris no mūžīgā trokšņa nekā no darba piepūles.

Toties viņa palīgs Radžers šodien bija īsti pacilāts un rosīgs, kas nemaz nesaskanēja ar flegmātisko un robusto dabu. Labsirdīgā puiša treknais vaigs taisni spīdēja aiz kaut kāda iekšēja saviļņojuma. Šad un tad viņš sataustīja netīrās darba bikses un mazliet pabīdīja uz augšu jostu, kas, līdzīgi visiem pārējiem strādniekiem, atradās vēdera galā un nevis jostas vietā.

Redzēdams palīga satraukumu, Guntis ieprasījās: „Kas tev lēcies šodien, Radžer?" Likās, ka pēdējais to tikai bija gaidījis, jo pazīdams Gunta noslēgtību, pats neuzdrošinājās sarunu sākt.

„Well, Guntu, redzi, parīt atbrauks mans kaŗadienesta biedrs Bills Collins. Ar viņu saistās mani trakākie mūža gadi kaŗa dienestā Ajaskā. Es biju viņa dzeršanas un trakulību draugs. Tu to nemaz nevari ticēt tagad, bet tas bija pirms astoņiem gadiem. Mēs bijām nešķirami dienesta nodarbībās, krogos un kautiņos. Bills visur gāja pa priekšu, bet ja mēs nokļuvām ķezā, tad es parasti glābu situāciju, jo mans ķermenis bija izturīgāks un panesa labāk alkohola kvantumus."

Vīri izņēma savelto tērauda gabalu, izformēja to un pieskaņoja paraugam. Tikko jauns gabals bija ielikts veltnī, Radžers turpināja: „Zini, tas, ko tagad tev stāstīšu, izklausīsies pēc pasakas, bet ar Billu tas tomēr notika. Esmu vienkāršs cilvēks un stāstus neprotu izdomāt, bet teikšu tev visu tā, kā pats to piedzīvoju.

Dienēju armijas slēpotāju vienībā Ajaskā un tur iepazinos ar Billu. Viņš bija vienkāršs un draudzīgs puisis, nu īsts lāga zēns, kas neskatījās uz kaŗa biedru izglītību vai dienesta pakāpi, bet draugus meklēja starp vienkāršiem un sirsnīgiem puišiem. Tā nu gadījās, ka viņš piestāja man, un mēs kļuvām cieši draugi. Šī draudzība nav beigusies vēl šodien, lai gan tagad starpā stāv Billa lielie Kanzasas eļļas lauki un daudzie miljoni.

„Dzīve Ajaskā ir skaista un brīniška tiem, kas cienī un meklē dabas skaistumu. Tie Ajasku iemīl uz mūžu un pie pirmās izdevības atgriežas tur. Esmu kaislīgs slēpētājs un arī es atkal labprāt brauktu atpakaļ, bet ko nu vairs. Tagad man ir ģimene, un sieva par to negrib ne dzirdēt. Protams, mums, kaŗavīriem, tur nebija daudz izklaidēšanās iespēju. Kino, reizēm kāda mākslinieku ansambļa uzstāšanās, bet vairāk brīvais laiks pagāja kaŗavīru klubā un krodziņos. Kā jau tas parasts, iedzeršana saistās ar izplūkšanos pašu starpā. Tur, protams, nav nekāda naida, bet tas vairāk uzskatāms par sportu, kur jauno, vientuļo vīru enerģija izlādējas un asinis noskrien. Par kautiņu apmēru ierobežošanu rūpējās militārā policija, kas parasti parādījās tad, kad cīņa jau bija iegājusi asiņainā posmā. Sevišķi agns uz plēšanos bija Bills. Viņš to darīja ar smaidu un prieku, bet reizēm alkohola varā būdams, neprata īstā laikā beigt un pazust no militārās policijas nagiem. Tā nereti gadījās, ka bīstāstus neprotu izdomāt, bet stos gadus, tad arī Ņujorkā nekas nenotiks. Tie šaubīga izskata vīri un dažos gadījumos arī sievas, kas naktī brauc pazemī, ir miermīlīgākie cilvēki, kam nerūp vairāk nekas kā kārtīgi uz sola izgulēties. Piedzīvojumi ar nevēlamiem cilvēkiem notiek tur, kur to vismazāk gaida. vi.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

Pakļūdams zem vilciena, tradiskā nāvē Upsalā miris 19 gadus vecais jaunietis Ivars Indusa, gleznotāja Jāņa Indusa un Manrijas Mucenieces - Indusas dēls.

Izglītības departamenta galerijā Sidnejā, astoņu mākslas biedrību gleznu izstādē, bija izstādīta E. Ozoliņa ainava un divi V. Veinberga darbi Kalnu skaistums un Vasara, bet Ingrida Erna ar savām gleznām piedalījās jaunās galerijas atklāšanas izstādē Adelaidē.

Latvijas sūtniecības Londonā sekretārs, Miera draudzes priekšnieks P. Priedītis savu atvaļinājumu šogad pavadīja Itālijā.

Uz siltām zemēm — Spāniju devās DVF valdes loceklis un informācijas daļas vadītājs J. Frīsvalds.

VĒSTULE VISIEM LATVIEŠU ZĒNU VECĀKIEM

Mums visiem rūp, lai mūsu dēli izaugtu par krietniem jaunekļiem un vēlāk kļūtu par dzīvei derīgiem cilvēkiem, bet šeit, svešumā, mums daudziem arī rūp, lai mūsu dēli izaugtu par krietniem latviešiem. Mēs zinām, ka mums ir jāgādā, lai mūsu dēli atrastu sev piemērotus latviešu draugus un pēc iespējas vairāk runātu latviski. Diemžēl, mūsu ģimenē vien mēs to visu nevaram veikt, un mums ir jāraugās pēc palīdzības ārienes.

Latviešu skautu organizācija daudzus gadus jau darījusi ļoti svarīgu darbu zēnu audzināsanā. Skautu skaits visā pasaules apmērā nemitīgi aug, un mūsu karstākā vēlēšanās ir, lai arī latviešu skautu rindas kļūtu aizvien kuplākas.

Bez dzīvei daudz noderīgām mākām, ko mūsu zēni mācās skautos, viņi iegūst arī mums pašreiz tik nepieciešamo latvisko vidi un cenšas runāt latviešu valodu. Šķiet, nevajadzētu būt neviena tāda latviešu zēna šeit, svešumā, kuŗam būtu liegta iespēja kļūt par latviešu skautu.

Gandrīz visos lielākos latviešu centros darbojas latviešu skautu vienības. Daudzās vietās paredzēts tās vēl dibināt, un visur to nepieciešamība parallēli latviešu skolai ir nenoliedzama.

Gādāsim, lai ikviens latviešu zēns varētu kļūt par latviešu skautu un skautot kopā ar tiem daudziem latviešu zēniem, kas šinī organizācijā gūst zināšanas, prieku un latvieša stāju.

Sirsnīgs paldies tiem zēnu vecākiem, kas ar savu latviešu organizāciju starpniecību un personīgi ir mums palīdzējuši skautu audzināšanas darbā. Mēs ceram, ka šis lielais atbalsts nekad nebeigsies, jo latviešu skautu rindās mums aug nākošie latviešu karoga nesēji.

Vad. A. Budrēvics,
Kanadas skautu jendas priekšnieks.

ĢIMENES VESELĪBAS PAKALPOJUMI PIEEJAMI ONTARIO

Jums derētu vairāk zināt par daudzajām veselības iestādēm, kas jums vai jūsu ģimenei sniedz palīdzību. **Ieteicam jums izgriezt šo sludinājumu un to uzglabāt, jo vajadzības gadījumā tas noderēs.**

ZOBĀRSTNIECĪBAS DIENESTS

Departamenta zobārstniecības nodaļai pakļautas šādas nozares:

- Zobārstniecības pakalpojumi Ontario psihiatriskās slimnīcās un Centrālajā zobārstniecības laboratorijā.
- Iekārtoti zobārstniecības kabineti dzelzceļu vagonos, kas apkalpo skolas apgabalos ārpus centriem.
- Zobu ārstēšana bērniem pie vietējām veselības pārvaldēm.

LIPĪGO SLIMĪBU KONTROLE

Departamenta epidēmiskā nodaļa palīdz pašvaldībām novērst un atklāt saslimšanas gadījumus ar lipīgām slimībām.

VESELĪBAS PUNKTI

Veselības punkti ir pilsētu un lauku pašvaldību iestādījums, kas pašvaldībām dod iespēju efektīvāk izveidot veselības dienestu. Šie punkti darbojas vietējās veselības pārvaldes uzraudzībā, kas savukārt izrauga vajadzīgo personālu, kā: ārstus, māsas, veterinārārstus, sanitāros inspektorus un biroja darbiniekus.

APGABALU SANITĀRĀ PĀRZIŅA

Šī nodaļa pārzina sanitāro kontroli, raugoties, lai pārtika, piens un piena produkti, atpūtas vietas, uzturam lietojamais ūdens, kā arī apstākļi skolās un publiskās ēdnīcās atbilstu sanitāriem noteikumiem.

INFORMĀCIJA & PUBLICITĀTE

Tiek gādāts par to, lai, cik vien iespējams, visi Ontario iedzīvotāji tiktu sīki informēti par veselības dienestu.

INDUSTRIĀLĀ HIGIENA

Šī nodaļa gādā par to, lai darba vietās būtu veselīgi apstākļi, lai būtu iespējama medicīniskā apkalpe un palīdzība.

LABORATORIJAS

Te darbs tiek veltīts baktēriologiskai pārbaudei, lai pasargātu no lipīgām slimībām. Ļoti svarīga ir bakteriologiskā pārbaude pienam un piena produktiem, kā arī uzturam lietojamam ūdenim.

MEDICĪNISKĀ STATISTIKA

Šī nodaļa kārto statistiku par visu Veselības departamenta darbību, kā arī veic plānošanas darbus speciālos gadījumos.

MĀSU DIENESTS

Šīs nodaļas galvenais uzdevums ir palīdzēt veselības pārvaldēm uz vietām iekārtot un vedīt māsu dienestu.

GRŪTNIECĪBA & BĒRNU VESELĪBA

Šīs nodaļas uzdevums ir raudzīties par grūtnieču, kā arī zīdaiņu un skolas vecuma bērnu veselību.

GARĀ VĀJO APKALPE

Šī nodaļa pārzina garā vājo slimnīcas un atticīgās skolas, kas iekārtotas pie slimnīcām garā vājo un atpalikušo bērnu apmācībām.

TUBERKULOZES APKAROŠANA

Tuberkulozes nodaļai laimīgā kārtā ir izdevies izkārtot tuberkulozes apkarošanu. Tā kā ir uzņēmīgi cilvēki, kas tīri no brīva prāta ar valdības atbalstu ir snieguši lielu palīdzību, reizē ir nodrošināta TB slimnīcu uzturēšana, kā arī jaunu slimnīcu celšana. Līdz ar to rentgens ir viens no galvenajiem palīgiem tuberkulozes atklāšanā, valdība ir iekārtojusi autobusus, kas piebrauc uz vietām izdarīt rentgena pārbaudes.

REHABILITĀCIJA

Kā viena no jaunākajām nodaļām ir Rehabilitācijas nodaļa, kas saziņā ar pārējām departamenta nodaļām rūpējas par tiem, kas atbrīvoti no garā vājo vai TB slimnīcām, ja tiem būtu vajadzīgs kāds atbalsts.

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH

Hon. H. B. Dymond, M.D., C.M., Minister — Hon. John Roberts, Prime Minister

JAUNIEŠI ATKAL SANĀK

Rīgas vienības mazskautu filatelistu grupa sanāca 2. oktobrī uz savu pirmo marku vakaru.

Sanāksme bija kupli apmeklēta. Ievadam katrs zēns īsumā pastāstīja, ko veicis pa vasaru savas kollekcijas izveidošanai. Pēc tam zēnus iepazīstināja ar LFA statūtiem un dalībnieku sarakstu, kas iznācis glītas brošūras formātā. Tā kā šīs grupas zēni ir arī LFA biedri, viņi tiesīgi šo brošūru saņemt. Dzīvas pārrunas izraisīja minētais dalībnieku saraksts, kur bez biedra numura un adreses atzīmēts arī krājēja vecums un ko viņš krāj. Sekoja pārrunas par jaunākiem izlaidumiem. Kā parasti, sanāksmes beigās izdalīja markas. Zēni arī apmainījās pastmarkām savā starpā.

LATVIJAS PASTMARKU ROBOJUMI UN ŪDENSZĪMES

Tāds ir nosaukums jaunajam Latvijas pastmarku katalogam, ko sakārtojis un izdevis O. Priede Austrālijā. Izdevums aptver 94 lpp., iespiests ofseta tehnikā un ir bagātīgi illustrēts. Autors ir pieturējies pie pazīstamā Michela kataloga un arī cenas, gan tikai zīmogotām markām, uzdotas vācu DM. Bez vispārējām katalogu ziņām sevišķa vērība veltīta robojumu un ūdenszīmju dažādībai. Kā vērtīgs pielikums katalogā ieskatāms lokālie izdevumi (Eleja, Smiltene un Cēsis), kā arī okupācijas varu izdevumi.

Izdevuma metiena skaits — 600 eks. un cena Amerikas kontinentā ir $ 4,—. Katalogu var saņemt pie LFA kasiera E. Bārdiņa, 5480 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q., vai pie izdevēja O. Priedes, 40 Nepean H-way, Elsterwick, Vic., Australia.

☆

Vai jūs — trimdas izdevumu krājēji — jau zināt, ka nesen izlaistajām Latviešu nacionālā fonda propagandas markām ir gadījušies 2 varianti?

50.000 markas iespiestas Toronto uz baļi - dzeltena papīra, kamēr 5.000 ASV (Lancaster, PA.) eksemplāriem tas ir košs. Gatavojot 2 klišejas, radušās atšķirības zīmējumos. Dzeloņstieples vijumi marku augšgalā ir dažādi. Rokas, kas paraksta miniatūro peticiju Apvienotām Nācijām, izmēru ziņā nesaskan. Toronto markām ir apaļu caurumu perforācija, bet Lancaster izdevumam tā ir līnijveidīga.

Abi varianti padara šo marku par interesantu krāšanas objektu; bez tam Lankasteras izdevuma tirāža ir maza.

ATGĀDINĀJUM
RAUDZITIES, LAI A
BŪTU APDROSIN
ONTARIO

ONTARIO
SLIMNĪCU
APDROŠINĀJU

- Mainot darbu, izlasiet uzmanīgi norā k

...NU VECĀKIEM

...tīgi ...lēša- ...utu ...s. ...ām ...ācās ...ums ...tvis-

ko vidi un cenšas runāt latviešu valodu. Šķiet, nevajadzētu būt neviena tāda latviešu zēna šeit, svešumā, kuram būtu liegta iespēja kļūt par latviešu skautu. Gandrīz visos lielākos latviešu centros darbojas latviešu skautu vienības. Daudzās vietās paredzēts tās vēl dibināt, un visur to nepieciešamība paralēli latviešu skolai ir nenoliedzama.

Gādāsim, lai ikviens latviešu zēns varētu kļūt par latviešu skautu un skautot kopā ar tiem daudziem latviešu zēniem, kas šinī organizācijā gūst zināšanas, prieku un latvieša stāju.

Sirsnīgs paldies tiem zēnu vecākiem, kas ar savu latviešu organizāciju starpniecību un personīgi ir mums palīdzējuši skautu audzināšanas darbā. Mēs ceram, ka šis lielais atbalsts nekad nebeigsies, jo latviešu skautu rindās mums aug nākošie latviešu karoga nesēji.

Vad. A. Budrēvics,
Kanadas skautu jendas priekšnieks.

...K ...rība veltīta robojumu un ūdenszīmju dažādībai. Kā vērtīgs pielikums katalogā ieskatāms lokālie izdevumi (Eleja, Smiltene un Cēsis), kā arī okupācijas varu izdevumi.

...fi- ...ob- ...aru. ...nek- ...umā ...aru ...nai. ...ar ...eku ...pro- ...gru- ...viņi Dzī- ...tais ...bez ...at- ...un ...mas Kā ...zda- ...aini-

Izdevuma mētiena skaits — 600 eks. un cena Amerikas kontinentā ir $ 4,-. Katalogu var saņemt pie LFA kasiera E. Bārdiņa, 5480 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q., vai pie izdevēja O. Priedes, 40 Nepean H-way, Elsterwick, Vic., Australia.

☆

Vai jūs — trimdas izdevumu krājēji — jau zināt, ka nesen izlaistajām Latviešu nacionālā fonda propagandas markām ir gadījušies 2 varianti?

...IES ...lam ...am, ...rie- ...ver ...hni- Au- ...mā ...nas, ...ām, ...ārē- ...vē-

50.000 markas iespiestas Toronto uz bāli - dzeltena papīra, kamēr 5.000 ASV (Lancaster, PA.) eksemplāriem tas ir košs. Gatavojot 2 klišejas, radušās atšķirības zīmējumos. Dzeloņstieples vijumi marku augšgalā ir dažādi. Rokas, kas paraksta miniatūro peticiju Apvienotām Nācijām, izmēru ziņā nesaskan. Toronto markām ir apaļu caurumu perforācija, bet Lancaster izdevumam tā ir līnijveidīga.

Abi varianti padara šo marku par interesantu krāšanas objektu; bez tam Lankasteras izdevuma tirāža ir maza.

...ie- ...pa- ...lam ...pie- ...ap- ...Tā ...gal- ...airs ...lie- ...la- ...ļas ...sa- ...stā, ...rau- ...ma- ...vidu ...no ...Bills ...ālu ...ejā-

atvainodamies lūdza, vai sakarā ar viņa kāzām mēs abi ar sievu nepieņemtu mazu dāvanu. Nesaprašanā raustīju plecus, bet tur jau stāvēja kāds smaidošs kungs un dāma, kas nu pārņēma mūs savā ziņā. Mēs tikām aizvesti uz visdārgāko drēbju veikalu un īsā laikā ietērpti dārgos tērpos, bet mūsu drēbes tika iesaiņotas un nodotas mūsu pavadoņiem.

Par sievu Bills bija izraudzījis kādu savu bērnības draudzeni no slema rajona ar paralizētu roku, bet zelta sirdi. Billa kājas trūkumu nemaz vairs nevarēja manīt, jo mākslīgā kāja bija īsts meistara darbs, tā ka viņš pat nekliboja.

Kāzās piedalījās ne tikai visi viņa dienesta draugi, bet arī visi viņa ...ēmu ...ām. ...šinā ...me- ...das ...aikā ...ica- ...jās ...kām ...šinā. ...eko- ...kan- ...gai- ...bet ...anu ...un ...ma- ...tā, ...ākā ...nani ...ūsu ...ie- ...tos ...rīs ...kā-

ejas lauku strādnieki, kas bija no darba atbrīvoti kāzu laikā, bet par kavētām dienām saņēma pilnu algu. Tās bija lepnākās un dārgākās kāzas manā mūžā. Trešā dienā mēs palikām tikai vistuvākie draugi bariņā, un tad mēs atkal reiz uzvedāmies tā, kā toreiz Aļaskas vientulībā. Un Bills nekur nepalika izdarībās aiz mums citiem.

Nu ikkatru ziemu viņi abi ar sievu brauc slēpēt uz Viskonsinu, un, kaut arī viņi varētu gadiem dzīvot visdārgākā viesnīcā, viņi tomēr apmetas vienmēr mūsu šaurajā dzīvoklī un uzvedas tā, it kā viņi būtu tikpat trūcīgi kā mēs. Nu saki, Gunti, vai tā nav jaukākā pasaka, kas notikusi manā dzīvē? Un parīt mans draugs Bills, kas tagad groza miljonus un rīko simtiem strādniekus, ienāks manā istabā un teiks: „Hai, Raun džer!" "

ATGĀDINĀJUMS...

RAUDZITIES, LAI AIZVIEN BŪTU APDROŠINĀTI

ONTARIO
SLIMNĪCU
APDROŠINĀJUMS

- Mainot darbu, izlasiet uzmanīgi norādījumus, kas ir maksājumu apliecības, 104. formas mugurpusē. Šāda apliecība jums jāsaņem no darba vietas, kuru atstājat.
- Sasniedzot 19 gadu vecumu, jūs vairs neesat apdrošināti ar jūsu vecāku apdrošinājumu. Trīsdesmit dienu laikā jums jāreģistrējas pašiem, lai būtu apdrošināti. Veidlapas dabūjamas slimnīcās, bankās un pārvaldes birojos.
- Apprecoties, jums ir jāmaksā ģimenes apdrošinājums, kas apdrošina vīru, sievu un apgādājamos. Pieteiciet to savai grupai VAI arī, ja maksājumus kārtojat tieši, ziņojiet Pārvaldei

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontario.

AIZVIEN TURIET PIE ROKAS JŪSU SLIMNĪCU APDROŠINĀJUMA APLIECĪBU.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. J. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA	$4.00
J. Zeiboļta rom. — LIKTENIS	3.90
J. Zeiboļta rom. BARONS BUNDULS	3.90
Fr. Dziesma — LĪVZEME mākslas izdevums	4.00
A. Vilnis dzejoļi — RĀJIENS SIRDĪ	3.20
Ed. Sināta dzejoļi — DZIMTENES ATBLĀZMA	3.00

Drīzumā iznāks:

F. Dostojevska — NOZIEGUMS UN SODS, 2 sēj. a	3.90
ASPAZIJAS LIRIKA, visu dzejoļu krāj. kopsēj.	9.60
K. Siliņa autobiogr. — MANA MAZĀ LIELĀ DZĪVE	3.20

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS

Pasūtinot apgādā, atkalpārdevējiem atlaide.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa.

SVĒTKU DĀVANĀM SŪTIET UZ LATVIJU
NAILONA KAŽOKUS

Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apaļu apkakli un lielām pieliekamām aprocēm. Satina odere. Pelēkas vai brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US $ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 77.00	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 82.75	svars 4 mārc. 12 unc.

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US $ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 71.40	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 77.00	svars 4 mārc. 12 unc.

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi $ 6.85.
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15.

Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS VANAGI" un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet

DV SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont., Canada.

Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

SŪTIET SAIŅUS ZIEMSVĒTKIEM LAIKUS

Visas cenas ASV dolaros.

GAĻAS SAIŅI

A–1	2 kg eksporta bekona vai speķa, 1 kg īstās dūmdesas, 1 kg cūkas karbonādes vai fileja	$ 19.05
A–2	Iepriekšējais dubultots	$ 32.10
C–1	1,5 kg sutināta šķiņķa, 0,8 kg īstas dūmdesas, 2 kg eksporta bekona vai speķa	$ 20.70
C–2	Iepriekšējais dubultots	$ 34.60
C–3	2,5 kg speciāli sālīta un žāvēta šķiņķa, 1,5 kg sutināta svaiga šķiņķa, 2 kg īstās dūmdesas, 3 kg bekona vai speķa	$ 35.60
C–4	Iepriekšējais dubultots	$ 62.50

SVĒTKU SAIŅI

22 —	1 kg cukura, 454 gr. kakao, 500 gr. sviesta, 340 gr rozīnu, 50 gr. Nescafé, 300 gr. šokolādes, 225 gr. šokolādes karameļu, 500 gr. biskvītu vai piparkūku, 240 gr. konfekšu un 20 svecīšu	$ 16.50
23 —	Iepriekšējais dubultots	$ 27.00
24 —	1 kg cukura, 1 kg miltu, 1 kg sviesta, 1 kg rīsu 1 kg žāv. jauktu augļu, 1 kg dūmdesas, 500 gr pupiņu kafijas, 454 gr kakao, 370 gr biskvītu, 100 gr tējas, 340 gr rozīnu, 200 gr šokolādes, 227 gr karameļu, 20 svecīšu un 60 cigaresu	$ 28.00
25 —	Iepriekšējais dubultots, + 500 gr riekstu kodolu	$ 49.50
15 —	2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg žāvētas karbonādes, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr tējas, 454 gr kakao, 100 cigaresu, 225 gr karameļu	$ 35.50
16 —	Iepriekšējais dubultots	$ 63.75

Pasūtinājumus, uzdodot pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī adresi un naudas pārvedumu piesūtīt

DV SAINĪŠU NODAĻAI —
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

Maksājot Kanadas valūtā, lūdzam pierēķināt 7% kursa starpību, noapaļojot uz augšu līdz pilnām desmitdaļām.

DAUGAVAS VANAGU HAMILTONAS NODAĻAS

13. GADA SVĒTKI

1963. gada 19. oktobrī, plkst. 6,30 — Connaught hoteļa Sheraton zālē.

Svētku runu teiks — ELM ŠĶOBE.

KONCERTA daļā
ASTRA KALNIŅA — (Detroitas operas soliste)
DEJA — spēlēs deju orķestris Benny Ferrie.

Ieeja visam vakaram $ 2-. Visus laipni ielūdz DVHN valde.

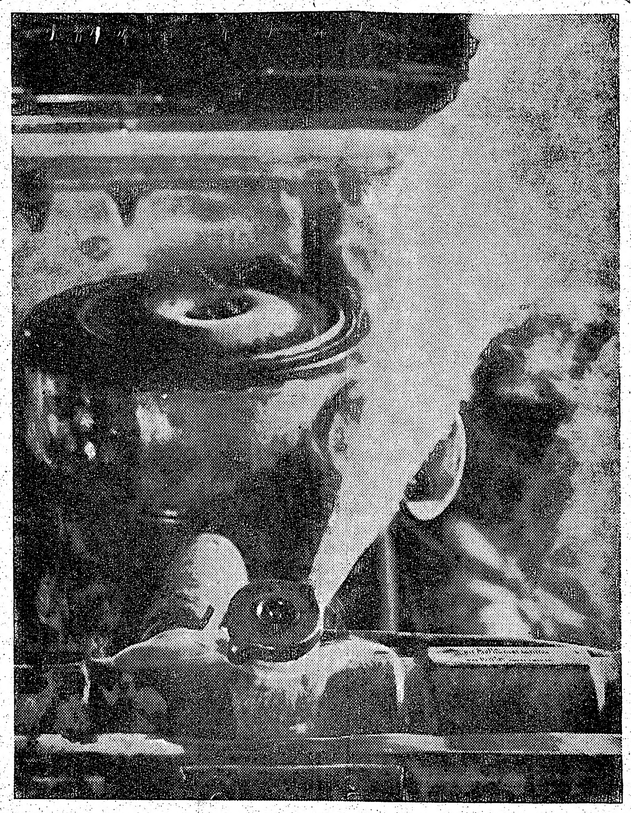

IR KĀDA ĶIBELE?

Ja jūsu karburātors kārtīgi nedarbojas, ģenerātors ir nolietojies vai arī radiātors tek, un līdz ar to jums liktos, ka nepieciešams jauns auto, ir dažas iespējas dabūt naudu no bankas.

Izvēlieties paši atmaksas plānu. Pēc tam piezvaniet mums.

	12 mēneši	18 mēneši	24 mēneši	30 mēneši
$ 500.-	$ 43.96	$ 30.04	$ 23.09	$ 18.92
$ 1.000.-	$ 87.91	$ 60.07	$ 46.17	$ 37.83
$ 2.000.-	$ 175.81	$ 120.14	$ 92.34	$ 75.65
$ 3.000.-	$ 263.72	$ 180.21	$ 138.51	$ 113.48

Mēneša maksājumos ietilpst procenti pēc likmes 6% gadā plus pakalpošanas izdevumi par dzīvības apdrošināšanas polisi par nenomaksāto daļu.

THE TORONTO-DOMINION BANK
where people make the difference

PĀRDODAMAS FARMAS VASARNĪCĀM

VIENA — 48 AKRI ZEMES ar caurtekošu upi — Grand River. Ābeļdārzs. Šķūnis. Ļoti izdevīgi vasaras māju celšanai. Pilna cena $ 3.750,-, iemaksa — $ 1.750,-.

OTRA — 52 AKRI ZEMES ar caurtekošu upi — Grand River. Jauks jauniestādīts mežs gar upes krastu. Iespējas celt vasaras mājas vai arī ierīkot saimniecību. Pilna cena $ 3.500,-, iemaksa $ 1.750,-.

Šie īpašumi atrodas 70 jūdzes uz ziemeļrietumiem no Toronto, 1,5 jūdzes no 89. šosejas.

Zvanīt piektdienās

LE 2-9115, Toronto
N. Feodorovam.

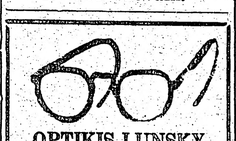

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT
CANADA.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

Meklē

MILDU LUNDBERGS, dzim. 1913. g. 9. janv., Rīgā. Iebraukusi Kanadā 1949. gadā.

Lūdz atsaukties šī laikraksta birojā EM 8-0792.

IZĪRĒJAMAS

2 nemēbelētas istabas un virtuve
(plīts, izlietne un silts · auksts ūdens).
39 PLAYTER BLVD.
HO 5-6505, Toronto.

IZĪRĒJAMS

mēbelēts dzīvoklis uz vēlēšanos vieniniekiem ar pilnu pansiju.
Zvanīt 741-0949, Toronto.

DUFFERIN - BLOOR

IZĪRĒJAMS

2-3 ISTABU DZĪVOKLIS ar virtuvi. Garāža.
Zvanīt LE 1-6076, Toronto.

Penmans

GP 2-5

APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

KAKTIŅŠ

Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Neaizmirstiet savus piederīgos iepriecināt

ZIEMSVĒTKOS

MAJTURIBAS SAIŅI

MS–1

770 gr sviesta, 900 gr žāvēta speķa, 1 kg cukura, 960 gr rīsu, 225 gr kakao (5 kg) 15.25

MS–2

770 gr sviesta, 900 gr speķa, 400 gr tauku, 2 kg cukura, 2,28 kg miltu, 960 gr rīsu, 225 gr kakao, 100 gr tualetes ziepju, 450 gr mājturības ziepju (10 kg) 19.90

MS–10

1155 gr sviesta, 2 kg cukura, 1,9 kg rīsu, 930 gr žāvētu augļu, 340 gr rozīnu, 450 gr medus, 450 gr kakao, 1 kg Šveices siera (10 kg) 25.00

MS–3

5 kg cukura, 1,9 kg rīsu, 900 gr mannas, 900 gr kafijas, 225 gr ovomaltīna, 770 gr sviesta, 800 gr tauku, 1 kg Ecames siera,200gr tualetes ziepju, 900 gr mājturības ziepju (15 kg) 29.50

MS–4

9 kg cukura, 4,3 kg rīsu, 4,5 kg speķa (20 kg) 31.25

MS–20 ASV $

5 kg cukura, 4,5 kg miltu, 2,9 kg rīsu, 1540 gr sviesta, 1,6 kg tauku, 1,36 kg žāvēta šķiņķa, 450 gr veļas ziepju (20 kg) 34.50

MS–22

4 kg cukura, 3,6 kg miltu, 1920 gr rīsu, 450 gr kafijas, 450 gr kakao, 1240 gr jauktu žāvētu augļu, 340 gr rozīnu, 770 gr sviesta, 800 gr tauku, 1 kg šķiņķa, 800 gr žāvētas desas, 900 gr speķa, 450 gr mājturības ziepju, 200 gr tualetes ziepju (20 kg) 39.50

TAUKVIELU UN GAĻAS PRODUKTU SAIŅI

TG–1

2 kg eksporta bekona, 800 gr kausētu cūku tauku, 1,36 kg tīta šķiņķa (5 kg) 23.25

TG–2

4,5 kg žāvēta bekona, 3,6 kg kausētu tauku (10 kg) 29.00

TG–10

3 kg eksporta bekona, 1 kg šķiņķa, 1,2 kg kausētu tauku, 1925 gr sviesta, 800gr salami desas 10 kg) 37.50

TG–15

5 kg eksporta bekona, 1 kg šķiņķa, 2 kg cūkas fileja, 1,2 kg kausētu tauku, 1925 gr sviesta, 400 gr margarīna, 800 gr salami desas (15 kg) 54.50

SVĒTKU SAIŅI ASV $

S–1

450 gr konfekšu, 450 gr šokolādes, 200 gr šokolādes biskvītu, 450 gr kafijas, 225 gr kakao, 340 gr rozīnu, 1 kg cukura, 385 gr sviesta (5 kg) 18.50

S–5

450 gr konfekšu, 900 gr dažādu šķirņu šokolādes, 450 gr biskvītu dāvanu kārbā, 900 gr kafijas, 450 gr kakao, 100 gr tējas (5 kg) 24.50

S–2 ASV $

450 gr konfekšu, 450 gr šokolādes, 450 gr kafijas, 450 gr kakao, 340 gr rozīnu,1 kg cukura, 2,28 kg miltu, 770 gr sviesta, 400 gr tauku, 1 kg žāvēta šķiņķa (10 kg) 27.00

S–10

450 gr konfekšu 900 gr dažādu šķirņu šokolādes, 450 gr biskvītu kārbā, 900 gr kafijas, 450 gr kakao, 100 gr tējas, 930 kg žāvētu augļu,340gr rozīnu, 225 gr mandeļu, 450 gr medus, 960 gr rīsu, 1 kg Šveices siera (10 kg) 33.75

S–3

450 gr konfekšu, 450 gr šokolādes, 900 gr kafijas, 450 gr kakao, 100 gr tējas, 340 gr rozīnu, 225 gr mandeļu, 2 kg cukura, 2,28 kg miltu, 960 gr rīsu, 1155 gr sviesta, 400 gr tauku, 1,36 kg žāvēta šķiņķa, 800 gr dūmu desas (15 kg) 39.50

S–4

450 gr karameļu, 700 gr dažādu šķirņu šokolādes, 900 gr kafijas, 450 gr kakao,100 gr tējas, 930 gr žāvētu augļu, 340 gr rozīnu, 225 gr mandeļu, 450 gr medus, 2 kg cukura, 3,6 kg miltu, 960 gr rīsu, 1155 gr sviesta, 400 gr tauku, 1,36 kg žāvēta šķiņķa, 800 gr dūmu desas, 1 kg Šveices siera (20 kg) 49.50

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM ADRESĒT

DV GRĀMATNĪCAS SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Z. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

EIROPAS FUTBOLS KANADĀ

Kopš 1880, gada Kanadā pazīstams Eiropas futbols un Kanadas valsts vienība daudzkārt tikusies arī valstu sacīkstēs, galvenā kārtā ar Angliju un Austrāliju. Visumā šis sporta veids sācis kļūt populārāks tikai pēc 2. pasaules kara, kad nodibinājās tā tauktā ESPSL — profesionālā austrumfutbola līga. Šogad šajā līgā labākos panākumus guva Toronto itaļu vienība — FC Italia, kas uzvarēja savas ligas meistarībā un arī kausa izcīņā. Meistarībā otrā vietā palika Hamiltonas Steelers, sekoja Toronto Roma, Montreālas Cantalia, Montreālas Ukraina un Toronto City vienība.

PASAULES VIEGLATLĒTIKAS LAUKUMOS

Zviedrijas un Norvēģijas valstu sacīkste beigusies neizšķirti ar 106:106 punktiem. Šajā sacensībā lieliski veicies norvēģu sprinterim Nunaes, kas uzvarējis 100, 200 un 400 m distancē un bijis arī abās stafetēs, kas izcīnījušas uzvaru.

INDIANAPOLES VIEGLATLE-TI TURPINA SAVU ROSĪBU

Izmantojot t. s. „indiāņu vasaras" pēdējās neparasti siltās un saulainās nedēļu nogales, Daugavas Vanagu apvienības Indianapolē sporta kopas vieglatlēti gandrīz katru svētdienas rītu pulcējas vietējās Batlera universitātes vieglatlētikas laukumā internām sacīkstēm. Sporta kopas vieglatlētikas sekcijas vadītāja Gundāra Grīsliņa gandarījums ir liels — regulāru, noteiktu augšupeju uzrāda kā vairuma dalībnieku sniegumu līmenis, tā arī pats aktīvo dalībnieku skaits, un pāris pēdējās sacīkstēs startēja jau 17 vieglatlēti — 12 vīrieši, 5 sievietes.

Šeit pāris pēdējo sacīkšu ieinteresējošie sasniegumi: —

Vīriešu sacensībās: Tāllēkšanā — G. Grīslītis 5,90 m, G. Kirkis 5,24 m, M. Lakstiņš 5,00 m, J. Dzelzītis 4,76 m, G. Strīķis 4,71 m. Trīssoļlēkšanā — G. Grīslītis 11,01 m, J. Dzelzītis 9,99 m. Lodes grūšanā — G. Strīķis 10,76 m, G. Kirkis 10,25 m, G. Grīslītis 10,12 m, M. Lakstiņš 9,37 m, K. Augenbergs 8,27 m. Diska mešanā — G. Strīķis 26,90 m, G. Grīslītis 26,44 m, G. Kirkis 25,72 m, M. Lakstiņš 25,35 m. Šķēpa mešanā — G. Kirkis 39,30 m, K. Augenbergs 31,45 m, G. Grīslītis 30,90 m, J. Dzelzītis 25,02 m.

Sieviešu sacensībās: Lodes grūšanā — V. Grīslīte 8,86 m, I. Salmiņa 6,23 m, B. Kukaine 5,65 m. Šķēpa mešanā — L. Kūriņa 17,85 m, B. Zuicēna 12,79 m.

G. G.

Milzu katastrofa Itālijā

No Belluno, Itālijā, saņemtas ziņas, ka naktī no 9. uz 10. oktobri, lietus gāzēs un zemes nobrukumos, ūdens līmenim strauji ceļoties, sabrucis 873 pēdu augstais Vaiontas ūdens aizsprosts, trešais augstākais pasaulē. Miljoniem tonnu ūdens pārpludinot apkārtni. Oficiālās iestādes baidās, ka aizsprosta sabrukums var beigties ārkārtīgi traģiski, prasot simtu, pat tūkstošu cilvēku dzīvības. Par patiesiem zaudējumiem datu vēl trūkst, bet ir zināms, ka 2000 iedzīvotāju lielā Longarone pilsētiņa aizsprosta tuvumā pilnīgi pārpludināta.

AR ČŪSKĀM VIEGLĀK KANADĀ

Lai gan čūsku Kanadā ir ļoti daudz, tomēr tās neķer cilvēku un arī negāž laivu apkārt. Tā kā kanadieši kopš Mekdonalda laikiem vairs necērt žagarus, tad, protams, pārcirst čūsku būs ļoti maza izdevība, tomēr arī šeit viens otrs dabū trūkties no šī riebīgā radījuma.

Indīgās čūskas Kanadā gandrīz visas pieder pie klaburčūsku sugas un ierobežotā skaitā dzīvo dažādos apvidos: Ontario — tikai vienā rajonā — dienvidrietumos, dienvidos no Superiora ezera. Saskačevanā dienvidos no Ridžainas (Regina), Albertā dienvidos no Kalgarijas un Peace River rajonā. Britu Kolumbijā visās augstienēs līdz Jukonas apgabalam un dažās vietās arī Ziemeļu Territorijās. Auglīgajā Fraser valley — Freizera ielejā klaburčūsku nav, bet toties ļoti daudz Rokiju kalnu augstienē.

Šo iemeslu dēļ vienīgā nodarbošanās tur ir gaļas lopu rūpniecība. Lietoju vārdu rūpniecība, jo rančas ir ļoti lielas: 10, 20, 30 un pat 60 tūkstoš akru. Parasti saimnieks nevar pateikt, cik viņam lopu vispār ir, to skaits sniedzas desmittūkstošos, un parasti neviens tos neskaita. Lopi dzīvo visu gadu uz lauka, vairojas, barojas un gani (kovboji) salasa tos, kas ir gatavi un nolemti tirgum. Tos kovboji noķer ar cilpu, sēdot zirgā vai kāpurķēžu traktorā. Vietējā Veterinārā pārvalde atzīst, ka lauksaimnieki pazaudējot apmēram 20 proc. no ganāmpulka, kam par iemeslu min klaburčūsku kodumus. Paštaik notiek pētījumi, kā tikt no čūskām vaļā, vai vismaz ierobežot lauksaimnieku lielos zaudējumus.

Pie klaburčūsku dzimtas pieder arī akmeņu čūska (stone snake), kura ir 6 — 8 metri gara un dzīvo visur tur, kur ir klintis ar smilšainām vai sūnainām rievām, kuŗās tad šī čūska mitinās. Nav vēl noskaidrots, kādos apgabalos tieši akmeņu čūska dzīvo, bet uzmanības nekad nevar būt par daudz, visur kur darīšana ar klintīm un akmeņainiem apgabaliem.

Katrā mājā un dārzā dzīvo zāļu čūska (grass snake) un zalktis (black snake), kuŗš kā mājas dzīvnieks dzīvo bez traucējumiem un palīdz saimniekam izķert peles.

Kanadiešos cirkulē paruna, ka ogot mežā ejot tikai lācis, indiānis un čūska. Milzīgais aveņu, zemeņu un melleņu vairums pievelk ne vien iepriekš trīs minētos ogotājus, bet nedēļu nogalēs mežā redzami dažādu tautību ogotāji, un, protams, netrūkst arī latviešu. Apgabalos, kuŗos ir klaburčūskas, ogošana ir ļoti bīstama, ja to gara, tad jābūt ļoti uzmanīgam. Jāpiemin, ka klaburčūska ir ļoti laba kāpelētāja un arī peldētāja, kāpēc sevišķi jāuzmanās ūdens tuvumā ļoti karstās vasaras dienās, sevišķi ja temperatūra sniedzas pie 100 gr. F. Parasti gan klaburčūska bēg un arī iepriekš brīdina, klabinot skrimšļveidīgos riņķus astes galā, kas atgādina sienāzu cirkstēšanu. Kovboji stāsta, ka, lietum ilgi līstot, klaburčūska kļūstot nikna un uzbrūkot pat cilvēkiem un lopiem — tā it kā meklējot kaŗki.

Lamberdžeki, kā šeit dēvē meža cirtējus, par čūsku sauc vienīgi klaburčūsku, bet pārējās par tārpiem. Dzeltenā kapara-čūska, kas īstenībā pieder pie glodeņu dzimtes un kuŗu Zitaru Kārlis turējis kā suvenīru cepurē, arī ir sastopama Kanadā, bet tikai ļoti smilšainās vietās zem akmeņiem, kāpēc vietējie viņu sauc par smilšu čūsku (sand snake), — gan vienīgi tautas valodā.

Austrālijas čūskas tiešām ir skaisti radījumi, tās esmu redzējis cirkus izrādēs, bet Kanadas klaburčūska ir pelēka, melnām vai sarkanām cik-cak svītrām uz muguras un ir tik riebīga, ka katrs, kas to būs vienreiz redzējis, atzīs, ka tā tiešām ir riebīga.

Klaburčūska nelien, bet rāpo, radot trijstūrainu kustību plāksnē, līdz ar to grūti noteikt, kur katrreiz atradīsies viņas galva un kur aste. Katram kustošam priekšmetam vai dzīvniekam klaburčūska cērt, un cirtiens ir ļoti ātrs, tā ka to nepamana cilvēka acs (apm. 40 metru sekundē).

Manitobu, Kvebeku un Jaunbransviku ieskata par indīgo čūsku brīvām provincēm. Arī jaunajā provincē Nufaundlendā tās nav manītas, bet zinātnieki domā, ka tās tur varētu būt, jo šī josta vēl nav noskaidrota.

V. Z. Krugera PL9-2625) O. K.

Amerikāņu atomraķetes Kanadā

Kanadas ministru prezidents Pīrsons Otavā paskaidro, ka Kanadas valdība atļāvusi Sav. Valstu gaisa spēkiem turēt raķetes ar atomlādiņiem divās amerikāņu aviācijas bazēs Nufaundlendā. Šī gada 16. augustā Sav. Valstis un Kanada parakstīja komūnistu pasaulē asi kritizēto atomlīgumu, kas paredz Bomarka pretgaisa raķešu bateriju un CF 101 izmācināšanu atomlādiņiem resp. atomieroču staciešanu Kanadas territorijā. Atļauja amerikāņiem turēt atomlādiņus Kanadas bazēs nāk kā augšminētā līguma papildinājums.

KRIEVI NAV APMIERINĀTI

Šī gada 5. augustā Maskavā parakstītais līgums daļējai atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai tagad stājies spēkā — un tas neapmierina Padomju Savienību. Tass aģentūra ziņo, ka kopš līguma parakstīšanas amerikāņi izdarījuši jau septiņus pazemes mēģinājumus, kas nepārprotami pierāda, ka amerikāņi gatavojas atomkaŗam. Krievi pareģo, ka pazemes mēģinājumu turpināšana nelabvēlīgi iespaidos atbruņošanās sarunas un aizkavēs vispārējas mēģinājumu pārtraukšanas panākšanu. Krievi, cik zināms, pazemes mēģinājumus vēl nav sākuši, ļoti iespējams, ka tiem nav sagatavojušies.

☆

Runādams par lidojumu uz mēnesi, padomju kosmonauts Gagarins izteicās, ka krievi tam bijuši gatavi jau 1961. gadā un ka kāds krievu kosmonauts šo ceļu uzņemšoties ne vēlāk kā 1964. gadā. Ar Sav. Valstīm nekāda sadarbošanās neiznāks, kaut vai tādēļ, ka amerikāņi šādam lidojumam nav sagatavoti un viņu apmācīšana prasītu pārāk daudz laika.

LIELA TALKA SAULAINĒ

Aizvadītajā Pļaujas svētku gaŗajā nedēļas nogalē Saulainē notika viena no lielākajām Krituošo karavīru piemiņas zīmes celšanas darba talkām. Tajā piedalījās ap 50 talcinieku. Paveica Lāčplēša tēla uzstādīšanu. Ap pusotras tonnas smago tēlu no apm. 250 metru attālā ceļa vajadzēja pārvietot ar talcinieku darba spēku un darbs tēla darinātāja skulptora A. Kopmaņa vadībā arī lieliski paveicās. Citi talcinieki bija nodarbināti pie piemiņas zīmes apkārtnes uzpošanas un pakāpienu mūra darbiem, kur redzēja čakli darbojamies mūrniekmeistaru L. Sproģi ar palīgiem. Darbu talkas notiks arī visās turpmākās nedēļas nogalēs. Nepieciešamā tuvākā informācija iegūstama pie V. Tikiņa (AM 7-0828) vai V.

SADBERIJAS LATVIEŠU SKOLAI . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

ņēmis kādu materiālu atlīdzību vai atalgojumu. Skolas līdzekļi sastādās no nelielām vecāku iemaksām, latviešu organizāciju un atsevišķu personu ziedojumiem. Šeit sevišķa pateicība pienākas L. Putniņam, kas vairākkārt materiāli atbalstījis skolu. Pie skolas izveidojusies bibliotēka, bet grāmatu trūkums vēl arvien liels.

Daugavas Vanagu Sadberijas nodaļas vārdā skolu apsveica valdes priekšsēdis Ž. Neimanis. Latviešu ev. - luteraņu draudzes vārdā sveicienus nodeva E. Treilons. Vecāku un citu labvēļu vārdā skolai pateicās vecāku pārstāvis A. Šilinskis, pasniedzot skolotājiem ziedus, bet skolai aploksni. Rakstveida sveicieni ar naudas balvām vēl bija no P. Midega un E. Zīberga ģimenēm. Bijušo absolventu vārdā skaistā latviešu valodā skolu sveica Zaiga Kārkliņa, dāvinot arī kopīgu velti — latviešu grāmatu.

Šī gada absolventu pārstāvis Alfreds Bergs nodeva Latvijas karogu nākošās klases pārstāvim Jurim Grasim, pēc kam O. Migliniece atvadījās no skolu beigušajiem Alfrēda Berga, Andras Dumpes un Astrides Janītēnas, kopā ar beigšanas apliecībām pasniedzot latviskas piemiņas lietas. Priecīgus pārsteigumu sagādāja paziņojums, ka par izcili labu latviešu valodu Birutas Senkēvičas balvu ieguvusi Andra Dumpe.

Daugavas Vanagu Sadberijas nodaļas vārdā absolventus apsveica J. Bērziņš, pasniedzot katram nodaļas tradicionālo velti — latviešu grāmatu. Draudzes dāvana beigušajiem bija tīcības simbols — zelta krustiņš; no E. Zīberga ģimenes katram sudraba 5 latu gabals, bet no vecāku pārstāvja ziedi. Alfreds Bergs absolventu vārdā pateicās un atvadījās no skolotājiem.

Kopīgā mielasta laikā izdodas O. Migliniecei uzdot tikai divus jautājumus: „Kas dod spēku un mudinājumu skolotāju darbam un kādēļ pirmie trīs skolnieki skolu nebeidza?"

„Man," O. Migliniece saka, — „tāpat kā pārējiem skolotājiem, ir dziļa ticība un pārliecība, ka latviešu tautai ir neatņemama vieta citu tautu saimē. Mēs ticam, ka mūsu tautā, mūsu gara mantās, slēpjas dziļas vērtības. Šīs vērtības mēs mēģinām atklāt saviem skolēniem, lai viņi būtu lepni, ka ir latviešu tautas locekļi. — Domāju, ka pirmie gadi svešajā zemē radībeidza tādēļ, ka izceļošanas nometnēs pavadītais laiks, tāpat pirmie gadi svešajā zemē radīja pārtraukumu darba un dzīves ritmā."

L. Gr.

Uzņēmumā krituošo karavīru piemiņas zīmes cēlēju grupa pie topošā Lāčplēša tēla. No kr. priekšā: M. Lorbergs un O. Perro; stāv K. Freimanis, vēln'eks A. Kopmanis, A. Aldermanis, K. Kronbergs, U. Krūgers, V. Grāvs un O. Ieviņš. Foto JAK

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

J. Klīdzējs — SNIEGI, romāns	4.00
I. Kaijas — JŪGĀ, romāns	5.00
A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns	4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Prof. Jurevics — KULTŪRAS SEJAS	5.75
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei	4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas	4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS	6.00
H. Biezais — IESKATĪTAIS UN ATZĪTAIS	6.00
P. Ērmanis — SMELDZIGAIS SMAIDS, atmiņas	3.25
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja	3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja	2.80
K. Kurbads — SILU SALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU	3.50
A. Rachmanova — LAULĪBAS SARKANAJĀ VIESUĻI romāns	$ 4.00
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVIŅĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns	3.85
Angelika Gailīte — CEĻINIECE, pieredze un vērojumi	4.20
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
I. Grebzde — IELEJĀ SAGRIEZĀS PUTENIS, romāns	3.80
G. Janovskis — SŌLA, romāns	3.60
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns	$ 4.50
D. Di Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	3.60
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS CAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDĪ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
Z. Avotiņa — MADARAS, dzejoļi	2.75
H. Elgasts — ZVAIGŽŅOTAS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅĀ, II daļa	7.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MŪSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Cika un A. Smits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — ZEME DZĪVO, romāns	4.50
— SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50

DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

✝

Mana mīļā māte un vecmāmiņa

MINNA BĒRZIŅŠ,

dz. KAMALDNIEKS,

šķīrās no mums 1963. gada 10. oktobrī savā 87. dzīvības gadā.

Dziļās skumjās:

MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NJUJORKA

⊙ Korporācija Selonija un Latviešu virsnieku apvienība 10. novembrī paredzējusi rīkot pulkveža Brieža atceres rītu. Sarīkojums notiks Pikadilli viesnīcas telpās. Būs referāti un mūzikāli priekšnesumi.

⊙ Mirušo piemiņas dienā, 24. novembrī paredzēti dievkalpojumi baznīcās un 2 dievkalpojumi kapsētās: pl. 11 dienā Grīnvuda kapsētā Bruklinā un tanī pašā laikā Fernklifa kapsētā Vestčesterā. I.

KLĪVLENDA

⊙ Š. g. 19. oktobrī šeit notiks Toronto Latviešu Biedrības drāmatiskā ansambļa visizrāde ar Blaumaņa lugu Uguni. Kā visi Blaumaņa drāmatiskie darbi, arī Uguni tiek ļoti spilgti risinātas mūsu sadzīves problēmas. Pirms izrādes rakstniece Biruta Senkeviča sniegs pārskatu par Blaumani kā rakstnieku, sevišķu vērību piegriežot lugai Uguni. Izrāde notiks Bohemian Home jaunremontētā lielajā zālē 4930 Broadway ave., plkst. 7. vakarā.

⊙ Klīvlendas Latviešu nama apvienība ar KLB apkārtrakstu un radio raidījumiem uzaicina

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

OTAVĀ

Otavas latviešu ev. - lut. Mīlestības draudzē; māc. Edg. Lange, 301 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road bāznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs rādio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

SKUJU ZARIŅS LATVIEŠU TIESĪBNIEKAM

Š. g. 13. augustā dzimtenē miris ilggadīgais zvērināts advokāts, Lāčplēša ord. kav. Eduards Saltups. Nelaikis Latvijas brīvvalsts laikā bija Latvijas Bankas juriskonsults, darbojies arī sabiedriskā laukā, bija Tālavijas filistrs.

Palicis dzimtenē arī pēc tās okupācijas 1944. g. un darbojies kā advokāts Rīgā. Aprīlabāts 16. aug. no Meža kapu lielās kapličas. Mag. iur. E. Lapiņš

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

20. oktobrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola. Jauniešu grupas nodarbības.

27. oktobrī, plkst. 2 p. p. Garīgs koncerts Jāņa baznīcā par labu ērģeļu fondam. Koncerta laikā Svētdienas skola darbosies parastā kārtībā. Svētrunu teiks draudzes mācītājs.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

20. oktobrī plkst. 2,30 pp. dievkalpojums un Svētdienas skola.

27. oktobrī plkst. 2.30 pp. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

BRAMPTONĀ

13. oktobrī plkst. 1.30 pp. Pļaujas svētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latvicšu ev. - lut. Kristus draudzē. 18 Victoria Ave., South.

20. oktobrī, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar Svētdienas skolu; plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem.

LONDONĀ

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russell Ave.

20. oktobrī, plkst. 3,30 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu; māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. novembrī, pl. 2 p.p. Mirušo piemiņas d. dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

27. oktobrī, plkst. 3 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Svētdienas skola.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa

19. oktobrī plkst. 7.30 vakarā Victoria Hallē draudzes bazārs.

20. oktobrī plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums jaunatnei. Pēc dievkalpojuma kultūras filmu izrāde un jaunatnes sanāksme.

23. oktobrī plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

27. oktobrī plkst. 1.30 p. p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viatem ielu stūrī.

19. oktobrī draudzes bazārs.

27. oktobrī, plkst. 2 p. p. Ticības atjaunošanas dievkalpojums.

Jaunieši, kas vēlas 1964. gada maijā iesvētīties, lūgti pieteikties.

OTAVĀ

Otavas latviešu ev. - lut. Mīlestības draudzē; māc. Edg. Lange, 301 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs rādio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.